

Pásztó Városi Önkormányzat

Helyi Esélyegyenlőségi

Programja

Pásztó, 2013. július 17.

Készítette: Pásztó Városi Polgármesteri Hivatal vezetőinek, szakembereinek, intézményeinek, partnereinek bevonásával Mészáros Sándor

A Helyi Esélyegyenlőségi Program az alábbi szakemberek bevonásával készült:

Sisák Imre	polgármester
Dr. Tasi Borbála	címzetes főjegyző
Mészáros Sándor	HEP felelős

Önkormányzat részéről adatszolgáltatást nyújtottak:

Sándor Károly	aljegyző, osztályvezető
Bartus László	osztályvezető
Szabóné Bózsár Éva	osztályvezető
Malomhegyi Lajos	főmérnök
Bogácsi Tamás	szociális ügyintéző
Balog Zoltán	igazgatási ügyintéző
Szélesné Kocsis Mária	adóügyi ügyintéző
Szita Jánosné	adóügyi ügyintéző
Sipos István	műszaki ügyintéző
Szklenár Katalin	műszaki ügyintéző
Lőrík Réka Mária	ügykezelő

Intézmények részéről adatszolgáltatást nyújtottak:

Baloghné Kotroczó Katalin	Nógrád Megyei Kormányhivatal Pásztói Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltsége
Sárik Jánosné	Óvodavezető
Nagy Kálmán, Zsolnai Györgyné	KIK Pásztói Tankerület Vezetője, tanügyi referens
Édes Attila	Pásztó Városi Önkormányzat Általános Iskolája
Herczegné Varga Ilona	Mikszáth Kálmán Gimnázium és Postaforgalmi Szakközépiskola Vezetője
Antalné Prezenszki Piroska	Könyvtár és Művelődési Központ Vezetője
Odelrné Tiszovszki Mária	Területi Gondozási Központ Vezetője
Dombos Jenő	Margit Kórház gazdasági vezető
Kiss Sándor	Területi Gondozási Központ Gyermekek és Ifjúságvédelem
Tari Ottó	<i>Társadalmi Egyesülések Országos Szövetsége</i> <i>Nógrád Megyei Szervezetének képviselője.</i>

Célcsoport tagok:

Mélyszegénységben élők/ Romák:	Oláh Ferenc, Szabó Mihályné védőnő
Gyermekek:	Márton Gabriella, Zsolnai Györgyné,
Nők:	
Idősek:	Nagy Józsefné, Csépe Csabáné, Dombos Jenő
Fogyatékkal élők:	Zeke Gáborné, Koós Istvánné

A HEP IT megvalósításáért felelős HEP Fórum tagjai:

Önkormányzat részéről:

Sisák Imre	polgármester
Dr. Tasi Borbála	címzetes főjegyző
Mészáros Sándor	HEP felelős
Sándor Károly	aljegyző, osztályvezető
Bartus László	osztályvezető
Szabóné Bózsár Éva	osztályvezető
Malomhegyi Lajos	főmérnök

Célcsoport vezetők:

Mélyszegénységben élők/ Romák:	Kiss Sándor
Gyermekek:	Sárik Jánosné
Nők:	Antalné Prezenszki Piroska
Idősek:	Odelrné Tiszovszki Mária
Fogyatékkal élők:	Tari Ottó

Intézmények részéről:

Sárik Jánosné
Nagy Kálmán
Édes Attila
Herczegné Varga Ilona

Antalné Prezenszki Piroska
Odelrné Tiszovszki Mária
Kiss Sándor
Dombos Jenő
Baloghné Kotroczó Katalin

Tari Ottó

Óvodavezető
KIK Pásztói Tankerület Vezetője
Pásztó Városi Önkormányzat Általános Iskolája
Mikszáth Kálmán Gimnázium és
Postaforgalmi Szakközépiskola Vezetője
Könyvtár és Művelődési Központ Vezetője
Területi Gondozási Központ Vezetője
Területi Gondozási Központ Gyermek és Ifjúságvédelem
Margit Kórház gazdasági vezető
Nógrád Megyei Kormányhivatal Pásztói Járási Hivatal
Járási Munkaügyi Kirendeltsége
Társadalmi Egyesülések Országos Szövetsége
Nógrád Megyei Szervezetének képviselője.
Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület Megyei Elnöke

Az önkormányzatok Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (HEP) elkészítését támogató SABLON-t a Pécsi Tudományegyetem munkacsoportja¹ készítette 2012 decemberében az ÁROP-1.1.16.-2012-2012-0001 azonosító számú „Esélyegyenlőség-elvű fejlesztéspolitika kapacitásának biztosítása” című projekt keretében a Türr István Képző és Kutató Intézet megbízásából.

A sablon célja, hogy az önkormányzatok szakmailag megalapozott, jogszabályokhoz igazodó helyzetelemzést és tervet tudjanak készíteni az esélyegyenlőség területén, ezzel biztosítva a megvalósítás sikerességét.

Köszönet a programkészítésben szakmai koordinációval és tanácsadással résztvevő
Répásiné Pethő Melindának.

Tartalom

<i>Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)</i>	6
<i>Bevezetés</i>	6
<i>A település bemutatása</i>	6
<i>Értékeink, küldetésünk</i>	14
<i>Célok</i>	14
<i>A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)</i>	15
1. <i>Jogsabályi háttér bemutatása</i>	15
2. <i>Stratégiai környezet bemutatása</i>	16
<i>Pásztó Város Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzése és Intézkedési Terve 2008-ban készült el.</i>	18
<i>Szegregátumra vonatkozó statisztikai adatok összefoglalása</i>	23
<i>Szegregátumra vonatkozó statisztikai adatok összefoglalása</i>	24
3. <i>A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége</i>	25
4. <i>A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység</i>	56
<i>Általános iskolai oktatás</i>	71
4.4.6. számú táblázat - <i>Óvodai létszám megoszlás</i>	74
<i>Általános iskolai oktatás</i>	75
<i>A városban működik megyei fenntartás alatt a gyógypedagógiai tantervű Óvoda, Általános Iskola és Diákotthon és Pedagógiai Szakszolgálat, ahol enyhe értelmi fogyatékosok oktatása zajlik.</i>	76
<i>SNI tanulók</i>	76
5. <i>A nők helyzete, esélyegyenlősége</i>	85
6. <i>Az idősek helyzete, esélyegyenlősége</i>	92
7. <i>A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége</i>	100
8. <i>Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása</i>	108
9. <i>A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága</i>	109
<i>Szakmai fórumon, képviselő-testületi üléseken való részvétel</i>	109
<i>A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)</i>	110
1. <i>A HEP IT részletei</i>	110
<i>A helyzetelemzés megállapításainak összegzése</i>	110
<i>A beavatkozások megvalósítói</i>	112
<i>Jövőképünk</i>	114
<i>Az intézkedési területek részletes kifejtése</i>	114
<i>Az intézkedési területek részletes kifejtése</i>	115
<i>Az intézkedési területek részletes kifejtése</i>	116
<i>Az intézkedési területek részletes kifejtése</i>	117
<i>Az intézkedési területek részletes kifejtése</i>	118
<i>Az intézkedési területek részletes kifejtése</i>	119
<i>Az intézkedési területek részletes kifejtése</i>	121
<i>Az intézkedési területek részletes kifejtése</i>	122
<i>Az intézkedési területek részletes kifejtése</i>	123
<i>Az intézkedési területek részletes kifejtése</i>	124
<i>Az intézkedési területek részletes kifejtése</i>	125
2. <i>Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)</i>	126
3. <i>Megvalósítás</i>	133

<i>A megvalósítás előkészítése</i>	133
<i>A megvalósítás folyamata</i>	133
<i>Monitoring és visszacsatolás</i>	135
<i>Nyilvánosság</i>	135
<i>Érvényesülés, módosítás</i>	136
<i>4. Elfogadás módja és dátuma</i>	137

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Pásztó Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

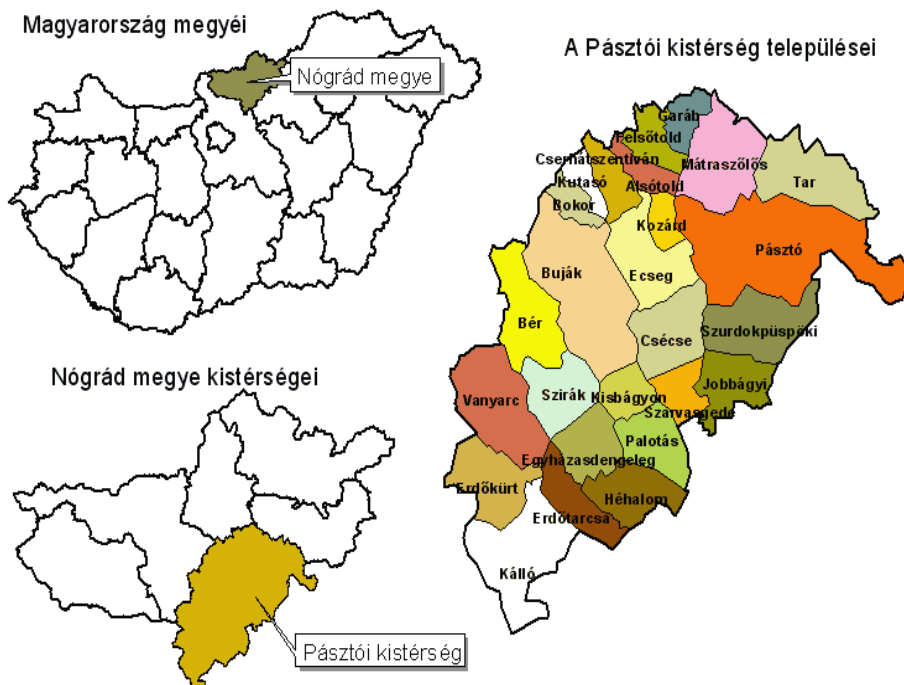
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Pásztó adottságait és lehetőségeit csak a megye és a kistérség bemutatásával és a megszerzett információk beépítésével tudjuk reálisan megtervezni.

1. Pásztói kistérség bemutatása

A pásztói kistérség Nógrád megye déli részén fekszik, 552 km² területével, a megye legnagyobb kistérsége. Területének nagyobb részén a Cserhát hegység terül el, a keleti oldalon pedig a Mátra vonulatai húzzák meg a határt. A két hegység között a Zagyva völgye található, és nyugaton, a kistérség határain túl a Galga völgye terül el. A Cserhát fokozatosan, déli irányban haladva alakul át dombsággá. Közvetlenül határos a kistérség Heves és Pest megyékkel, és észak felé Salgótarjánon keresztül elérhető a Szlovák Köztársaság.

A 26 településből álló, több mint 32 ezres kistérség központja Pásztó. Hatvannal és a Szlovák Köztársasággal a 21-es számú főút és a 81-es számú vasúti út köti össze. Pásztó földrajzi fekvése igen jó, ugyanis viszonylag közel, 30 km-re helyezkedik el a megyeszékhelytől, Salgótarjától, illetve a környező városok (Hatvan, Gyöngyös, Szécsény) is hasonló távolságra található. Budapest a kistérségi központtól 70 km-re helyezkedik el, amely az M3-as autópályán haladva 1 órán belül érhető el.

A kistérségben szlovák és **roma** kisebbség él. Szlovák nemzetiségű lakosok hat településen találhatók (Bokor, Bér, Egyházsdengeleg, Erdőkürt, Erdőtarcsa és Vanyarcon), melyből csak a vanyarci szlovákság száma (1.302 fő) haladja meg az ezer főt. A **roma** lakosság leginkább Kálló, Ecseg és Jobbágyi községekben jelentős.

A kistérségbe való bevándorlás aránya elég csekély, megyei és regionális szinten pedig az elvándorlás aránya meglehetősen nagy. A térségből elvándorlók száma kistérségi szinten is nagyobb, mint az bevándorlók aránya. Az idevándorlás esélye is folyamatosan csökken. A térségben a lakónépesség száma folyamatos csökkenést mutat, ezzel párhuzamosan csökken a gazdaságilag aktív népességszám (egyharmad) is.

A regisztrált vállalkozások számukat tekintve évről-évre növekedtek 2008-ig, viszont 2009-től a működőképességük folyamatosan gyengül a kistérségben. Ez a negatív irány a globális eredetű gazdasági válság hatásának is elkönnyelhető, amely az összes térséget sújtja Európa és világszerte.

A pásztói kistérség meghatározó ágazati karakterrel nem rendelkezik a KSH szerint, nincs nagy munkaerő felszívó képessége, és válságágazatban sem foglalkoztatnak átlag felett. Ebben a kategóriában stagnáló térségnek ítélik az egyébként területfejlesztési szempontból Hátrányos helyzetű térséget.

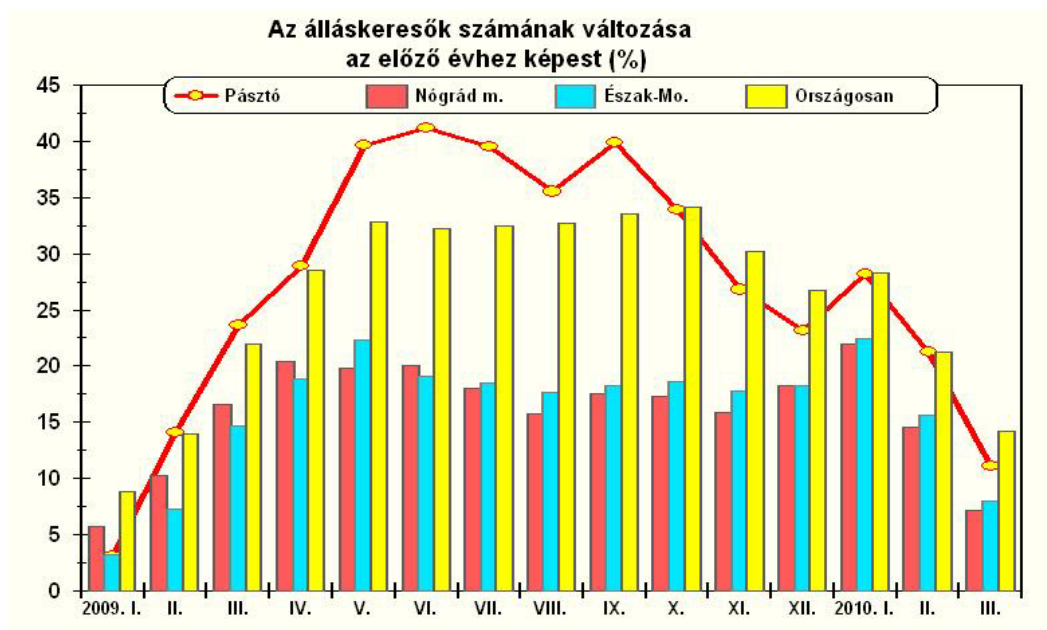
Nógrád megyében jelenleg 4 ipari park található, amelyek a salgótarjáni, a bátonyterenyei, a rétsági és ballassagyarmati kistérség területén helyezkednek el. A megye maradék két kistérsége (szécsényi, pásztói) nem rendelkezik ipari parkkal, ami azt jelenti, hogy ezek a térségek fejletlenebbek a gazdaság terén.

A mezőgazdaság területén a pásztói kistérség a megyei átlagnál jobb termőföldi adottsággal rendelkezik, de domborzati viszonyai és a termeltetési hagyományai, technológia adottságai átlagban elmaradnak a versenyképes helyzettől. Megállapítható, hogy a mezőgazdasági termelési-, tenyésztési adottságok egy-két kivételtől eltekintve az elmúlt évtizedben nem fejlődtek kellőképpen. A legnagyobb vállalkozásokat követően igen nagy különbség érezhető az őstermelői, egyéni és társas vállalkozások szervezettsége, működése és eredményessége között. A kistérségben beszerzési, termeltetési és értékesítési szövetségek csak itt-ott lelhetők fel. Követendő jó példa elsősorban a gyümölcsstermesztés területén látható. A mikro térségek közül a pásztóiiban található az a gazdasági egység (több gazdasági társaságok egysége), amely a megyében egyedülként teljes termeltetési és sertés tenyésztési vertikummal rendelkezik. Hasonló szervezett növény és gyümölcsstermelési tevékenységgel a kozárdi és a palotási mikro térségben találkozhatunk. A 21-es főútvonal mellé tervezett ipari- és mezőgazdasági parkok létrehozása segítheti a termelés-értékesítés koordinálását, hozzájárulva egy gazdaságosabb tevékenység háttérének megteremtéséhez, valamint a hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásához. A pásztói piac felújítása elősegíti a helyi termékek értékesítését és a vásárlók, látogatók magasabb színvonalon történő kiszolgálását.

Pásztó és térsége a megyei átlagnál folyamatosan kedvezőbb munkaerő-piaci pozícióval rendelkezik, annak ellenére, hogy a statisztikai besorolás szerint a pásztói kistérség a stagnáló térségek egyike.

A térségben működő külföldi érdekeltségű vállalkozások száma és azok foglalkoztatási aránya elmarad az ideális, igényelt mértéktől. E vállalkozások Pásztóra koncentrálódnak és e mellett csak Kállón található jelentősebb ipari üzem. A térségben becsülhető ingázók aránya közel 50 %. A hátrányos helyzetű személyek helyben történő elhelyezkedési esélye igen alacsony mértékű.

A térségben a regisztrált álláskereső aránya az országos adatokhoz képest magas, de folyamatosan a megyei arány alatt volt 2-4 % ponttal. Számuk folyamatos növekedést mutat, mely ősztől tavaszig kiemelkedően magas. Ez az építőipar, mezőgazdasági idénymunkáival, egyéb alkalmi munkalehetőségekkel, valamint a közmunka jellegével magyarázható. A legdrasztikusabb munkanélküliségi mutatót a 2009. év hozta a kistérségben, melyet az alábbi ábra bizonyít. Az a tény sem elhanyagolandó, hogy sokan csak azért regisztráltatják magukat a munkaügyi kirendeltségeken, hogy a segély mellett „feketén” is tudjanak munkát vállalni. Sajnos az is előfordul, hogy a munkások dolgoznak ugyan, de munkáltatója nem jelenti be őket. Ezek olyan tények, amelyeket nem lehet számokkal alátámasztani.

Az álláskeresők számának változása

A vonalas infrastruktúrát tekintve a pásztói kistérség elmaradottabb, mint a megyén belüli térségek. Legkritikusabb adatok a csatornahálózat hiányát mutatják, mivel a térségben a közcsatorna csak 1/3 részben van kiépítve, melyet a kb: 80 %-os rákötési arány tovább ront. Megállapítható, hogy a vezetékes ivóvíz és a vezetékes gáz bekötési arány meghaladja a megyei átlagot, sőt a salgótarjáni adatokat is. Ezen közművek rákötési aránya jobb, mint a közcsatorna esetében volt. Tehát ebből arra tudunk következtetni, hogy számos településen hiányoznak a magasabb színvonalú életfeltételhez szükséges adottságok. Azt is meg kell

állapítani, hogy az emberek nincsenek olyan anyagi helyzetben, hogy a házukhoz kapcsolható infrastruktúra bekötését (több százezer forint/hálózat/háztarás) finanszírozni tudják.

Ma már jelentős gondot jelent a szolgáltatások árának finanszírozása is, melyet a szegénységben, mélyszegénységben élőknel tapasztalható elektromos- ivóvíz hálózatról történő kikötések is bizonyítanak. A földgáz fűtés céljára való felhasználása folyamatosan csökken a fatüzelés javára.

A pásztói kistérségben a szélsőséges időjárás által okozott ár- és belvízkárok is több esetben jelentős mértékűek volt. Ezek szintén a falvak olcsóbb területén épült házak lakóit, nagyobb részben romákat érintett. Kivétel ettől Pásztó szinte teljes lakossága (1,5 millió köbméteres víztározó) 2011. évi veszélyhelyzete.

A kommunális szilárd és folyékony hulladék kezelés területén igen komoly hiányosságok fedezhetők fel a kistérségben. A kommunális szemétszállítás megoldott, de nagyon sokfelé lehet látni az illegális személtelarakokat. A romák és a mélyszegénységben élők által lakott részekben a lakótérhez élettérhez közel találkozhatunk e problémával. Ezt a hátrányt növeli még a nem megfelelően fenntartott lakókörnyezet is.

Pásztó város bemutatása

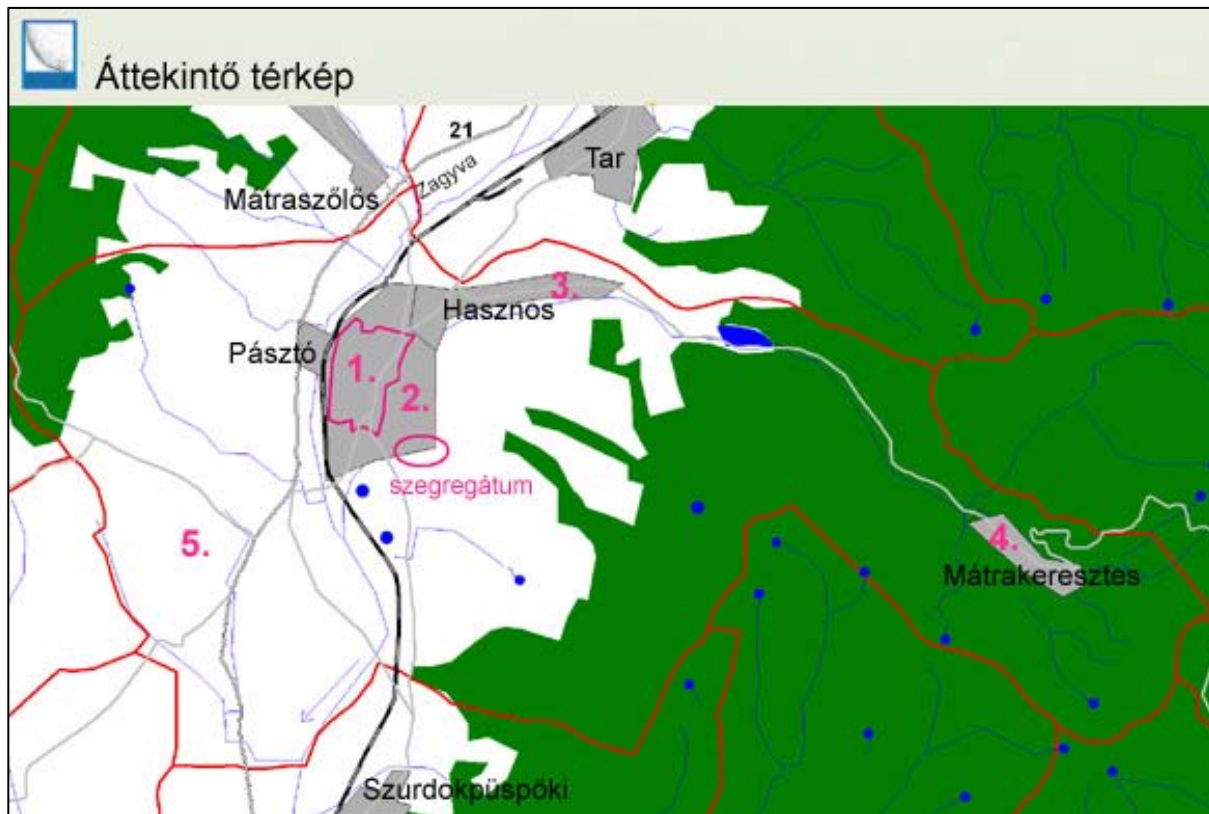
Pásztó szinte az ősidőktől kezdve lakott hely, már a népvándorláskor ismert település. A honfoglaló magyarok - Anonymus közlése szerint - Árpád parancsára innen indultak a nógrádi és gömöri területek meghódítására.

A tatárdúlás után szerzetesek építették újjá a templomot, monostort, majorokat. 1190-ben III. Béla cisztereket telepített Pásztóra. 1265-ben V. István király a kegyúrságot átruházta a Rátót nembeli Istvánra, felesége főlovász-mesterére. Rátót (Rátold) leszármazottak - Tariak, Pásztóiak - hosszú századokon keresztül a település életének meghatározói voltak. Pásztó 1298-ban vásártartói jogot kapott. Fejlődésében kiemelkedő a szőlőkultúra jelentősége. Tari Lőrinc kérésére 1407. április 26-án Zsigmond király városi kiváltságlevelet adományozott Pásztónak, melyben a város lakóit, a budai polgárokkal egyenlő jogokkal ruházta fel. Kulturális központ jellegét bizonyítja, hogy egy ideig hiteles helyként működött a pásztói konvent. Fénykorát a török hódítás törte meg. Az 1650-es években kezd új élet kialakulni. I. Lipót császár adománylevelének birtokában Morvaországból érkezett ciszter szerzetesek 1715-ben felépítették a ma is álló barokk kolostort. II. József 1787-ben eltörölte az apátságot, de utódai uralkodása alatt 1802-ben azt visszahelyezték eredeti jogaiba. A XVIII. és XIX. században a város fejlődése lelassult. A szőlőtermelést sújtó filoxéra miatt a fő jövedelmétől megfosztott településre nehéz idők jártak. 1871-ben megszűnt a település mezővárosi jogállása. A két világháború között jelentős kisiparos réteggel bírt, viszont szőlő és bortermelése nem érte el a filoxéra előtti szintet. 1950-ben Nógrád megyéhez csatolták. A következő évben járási székhely lett. A század elején kórházat alapítottak, az 50-es években a termálvíz hasznosítására strandfürdő létesült.

Városi rangját 1984. január 1-én kapta vissza. A város jelenleg a térség kulturális, gazdasági, oktatási, egészségügyi, kereskedelmi és közigazgatási központja.

A város lakóinak száma Hasznos és Mátrakeresztes városrészekkel együtt tízezer fő alatt van.

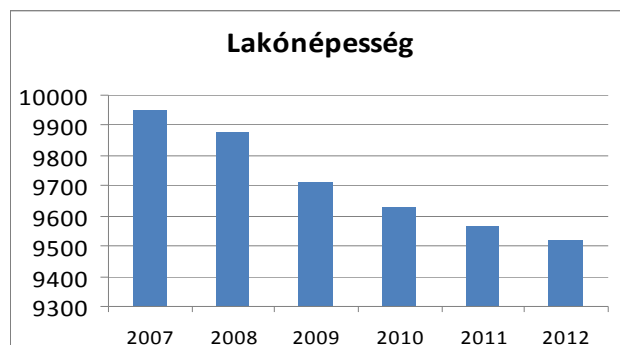
Városrészek lehatárolása az anti- szegregációs terv szerint, jelölve a környező településeket is.

Tény, hogy a város lakónépessége a vizsgált 5 év alatt 9951 főről, 9520 főre, azaz 431 fővel csökkent, amely arányában több mint 4%-os csökkenést mutat.

1. számú táblázat- Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő	Változás
2007	9951	
2008	9880	99%
2009	9711	98%
2010	9626	99%
2011	9569	99%
2012	9520	99%

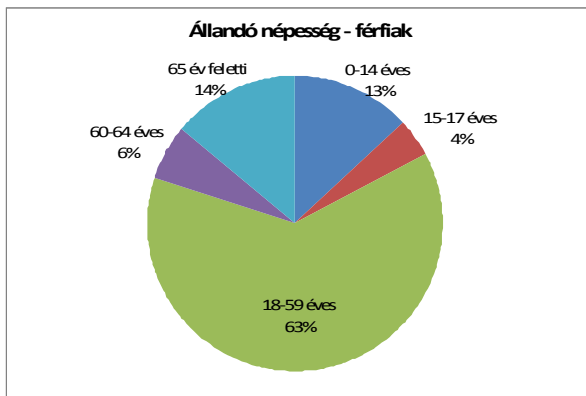
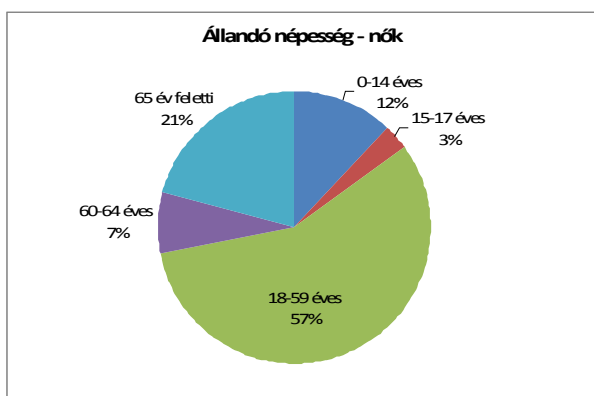
Az állandó lakással rendelkező népesség tekintetében, a 2011-es statisztikai adatok alapján a nők 5008 fővel, 52,6 %, a férfiak 4512 fővel, 47,4 % arányban vannak jelen a településen. A 2011-ben nyilvántartott 0-14 év közötti nők (600 fő) és a férfiak (594 fő) állandó népességhez viszonyított aránya 12,53 %. A 0-2 éve-

sek (191 fő) mindössze 2 %-ot tesz ki. A 18-65 év között nők és férfiak aránya a teljes népességből 57 %-ot mutat, mely a foglalkoztatás terén megfelelő háttérrel biztosít a város munkáltatói számára.

2. számú táblázat- Állandó népesség

Korcsoport/megoszlás	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
	5008	4512	9520	53%	47%
0-2 évesek	n.a.	n.a.	191	n.a.	n.a.
0-14 éves	600	594	1194	50%	50%
15-17 éves	155	177	332	47%	53%
18-59 éves	2849	2834	5683	50%	50%
60-64 éves	355	275	630	56%	44%
65 év feletti	1049	632	1681	62%	38%

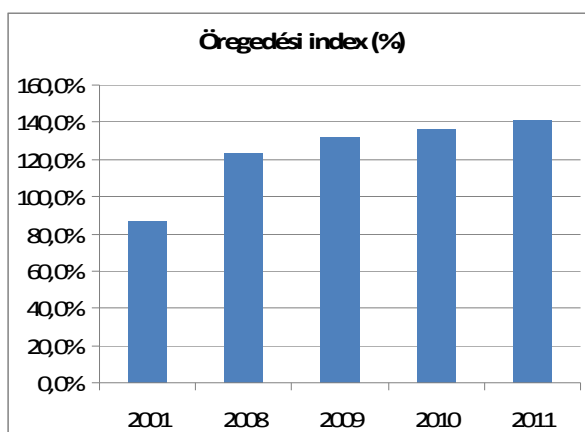
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index vizsgálata mutatja, hogy 2001-ben a városban 1709 fő 14 év alattira, 1482 fő 65 év feletti lakos jutott, mely 86,7 %-os öregedési indexet eredményezett. Tíz év alatt jelentős mértékű öregedés következett be a város lakossági szerkezetébe és a következő mutatószámokat hozta. 2011-ben 1194 fiatalra, 1681 fő 65 év feletti lakos jut, amely 10 év alatt 54 %-os öregedési index emelkedést mutat! Így Pásztón az öregek jelentős arányban és számban vannak túlsúlyban. Tehát a település előregedő. Becsült információk szerint a pásztói romák aránya a lakosság 7-8 %-a, azaz 700-800 fő, amely 8 év alatt alig (becsült 0,5-1%) növekedett.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	1482	1709	86,7%
2008	1597	1300	122,8%
2009	1642	1244	132,0%
2010	1647	1207	136,5%
2011	1681	1194	140,8%

Pásztón stabil gazdasági háttérrel és foglalkoztatotti létszámmal rendelkezve működik a külföldi érdekeltségű EGLO Magyarország Termelő Kft., a Polytechnik Hungária Kft., valamint a SIC HUNGARY Kft. Ezen vállalkozások közel 500 dolgozónak biztosítanak munkát. Rajtuk kívül több jelentősebb hazai vállalkozás is működik Pásztón. Így például az Agro Produkt Kft., az RQMB Kft, Kézmű Kht, stb. Közülük a legnagyobb foglalkoztatók közé tartozik a Kézmű Kht. Bördízmű részlege, amely a kezdetektől biztosít munkahelyet a megváltozott munkaképességű dolgozóknak is. Egyedülálló, hogy magyar innovációt és termelési hagyományokat felhasználva Pásztón vásárolt telephelyet és folytat magas színvonalú termelést, a Dension Audio System Kft. és beszállítója az Elektromont Kft. Mindezek mellett - a kistérségi szerepkörből adódóan - jelentős dolgozói létszám található a város egészségügyi, oktatási, kereskedelmi, igazgatási, stb. rendszerében is.

Mindezen foglalkoztatók közel sem tudnak helyben található munkahelyet biztosítani a pásztói munkaképes korú dolgozóknak, álláskeresőknek. Ez vezet a magas arányú ingázók számához. A térségben élők munkaerő-piaci helyzetét a főváros és a szomszédos megyék jelentősen befolyásolják, ugyanis az aktív keresők nagy része megyén kívül dolgozik. Az állást találok rendszerint a gép-elektronikai iparban, valamint az építőiparban helyezkednek el. Az utóbbi években a közeli Heves megyei városok nagy munkáltatói is szívesen látják a nógrádi munkavállalókat. A helyben alkalmazottak nagy részének a gép-, gumi gyártás és a világítás-technikai eszközök gyártása biztosítja a megélhetést. Az építőiparban tevékenykedő vállalkozók, cégek szinte az egész ország területén dolgoznak, de főképpen a fővárosban és környékén. Sok munkavállaló személygépjárművel, kibusssal naponta utazik a körzeten kívüli munkahelyekre. Jellemzővé vált a nagyobb cégek részéről pl. LEAR, BOSCH, stb., hogy a munkavállalókat saját buszaikkal szállítják a munkahelyekre. Ezáltal a távolabbi helyekről is lehetőség nyílik az elhelyezkedésre.

Az álláskeresők számát vizsgálva megállapítható, hogy több száz fő helyben történő foglalkoztatására volna igény. Sajnálatos, hogy az Állami Nyomda Nyrt. 40 éves pásztói működést lezárva, több mint 100 munkahelyet szüntettet meg az elmúlt évben. Az egészségügyi reform hatása kedvezőtlenül érintette a helyi kórházat, ahol 2008-tól több mint 100 fős létszámleépítést hajtottak végre. A kereskedelemben és a szolgáltatásban is szinte folyamatos létszámleépítések tapasztalhatók.

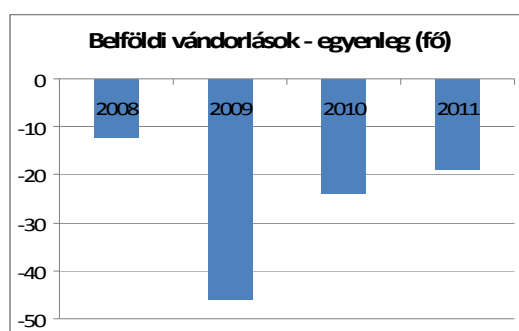
Az elmúlt időszakban térség munkáltatóinál jelentősebb létszámbővítés nem történt. A foglalkoztatási piacot pozitíven érintő nagy beruházások évek óta nem történnek a városban. Megállapítható, hogy a Pásztón és a pásztói kistérségben a környezetet károsító ipari tevékenységet nem végeznek és ilyen típusú ipar telepítését nem is támogatjuk.

A város nem rendelkezik Ipari Parkkal. A Szabad Vállalkozási Zóna besorolást és címet az elmúlt hónapban szerezte meg Pásztó és kistérsége. A nagymértékben megváltozott gazdasági helyzetben új befektetők területre való vonzásához rövidtávon igen kicsi az esély.

Pásztó Város Önkormányzata az elmúlt években jelentős mértékű fejlesztést hajtott végre az egészségügyi, a nevelési, az oktatási és nem utolsósorban a szociális ellátást biztosító intézmények tekintetében. A megvalósított fejlesztések többek között jelentős mértékben segítettek a hátrányos helyzetű személyek szolgáltatásokhoz való hozzáférését is. Sajnálatos, hogy ezen intézmények nagyobb része idén elkerült a várostól. A belföldi vándorlások vizsgálata a település vonzerejét mutatja, mely 2009-től ugyan még mindig negatív előjelű, 2011-ben -19, de folyamatosan csökkenő mértéket mutat. Az odavándorlás 180, az elvándorlás pedig 199 főt érintett. 2012-re a városba történő bevándorlás még mindig kisebb mértékű volt, mint az elvándorlás. A lassú, de pozitív irányba tartó vándorlást támasza alá a Pásztón értékesített ingatlanok árai, amelyek a gazdasági válság hatására sem csökkennek olyan mértékben, mint például Bátonyterenyén, vagy Salgótarjánban.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg
2008	151	163	-12
2009	146	192	-46
2010	130	154	-24
2011	180	199	-19

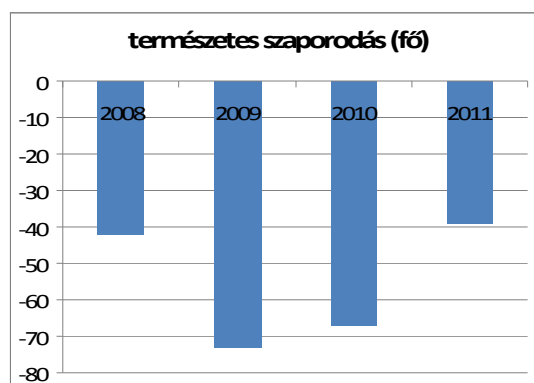

A bevándorlók még mindig egy jól működő kisvárosba költöznek, ahol ha nehéz is az elhelyezkedés, de könnyű az ingázás.

Érdekes, hogy a természetes szaporodási mutató is 2009-ben vált át egy jelentős negatív csúcsra, úgy mint a vándorlási egyenleg. Ebben az évben a városban 48 élve születésre, 121 halálozás jutott, amely 73 fő veszteséget eredményezett. Örömteli, hogy az ezt követő évek folyamatos javulást mutatnak.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	61	103	-42
2009	48	121	-73
2010	71	138	-67
2011	75	114	-39

Értékeink, küldetésünk

Pásztó évszázadokon keresztül meg tudta őrizni értékeit, működő képességét, és folyamatos fejlődést mutat. Polgári múltja, tenni akaró lakói, valamint kialakult kistérségi központi szerepköre további fejlődésre készíti.

A társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítása a város számára is alapvető jelentőségű. A fellelhető hátrányok csökkentése a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével, erőforrásaink koncentráálásával és bővítésével érhető el.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Pásztó Városi Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzet elemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Pásztó Városi Polgármesteri Hivatal 2010. december 27-én készítette el az önkormányzat Esélyegyenlőségi tervét, mely 2011. január 1 - 2013. január 1 időszakra vonatkozóan határozott meg feladatokat.

Tartalomjegyzék szerint:

Az egyenlő bánásmód elvének megsértése

Általános célok, etikai elvek

Helyzetfelmérés

Konkrét célok

Konkrét programok, intézkedések az egyes célcsoportok érdekében

1. Esélyegyenlőségi referens
2. A munkáltató vállalásai
3. Munkakörülmények javítása, különös tekintettel a 40 éve feletti és fogyatékkal élő munkavállalók helyzetének javítására

Az egyenlő bánásmód elvének megsértése esetén követendő eljárás

1. Ez a szabályzat az Európai Unió és a hazai társadalom elvárásait tükröző az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV törvényen alapul.
2. Az egyenlő bánásmód követelményét a munkáltatónak meg kell tartania a munkához való hozzájárulásban:
 - a jogviszony létesítését megelőző eljárás során,
 - a jogviszony létesítése és megszüntetése esetén,

- a munkafeltételek megállapításában és biztosításában,
 - a képzési és előmeneteli rendszer,
 - a munkafeltételek megállapítása és
 - a bérezés, juttatások területén,
 - valamint a kártérítési és a feyelmi felelősség érvényesítése során.
3. Ezen esélyegyenlőségi terv a munkáltatóval munkaviszonyban álló hátrányos helyzetű csoportokra terjed ki.
A Terv az összes munkavállalóra vonatkozik, függetlenül az alkalmazás jellegétől, a munkaidőtől vagy az alkalmazás határozott idejű voltától.
4. Az esélyegyenlőség érvényesítése során különös tekintettel kell lenni az alábbi csoportokra:
- nők,
 - 40 évnél idősebb munkavállalók,
 - romák,
 - fogyatékos, megváltozott munkaképességű személyek,
 - két vagy több, tíz éven aluli gyermeket nevelő, vagy tíz éven aluli gyermeket egyedül nevelő munkavállalók,
 - pályakezdők,
 - nagycsaládosok.
5. Ezen tervet a Pásztó Városi Önkormányzat (mint munkáltató) és a Magyar Köztisztviselők és Közalkalmazottak Szakszervezete Pásztó Város Polgármesteri Hivatala Szakszervezeti Bizottsága (mint szakszervezet) együttesen fogadja el.

A Hivatal az előírásoknak megfelelően mindig rendelkezett és ma is rendelkezik esélyegyenlőségi referenssel. Pásztó Városi Polgármesteri Hivatala foglalkoztatotti létszáma 2013. január 1-én a Járási Hivatal kialakításhoz biztosított szakemberek miatt 50 fő alá csökkent. Ezért a 2012. decemberében tervezett felülvizsgálat és az új Esélyegyenlőségi terv elkészítése szükségletné vált.

Pásztó Kistérség Többcélú Társulása nem rendelkezik esélyegyenlőségi programmal. A társulás a tervek szerint 2013. június 30-án jogutód nélkül megszűnik.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A pásztói kistérség és Pásztó Városi Önkormányzat a megyében az elsők között (2005 nyarán) fogadta el a Pásztói kistérség fejlesztési programját. Ez a dokumentum volt az első, amely a városról és a térségről az igen mély helyzetelemzés, a stratégiai célok és prioritások mellett a megvalósításhoz szükséges erőforrásokat is nevesítette. A program ma is érvényes, de örömmel állapítható meg, hogy számos jelentős intézkedés és projekt valósult meg az elmúlt időszakban.

A fejlesztési program az alábbi fejlesztéseket határozta meg a hátrányos helyzetű, munkanélküli lakosság részére:

IV.3. Humán erőforrás fejlesztés:

- Közművelés és közoktatás alapfeltételeinek megteremtése, fejlesztése
- Hátrányos helyzetű roma népesség társadalmi integrációjának elősegítése
- Egészségügyi ellátás fejlesztése
- Sport, és rekreációs tevékenység feltételeinek megteremtése, javítása
- Át-és továbbképzések, a szakképzési rendszer fejlesztése

IV.4. Környezeti állapot fejlesztése

- Közlekedési infrastruktúra fejlesztése
- Szennyvízelvezetés fejlesztése
- Hulladékgazdálkodás feltételeinek megteremtése, hatékonyság növelése

Ezen célokból a következő területen valósultak meg fejlesztések a városban, amely a szolgáltatások színvonalának, a lakosság komfortérzetének emelése mellett, több projekt esetében jelentősen növelte a helyi esélyegyenlőség célcsoportjainak lehetőségeit is:

1. A művelődési ház fizikai akadálymentessége megtörtént.
2. Az óvodai, alap-, és középfokú oktatási intézmények energia hatékonyság növelő beruházásai mellett, oktatás technikai beszerzések is történtek.
Rendkívül fontos megemlíteni, hogy a HH gyermekek étkeztetése megoldott, még a más településekről érkező több mint 100 tanuló esetében is!!
3. A fenti intézményeknek is köszönhetően egyre több roma gyermek vesz részt a iskolai- és szüni-dei programokban, sport, kulturális rendezvényeken. Ez kiterjed a szakkör jellegű és önkéntes tevékenységekre is.
4. Az egészségügyi és szociális területen történő ellátásfejlődés igen jelentős mértékű volt
Kórházi rehabilitációs részleg több ütemben való fejlesztése
Új Járó beteg szakellátó hely építése
Új orvos diagnosztikai gépek és eszközök beszerzése
5. Sportpálya, iskolai tornatermek, strand részleges felújítása
6. Általános iskolai képzések kiterjesztése a felnőtt lakosságra, különböző munkaügyi központ által szervezett képzéseken való részvétel, Pásztón, Salgótarjánban, stb.
7. A romák által lakott terület megközelíthetőségének javítása terén a Csermely út felújítása, járdák építése
8. A szennyvízhálózat kiépült, a kommunális hulladékszállítás megoldott, több illegális hulladéklerakó került megszüntetésre. A közmunkaprogramban dolgozó személyek saját területüket, környezetüket is magasabb színvonalon tartják rendben (gépek használata).

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

1. Költségvetési koncepció

Pásztó Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 4/2013 (II.28) rendeletében fogadta el a Pásztó város 2013 évi költségvetését. Az államháztartásról szóló korábbi, és az új 2012. január 1-től hatályos jogszabály, valamint ennek végrehajtására vonatkozó jogszabály értelmében a költségvetési évet megelőző évben alap esetben november 30-ig az intézmények és előirányzat igazolók adatszolgáltatása alapján a jegyző előkészíti, majd a polgármester beterjeszti a képviselő-testület elé a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót. Ez alól általános kivétel a választások éve, amikor is ez a határidő december 15. volt.

Az új jogszabályt nem sokkal megjelenése után 2013-ban módosították április 30-ra. Ez nyilvánvaló taktikai hiba volt, mert ugyan a legtöbb önkormányzat törvénytisztelőként elkészítette a 2014. évi költségvetési koncepciót. Esély sem volt arra, hogy ez egy felelős, valóban a következő évi költségvetési tervezést megalapozó koncepció legyen, hiszen a koncepciónak a kormány által elkészített költségvetési irányelvekre, mikro és makro gazdasági elemzésekre, infláció, GDP alakulása, normatívák tervezett tartalma, mértéke, stb.

Önkormányzatunk a törvényi előirányzatokat követve, magatartásából, gondolkodásmódjából eredően minden szinten és minden területen mindenki részére biztosítsa az esélyegyenlőséget.

A polgármesteri hivatal rendelkezik esélyegyenlőségi tervvel.

Korábban az Állami Számvevőszéknek kifogásolta, hogy az önkormányzati épületek nincsenek teljeskörűen akadálymentesítve. Mint az esélyegyenlőség fontos szegmense e területen is jelentős előrelépést tettünk. A városközponti rehabilitáció keretében akadálymentesítettük a Polgármesteri Hivatal épületét, (mozgáskorlátozottak, halláskárosultak, látássérültek) a Művelődési Központ épületét. Ilyen módon valósítottuk meg a kórház rekonstrukcióit, a szakrendelő építést.

A tornacsarnok pályázata szintén akadálymentes feltételt biztosított volna a Gárdonyi iskolában és a tornacsarnokban, de sajnos tartalék listára került. Akadálymentes feltételeket biztosít a gondozóhoz mint szakrendelő fejlesztése.

Az önkormányzat a költségvetési koncepciót, a költségvetéseit széles körűen egyezteteti az esély egyenlőséget biztosítja.

2. Gazdasági program

Pásztó Városi Önkormányzat törvényi kötelezettségének eleget téve 69/2011. (III.24.) határozati számon elfogadta Gazdasági Programját. Ebben a helyzetelemzés mellett, bemutatja a végrehajtott esélyegyenlőség javítására is hatással lévő megvalósult projektjeit, melyek közül az alábbiak emelhetők ki.

1. Tüdőgondozó épületének felújítása
2. Nyírfácska és Csermely utak felújítása (szegregált területen)
3. Művelődési Központ részleges felújítása
4. Tudásdepó-Expressz (olvasás, tanulás, információ szerzés fejlesztése)
5. A Kövicses patak által veszélyeztetett területek (szegregált terület is) biztonságának javítása, mederrendezéssel
6. Iskolák informatikai eszközeinek fejlesztése

Tervezett főbb nagyprojektek voltak:

1. Városközponti rehabilitáció (megvalósult)
2. Helyi és térségi vízrendezés (mátrakeresztesi árvíz veszélyhelyzet) (részben megvalósult)
3. Szilárd hulladéklerakó rekultivációja (megvalósult)
4. „Műv Ház Körei” kulturális, közösségépítő, stb. projekt (megvalósult)
5. Út a munkához, Nemzeti Közfoglalkoztatási Program (megvalósult)
6. Szociális gondoskodás fejlesztése, ESZA projekt (megvalósult)

3. Köznevelés-fejlesztési terv

Pásztó Város Közoktatási Esélyegyenlőségi Helyzetelemzése és Intézkedési Terve 2008-ban készült el.

- A települési közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzés és intézkedési terv célja:
- A közoktatás terén megvalósuló esélyegyenlőség elősegítése a település közoktatási intézményeiben.
- Az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok kiszűrése.
- Az egyenlő hozzáférés biztosítása a minőségi oktatáshoz.
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása és előmozdítása az oktatási-nevelési folyamatokban (támogató lépések, szolgáltatások bevezetése), melyek csökkentik a meglévő hátrányokat, javítják az iskolai sikerességet.
- A diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, az oktatási és társadalmi integráció támogatása.

A helyzetelemzés megállapította, hogy a város lakossága mind az iskolázottsági, mind pedig a foglalkoztatottsági mutatók alapján erős területi differenciáltsággal bír. A 2001-es népszámlálási adatok alapján a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 25,9% volt, s míg a városközpont és Hasznos területek ennél kedvezőbb átlagot mutattak, addig a külső városrészek, Mátrakeresztes és a külterületek jóval rosszabbat (Mátrakeresztesen például ez az arány 44%, a külterületen pedig 79%). A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú népességben belül városi szinten 44% volt 2001-ben. Ezen belül Mátrakeresztes (58,7%) és a külterületek (71%) mutatnak jóval rosszabb értékeket. A legbeszédesebb a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők arányának területi meghatározottsága: míg ez az arány városi szinten 17,2% volt, addig a külső városrészben 18,5%, Mátrakeresztesen 29,4%, a külterületen pedig 62,5% volt.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2008 őszén összesen 516 gyermek részesült. A kedvezményben részesülők legmagasabb számban (294 fő) és arányban (a külterületet leszámítva) a külső városrészben éltek – ide tartozik a szegregátum területe is.

Pásztón a 2001-es népszámlálási adatok szerint 212 fő vallotta magát romának, az Önkormányzat 2008-ban 462 főről tud, mely adat megállapítása helyi ismeret alapján utcánkénti kigyűjtéssel történt. Az ASZT becsapolója szerint integrált lakókörnyezetben csupán pár roma család él, többségük tehát a fentebb leírt szegregált lakókörnyezetben lakik.

Cigány Kisebbségi Önkormányzat 1998 óta működik a településen. Az országos cigány szervezetek egyikéhez sem csatlakoztak, ilyen tekintetben függetlennek tekintik magukat, viszont pozitív kapcsolatot tartanak a Lungo Drom Országos Cigány Érdekvédelmi és Polgári Szövetséggel, köztük gyakori az együttműködés, kapcsolatuk a városi önkormányzattal is jónak mondható.

A CKÖ tevékenységeinek részét képezi a pásztói fiatalok iskolai eredményességének elősegítése, anyagi támogatása (a 2008/2009-es tanévben az általános és középiskolás roma tanulóknak füzetsomagot adtak, 4 fő roma felsőfokú hallgatót pedig egyszeri pénzbeli juttatásban részesítettek. 1999 és 2003 között a Művelődési Központtal közösen évente két hetes táboroztatást biztosítottak pályázati úton a jól tanuló fiatalok számára. Ez a lehetőség azonban mára megszűnt.

A vizsgált időben az alábbi adottságok álltak a város rendelkezésére:

A közoktatási intézményi feladatok mindegyikét Pásztó város helyben látta el. A gyermekjóléti alapellátások tekintetében a bölcsőde és a házi gyermekfelügyelet, a gyermekjóléti szakellátások tekintetében pedig a családok átmeneti otthona nem volt megoldott.

A Dózsa Iskola a kis Dózsa épületében 2007-től a Pásztói Többcélú Kistérségi Társulás támogatásával A logopédiai szolgáltatást 1 főállású logopédussal 2 telephelyen (Pásztón és Palotáson), míg a gyógy testnevelést két státusszal 3 telephelyen (Pásztó, Palotás és Vanyarc), végzik.

2003-tól pedig a volt mátrakeresztesi tagiskola épületében minősített erdei iskolát hozott létre, és az erdei iskolai programot biztosítja valamennyi pásztói és az országban érdeklődő intézmény számára.

Az intézményekben integráltan oktatott SNI-s tanulók képzésében megbízási szerződéssel gyógypedagógusok vesznek részt.

Az óvoda, szintén a kistérségi társulás támogatásával 1 fő logopédust alkalmaz, aki az óvodás gyermekeken kívül kisiskolások terápiás kezelését is ellátja a városban és a kistérségben. A megyei fenntartású, pásztói székhelyű Nógrád Megyei Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Gyermekotthon Pásztói Óvoda, Általános Iskola és Diákotthonnal és a vele integráltan működő Pedagógiai Szakszolgálat a gyógypedagógiai tantervű (szegregált) oktatás mellett nevelési tanácsadói, pályaválasztási tanácsadói, korai fejlesztési feladatokat lát el, valamint utazó gyógypedagógiai hálózatot működtet.

Az alapfokú művészetoktatást a 2007 július 1-én megyei fenntartás alá került Rajeczky Benjamin Művészeti Iskola látja el.

A gyermekjóléti és családsegítő szolgálat a Területi Gondozási Központ keretén belül önálló szakmai egységként működik, valamint a védőnői szolgálat is a gondozási központhoz tartozik. A gyermekek átmeneti gondozását ellátó intézmény a kollégium kihasználatlan szárnyában került kialakításra, 12 férőhellyel.¹ Ugyanitt az intézmény családi napközit működtet.

4. Településrendezési terv

Részlet a pásztói Integrált Városfejlesztési Stratégiából:

„A kistelepülések magas számával jellemezhető Pásztói kistérség a megye közepesen fejlett kistérségei közé tartozik, országos viszonylatban azonban a kevésbé fejlett kistérségek között találjuk. A változatos természeti adottságokkal rendelkező térség a Nógrád megyében általában jellemző társadalmi-gazdasági nehézségekkel küzd: a külföldi befektetések legnagyobbbrészt elkerülik a térséget, vagy a már meglévő gazdasági központokba koncentrálnak (Hatvan, Salgótarján, Gyöngyös)” .

„Nógrád megyére és Pásztóra egyaránt jellemző, hogy az ipar aránya a szektoriális szerkezetben viszonylag magas, míg a szolgáltatások aránya elmarad az országos mértéktől. A város iparából hiányoznak a magas hozzáadott értéket előállító, csúcstechnológiai iparágak, amelyek magasabb jövedelemszintet biztosíthatnának a lakosságnak és kapcsolódási lehetőséget a helyi vállalkozások számára”

¹ Forrás: IVS

Szabályozási Terv és Helyi Építési Szabályzat

Pásztó Városi Önkormányzat Képviselő-testülete 22/2012/ (X.26) sz. önkormányzati rendeletében döntött a város szabályozási tervéről és helyi építési szabályzatáról.

A rendelet Pásztó város (Pásztó, Hasznos, Mátrakeresztes városrészek) közigazgatási területére terjed ki.

A rendelet hatálya alá tartozó területen területet felhasználni, építési telket és területet alakítani, épületet, műtárgyat és más építményt tervezni, felújítani, helyreállítani, átalakítani, korszerűsíteni, bővíteni és lebontani, valamint mindezekre hatósági engedélyt adni az általános érvényű hatósági előírásoknak (a mindenkor hatályos országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Kormány rendelet, amely a továbbiakban: OTÉK, vonatkozó szabványok stb.) és az e rendeletben foglaltaknak megfelelően szabad.

A lakóterületek sajátos építési használatuk és általános jellegük szerint a következő terület-felhasználási egységekre tagolódnak: ²

a) kisvárosias lakóterület	(KL, Lki)
b) kertvárosias lakóterület	(KEL, Lke)
c) falusias lakóterület	(FL, Lf)

A város területét elsősorban a kertvárosias lakóterület jellemző. A Pásztói szegregátum és a Mátrakeresztesi szegregálódás jeleit mutató területek szintén a kertvárosias övezetbe tartoznak.

A város lakosságát, ezáltal a célterület célcsoportjait is nagymértékben érintik az alábbiakban bemutatott, előkészítés alatt álló nagyprojektek:

Kelet-Nógrád Térségi Hulladékgazdálkodási Társulás

Pályázat száma: KEOP-1.1.1/2F/09-11

Pályázat címe: Kelet-Nógrád Térségi Hulladékgazdálkodási Társulás hulladékgazdálkodási rendszerének fejlesztése

Pályázat tárgya: Az önkormányzat 2011-ben csatlakozott a Kelet-Nógrád Térségi Hulladékgazdálkodási Társuláshoz, azzal a céllal, hogy a résztvevő tagönkormányzatokkal közösen alakítsunk ki egy olyan, a kelet-nógrádi térség településeit magában foglaló, korszerű hulladékgazdálkodási rendszert, mely az európai uniós és a hazai jogszabályoknak megfelel, és hosszú távon fenntartható rendszerré válik. A Társulás által készített pályázat nyertessége esetén megvalósuló projekt eredményeként valamennyi településen elérhetővé válik az elkülönített hulladékgyűjtési infrastruktúra. Ez a „házhoz menő” szelektív gyűjtés, a gyűjtőszigetek, a hulladékudvarok kialakítását, bővítését jelenti. Pásztón is a biohulladék (szerves hulladék) kezelése érdekében komposztáló telep létesül, valamint bővül a gyűjtőszigetek száma is.

Kelet-Nógrádi Hulladékrekultivációs Társulás

Pályázat száma: KEOP-2.3.0/2F/09-11-2012-0001

Pályázat címe: Kelet-Nógrádi Hulladékrekultivációs program

Pályázat tárgya: 2008-ban az önkormányzat csatlakozott a Kelet-Nógrádi Hulladékrekultivációs Társuláshoz, azzal a céllal, hogy a társulásban résztvevő tagönkormányzatokkal együtt a bezárt települési hulladéklerakók rekultivációját megvalósítsa. A hulladékrekultivációs program pályázata kétfordulós, melynek első fordulóját is támogatásra érdemesnek tartották és a második fordulóhoz többek között elkészültek a rekultiválandó területek engedélyezési és kiviteli tervei.

A Társulás 100 % támogatási intenzitás mellett benyújtotta a pályázatát a rekultivációs munkák megvalósítására, ami pozitív elbírálásban részesült. A rekultiváció 519 M Ft-ból valósul meg. A kivitelezés megvalósításának határideje 2014. december.

² A 20/ 2011.(IX.30.) sz. Önkormányzati rendelet 3. §-ának megfelelően módosított szöveg.

2878 hrsz-ú Kövicses patak mederrendezése (Régivásártér u.):

A tervezett műszaki megoldás célja:

- A csapadékból keletkező árvizek és az egy éve a Hasznosi víztározó vízkivételi művének vészleeresztő kapacitással megnövelt elvezethető árvízi hozamok biztonságos levezetése.
- Pásztó érintett városrésze árvízi veszélyeztetettségének csökkentése, a Régivásártér út, Kövicses patak melletti épített környezetének megóvása a vízkároktól.
- A károkkal, telekproblémákkal kapcsolatos lakossági panaszok orvoslása.
- A patak területének, határának végleges rendezése.

Az engedélyezési eljárás folyamatban van. A megvalósítás pályázati támogatással történhet meg.

5. Településfejlesztési koncepció:

A város a Településfejlesztési Koncepcióra alapozott Területfejlesztési Tervvel rendelkezik. Ehhez igazodik Pásztó Városi Önkormányzat Képviselő-testületének Gazdasági Programja.

Ezen szakmai anyagok biztosították az alapját a Városfejlesztési stratégiának, mely a 2011-ben befejezett Városfejlesztési Rehabilitációs projekt megvalósítását segítette.

2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A fentiekben bemutatott megvalósult programok és projektek, valamint a jelzett tervek bizonyítják, hogy a város szerteágazó munkát végzett a kötelező és vállalt önkormányzati feladatok jó színvonalú megvalósításában. Mára elmondható, hogy a közel 10 ezer fős kisváros jóval nagyobb szociális és egészségügyi intézményrendszert irányít, mint az a kötelező feladatai alapján szükséges volna. A város-kistérség szociális hálózata több esetben mintaként szolgált más önkormányzatoknak.

A szociális- és foglalkoztatási hátrányok csökkentése érdekében a város koordinációs, mentori szerepvállalása mellett az alábbi példaértékű projektek emelhetők ki.

1. A pásztói kistérség önkormányzatai sikeresen pályáztak a "Küzdelem a munkavilágából történő kirekesztődés ellen" Phare pályázatra 2004-ben, melyre két év alatt közel 240 M Ft-ot használtak fel. Ezen pályázat keretében a helyi, térségi szociális szolgáltatások kapacitásbővítése valósult meg. A program célcsoportját a pályázat által érintett településeken állandó, vagy tartózkodási hellyel rendelkező aktív korú, tartós munkanélküliek alkották. E program keretében 57 fő részére sikerült munkalehetőséget biztosítani. A programban résztvevők szociális segítő képzésben illetve szociális gondozó és ápoló képzésben is részt vettek. A program résztvevői közül 38 fő a mai napig is munkaviszonyban áll. [8]

2. Pásztó Kistérség Többcélú Társulása 2008. szeptemberében pályázatot nyújtott be az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA) felé, „Minősített foglalkoztatási paktumok működésének támogatása” című kiírásra. Az OFA 6. 810. e Ft vissza nem térítendő támogatást ítél meg a pályázatban jelzett 15 hónapos program kivitelezésére, (2009.01.01.-2010.03.31.) melyhez a Társulás 1.215.eFt (15%) saját forrást biztosított. Pályaválasztási fórumok, pályázati tanácsadások mellett 149 fő elhelyezkedését segítették a projektben résztvevők, amelyből 61 fő támogatott, 90 fő pedig támogatás nélküli új munkahelyen helyezkedett el.

Városunk a gazdasági program és az esélyegyenlőségi programok elkészítésében segítséget nyújtott a kistérségi önkormányzatok számára.

Meg kell állapítani, hogy ezen kötelek a kistérségi társulás 2013.06.30-val tervezett jogutód nélküli megszüntetésével csökkenni fog. Ez közel sem jelenti majd a szakmai segítség iránti igények megszűnését, gondoljunk csak az új szociális intézmények, mikro térségi társulások létrehozására.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

1. Anti-szegregációs terv

Pásztó Város Integrált Városfejlesztési Stratégiájának 2007-2013 részét képezi az Anti-szegregációs terv, melynek főbb elemei a következők:

A KSH szegregációs elemzése a Városrehabilitációs Kézikönyvben meghatározott ún. szegregációs mutató alapján történt. A Kézikönyvben foglaltak szerint azon területek nyilvánulnak szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot. A KSH azokat a területeket határozta le szegregált területeknek, amelyek 50 főnél nagyobb lakosságszámmal bírnak.

A 2001-es népszámlálás adatbázisa szerint Pásztón **egy tömb** minősül szegregált területnek. Ezt a KSH adat-szolgáltatás keretén belül megkapott térképen a bekarikázott rész jelzi. A terület a város déli részén, annak peremén található. A szegregátum a következő határokkal lett kijelölve: Gábor Á. u. - Vörösmarty u. - Nyikom u. É-i oldala - Dankó u. mindkét oldala - Fő u. - településhatár - Csermely u. - Nyikom u. valamint az Élgép-lakótelep³.

Jelmagyarázat: a szegregációs mutató térképen jelzett értékeit a következő színek jelölik: 0-39% = türkizkék, 40-49%=fekete, 50-100%=pink (szegregációs kritériumnak megfelel)

A kartogram olyan területeket is megjelöl pink színnel, melyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de az alacsony népességszámuk miatt mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak.

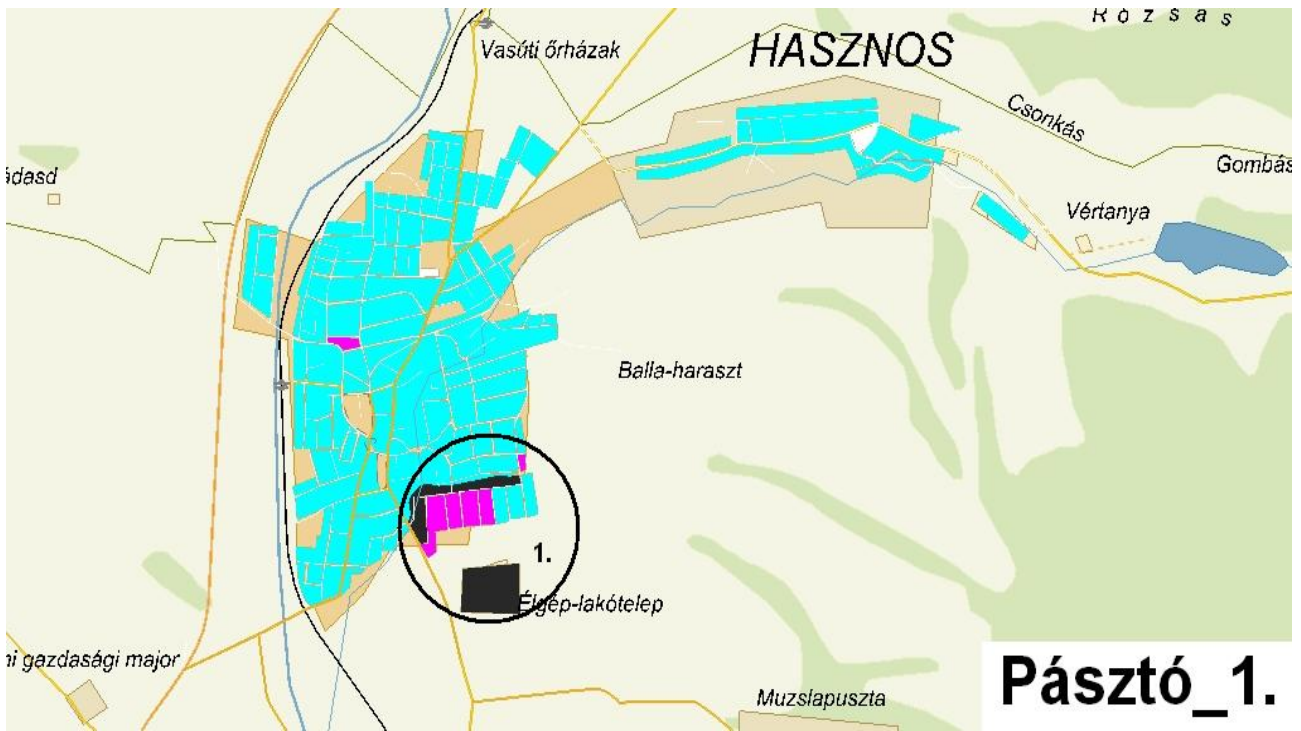
Pásztó esetében ilyen a Hunyadi út és az Iskola köz közötti terület. Ahol a 7 db. rossz állapotú épület ill. üzlet közül 4 db szanálásra kerül, egyet már felújítottak (2398 hrsz), egyet pedig elbontottak (2363 hrsz), a még meglévő egy más tulajdonú lakóépület (2397 hrsz) nem gátolja a tervezett beépítést, így építési tilalommal fennmaradhat. A négy elbontandó épületből három a beruházó tulajdonában van, ebből egy lakott, egyben kis bolt működik, egy pedig üres. A negyedik lakóépület tulajdonosa hajlandó beruházó részére értékesíteni az ingatlant.

A két lakott ingatlanon két család él (nem romák) akiknek a beruházás indítása esetén van hová költözniük. A területen az elfogadott szabályozási terv szerinti városias beépítés lehetséges. Jelenlegi lakók száma nem haladja meg az 50 főt.

Fekete színnel kerültek jelölésre azok a tömbök, ahol az értékek 40% fölött, de még 50% alatt vannak, ezek a veszélyeztetett tömbök. A városban veszélyeztetett területet két helyen talált a KSH területi elemzés. Az egyik a vizsgálandó szegregátummal közvetlenül határos, a másik pedig Mátrakeresztesen található.

A szegregációs térkép ráirányítja a városvezetés és az érintett intézményvezetők figyelmét azokra a területekre, ahol nagyobb figyelmet szükséges fordítani a társadalmi átalakulás folyamataira (elsősorban a gyermekek védelme érdekében), valamint az épített és természeti környezet jellemzőire, annak érdekében, hogy az elkülönülés és leszakadás folyamata megálljon, illetve megfordítható legyen.

³ A terület megnevezése megtévesztő, mert nem tipikus lakótelepet takar, hanem egy külterületi, néhány ingatlanos, 17 fő által lakott helyet.

Szegregátumra vonatkozó statisztikai adatok összefoglalása

Mutató megnevezése	Pásztó összesen	Szegregátum
Lakónépesség száma	10 296	495
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	16,6	24,9
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	63,7	65,1
Lakónépességen belül 60- x évesek aránya	19,7	10,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	25,9	64,9
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	10,6	0,3
Lakásállomány (db)	3964	148
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	21,9	30,4
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	44,1	69,6
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	17,2	53,1
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	51,9	28,8
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	41,3	54,8
Állandó népesség száma	10 319	497

Szegregátumok alapadatai városi összehasonlításban **Forrás:** KSH elemzés 2008, Népszámlálás 2001. adatai alapján

Mutató megnevezése	Városközpont	Szegregátum (határ: Gábor Á.u. - Vörösmarty u. - Nyikom u. É-i oldala - Dankó u. mindkét oldala - Fő u. - település-határ - Csermely u. - Nyikom u. + Élgép-lakótelep)
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	39,3	64,7
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya az akcióterületi lakónépességen belül	58,4	75,8
Munkanélküliek aránya az akcióterületen (munkanélküliségi ráta)	9,1	17,5
Tartós munkanélküliek (legalább 360 napig) aránya. (Számítás: tartós munkanélküliek száma/ munkanélküliek+foglalkoztatottak száma)	3,3	5,8
Azon aktív korúak (15-59 éves) aránya, akiknek 2001-ben a jövedelemforrásuk kizárólag állami vagy helyi támogatás volt	8,5	24,5
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	15,8	29,6
Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	12	14,1

Szegregátumot jellemző további alapadatok **Forrás:** KSH elemzés 2008, Népszámlálás 2001. adatai alapján

2. A nem kötelező statisztikai adatok gyűjtése nagy energia mozgósítását igényelte, melynek nagyobb részét sikerült beszerezni, de a munkát részben korlátozta, hogy a gimnáziumot-, szakközépiskolát-, művészeti oktatást a megyei közgyűlés irányítja.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A város bemutatásánál részletesen ismertetésre került a település nem megfelelő mértékű foglalkoztatási adottsága, helyzete és a környező nagyobb városokban megtalálható foglalkoztatók által felkínált munkalehetőségek. Mindezek több esetben, a helyben foglalkoztatottak alacsony bérezését, kiszolgáltatottságát emeli, valamint az ingázók nehéz sorsára kényszeríti a helyi munkaerő jelentős részét. A helyben munkát találók általában egyműszakos munkarendben dolgoznak, de a többnyire összeszerelő beosztásban dolgozó napi ingázók nagyobb része két- és négy műszakban, folyamatos munkarendben dolgozik. A munkahelyre történő szállítást a multinacionális cégek saját járművekkal oldják meg, amely rugalmasságukról és a terelés biztonságának növeléséről tesz tanúbizonyságot. Budapestre, illetve annak agglomerációjába történő napi ingázást segíti a 21-es főközlekedési útról és a városból induló buszjáratok, amelyek jól illeszkednek a munkakezdéshez és a befejezéshez. Természetesen a járatok sűrítésével nem csak az ingázók kényelmét tudnák növelni, hanem a családtól való távolmaradást is csökkenteni lehetne.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Ezen adatok vizsgálata sajnos igen keményen rámutat a hátrányos helyzetű megye, valamint annak hátrányos helyzetű kistérsége-városa gondjaira és sokszor újra termelődő problémáira is.

Megállapítható, hogy az átlag öregségi nyugdíj 28.500 Ft. A város 2012-ben összességben 187,7 M Ft helyben képződő SZJA-t használhatott fel, mely bevétel 2013-ban megszűnt. Az adóerő képesség 2012. június 30-án 211.75 M Ft volt.

A személygépkocsik száma 2012-ben 2916db volt, mely elmarad az országos átlagtól. Sajnálatos, hogy az önkormányzat a 2013-ban a tervezett 23,6 M Ft éves gépjárműadóból, 9,7 M Ft-ot tudott realizálni.

A városban az önkormányzati bérlakásoknál 2013. I. negyedévében 3,2 M Ft lakbértartozás volt nyilvántartva, melyhez 5,5 M Ft eddig ki nem fizetett közös költség társul. A személyszállítási díjtartozás városi szinten ez évben már meghaladta a 28,4 M Ft-ot, melyből kb.: 15 M Ft a mélyszegénységben élők és a romák díjtartozása.

Az ivóvíztartozás lassú, de folyamatos kb. 1-2% éves emelkedést mutat, amely 2012 év végén 12,4 M Ft-ra növekedett. Az adósságot felhalmozók közül az első célcsoporthoz tartozók becsült aránya 30-40%.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

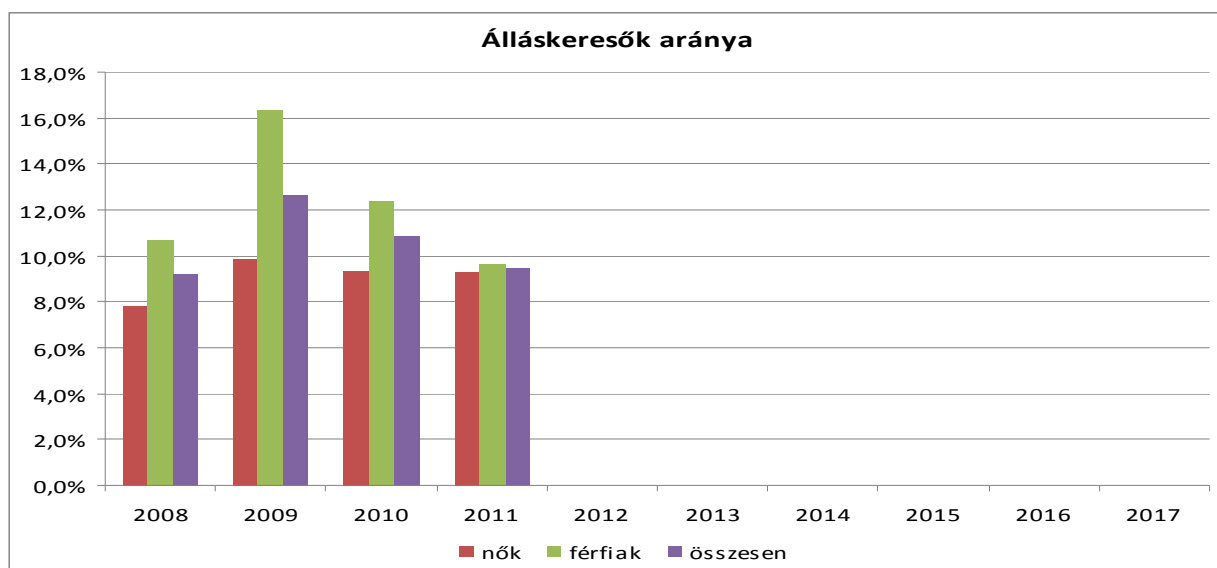
A gazdasági rendszerváltás, valamint a 2009 óta tapasztalható gazdasági válság, Pásztón is nagymértékben érintette a hátrányos helyzetű munkavállalókat, különösen a mélyszegénységben élőket és a romákat. A nagyszámú segéd és betanított munkaigény nagymértékben csökkent. A Munkaügyi Központ által szervezett oktatási programok 8 osztály meglétét, vagy szakmunkás képzettséget igényelnek. A szakképzettség és/vagy a gimnáziumi érettségi megléte szinte alapelvárás a foglalkoztató részéről, amelynek megléte növeli a munkanélküliek elhelyezkedésének esélyeit.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A városban az álláskeresői mutatók az országos átlag felett, de a megyei átlag alatt voltak, kivéve a 2009-es esztendő. Ebben az évben a nyilvántartott álláskeresők száma 786 fő volt (346 nő és 440 férfi), így a 15-64 éves lakónépességhez viszonyított arányuk megközelítette a 13 %-ot, ezzel jelentős mértékben közel 3 %-al meghaladva az országos átlagot. A város 15-64 év közötti lakónépessége 2010-2011-ben közel 6.700 fő volt, amely a megyei átlag feletti eredmény.

3.2.1. Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	3550	3383	6933	278	7,8%	362	10,7%	640	9,2%
2009	3520	2689	6209	346	9,8%	440	16,4%	786	12,7%
2010	3411	3308	6719	319	9,4%	410	12,4%	729	10,8%
2011	3359	3286	6645	311	9,3%	318	9,7%	629	9,5%

A nyilvántartott álláskeresők száma a munkaképes korosztályban (15-64 év), a vizsgált időszakban 2009 és 2010-ben jelentős növekedést, majd 2011-re az időszak legjobb mutatóját hozta a 9,5 %-al (629 fővel).

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012	
nyilvántartott álláskeresők száma összesen		fő	596	751	697	597	646
20 éves és fiatalabb	fő	15	21	8	8	18	
	%	2,5%	2,8%	1,1%	1,3%	2,8%	
21-25 év	fő	72	92	88	83	94	
	%	12,1%	12,3%	12,6%	13,9%	14,6%	
26-30 év	fő	63	98	85	69	78	
	%	10,6%	13,0%	12,2%	11,6%	12,1%	
31-35 év	fő	73	90	84	71	56	
	%	12,2%	12,0%	12,1%	11,9%	8,7%	
36-40 év	fő	88	102	94	77	74	
	%	14,8%	13,6%	13,5%	12,9%	11,5%	
41-45 év	fő	80	97	97	72	68	
	%	13,4%	12,9%	13,9%	12,1%	10,5%	
46-50 év	fő	57	88	77	70	87	
	%	9,6%	11,7%	11,0%	11,7%	13,5%	
51-55 év	fő	88	92	79	65	66	
	%	14,8%	12,3%	11,3%	10,9%	10,2%	
56-60 év	fő	53	61	80	75	95	
	%	8,9%	8,1%	11,5%	12,6%	14,7%	
61 év felett	fő	7	10	5	7	10	
	%	1,2%	1,3%	0,7%	1,2%	1,5%	

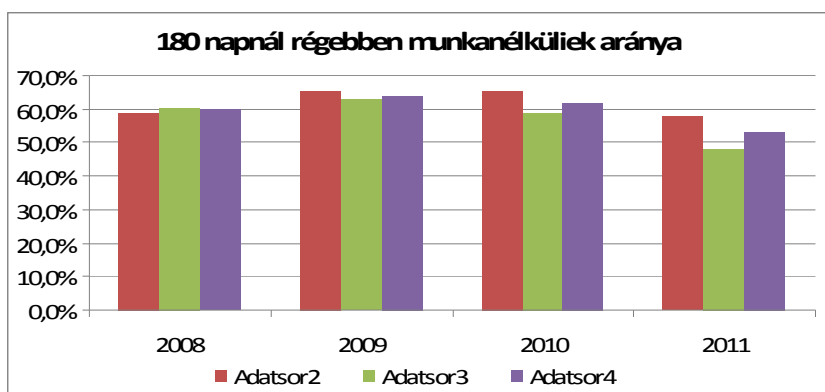
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresők korcsoportonkénti megoszlásánál látható, hogy a 20 éves és annál fiatalabbak száma a 2 %-al ismét növekedést mutat. A 21-30 év közötti korcsoport aránya a 5 év alatt szinte alig változott és mára ez a réteg adja a nyilvántartott álláskeresők 25%-át, létszámban 690 főt. A foglalkoztatottság terén veszélyeztetett réteg a 46-50 éves és az 56-60 éves réteg, akik a nyilvántartott álláskeresők közül folyamatos növekedést mutatnak. Az utóbbi csoport 2012 évi mutatója a 2008 évihez képest (12,71 %) közel megkétszereződött. Ez a két korcsoport 2012-ben 731 fővel, 26,5%-os arányt képviselt az álláskeresők táborában. A lakossági korösszetételből eredően az időskorú álláskeresők számának további növekedése várható.

A munkanélküliek közül a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek aránya a 2009-es negatív csúcsnál közel 65% volt, mely 2011 végére 53 %-ra csökkent. A létszámot tekintve 334 fővel az elmúlt 4 év legalacsonyabb mutatóját hozza, amikor még 2008-ban is 382 fő volt nyilvántartva.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

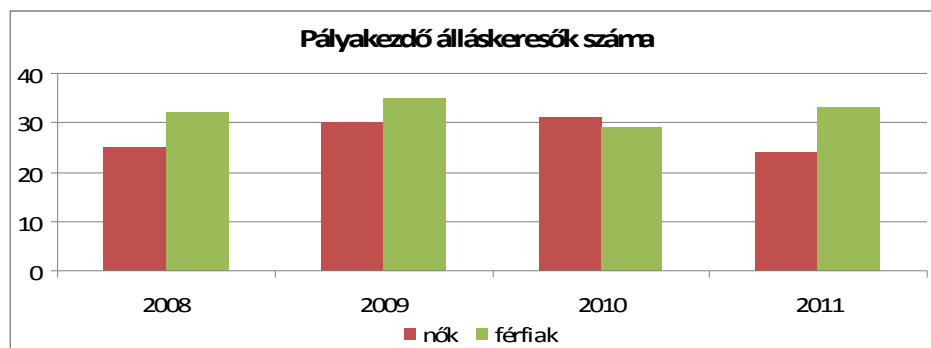
év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	278	362	640	164	218	382	59,0%	60,2%	59,7%
2009	346	440	786	227	277	504	65,6%	63,0%	64,1%
2010	319	410	729	209	241	450	65,5%	58,8%	61,7%
2011	311	318	629	180	154	334	57,9%	48,4%	53,1%

A nyilvántartott pályakezdők száma a 18-29 évesek számához viszonyítva 2009-től minimális mértékben, de folyamatosan csökkent, jelenleg 7 % körüli az álláskeresők közül. Ez jelenleg 57 főt érint, amelyből 33 fő férfi.

3.2.4. számú tábla – Pályakezdő álláskeresők száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	340	369	709	25	7,4%	32	8,7%	57	8,0%
2009	379	464	843	30	7,9%	35	7,5%	65	7,7%
2010	384	471	855	31	8,1%	29	6,2%	60	7,0%
2011	325	452	777	24	7,4%	33	7,3%	57	7,3%

2001- 2011 évek között a 15 éves és idősebb lakosság száma 956 fővel csökkent. A nyolc általános iskolát végzett és az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők nyilvántartott álláskeresők táborában betöltött aránya több mint 80% !

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

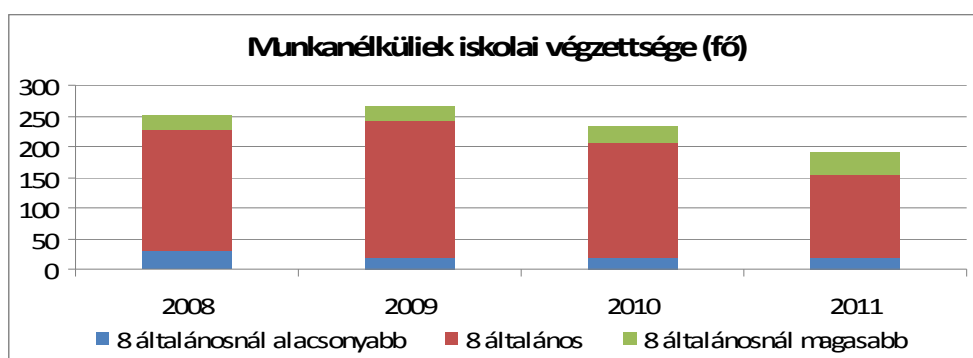
év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	9282	5303	3979	7621	3916	3705	1661	17,9	1387	26,2	274	6,9%
2011	8326	4408	3918	n.a.	n.a.	n.a.	1411	16,0	804	56,9	607	43,1

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskereső száma összesen	A nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	252	31	12,3%	195	77,4%	26	10,3%
2009	267	17	6,4%	225	84,3%	25	9,4%
2010	234	19	8,1%	186	79,5%	29	12,4%
2011	192	19	9,9%	135	70,3%	38	19,8%

Az iskolai végzettséget tekintve megállapítható, hogy a vizsgált 5 évben a 8 általános iskolánál alacsonyabb (86 fő, 2012-ben), valamint a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező (689 fő 2012-ben) regisztrált álláskereső száma a 20 fővel szinte alig csökkent.

A helyi adatgyűjtés során beszerzett adatok bizonyítják, hogy az általános iskolát végzettek (2009-ben 213 főről, 2012-ben 169-főre), valamint a szakmunkás képzőt végzettek (2009-ben 271 főről, 2012-ben 216-re) száma csökkent.

c) közfoglalkoztatás

Pásztó Város Önkormányzata törvényi kötelezettségének eleget téve a meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása érdekében közfoglalkoztatást szervez, figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását, döntéseinek előkészítése és végrehajtása során figyelembe veszi a foglalkoztatáspolitikai következményeket.

A fentiekben többször említett mélyszegénységben élők és romák számára sok esetben csak a közfoglalkoztatás, a közmunka program biztosít bevételi forrást, hozzájárulva életkörülményeik javításához, vagy több esetben a felhalmozott tartozások egy részének rendezéséhez.

2000 május 1-től a szociális támogatások rendszere megváltozott. A jövedelempótló támogatás megszűnt, már új ellátásokat nem lehetett megállapítani. A leglényegesebb változás a segélyezett foglalkoztatása tekintetében következett be. Az önkormányzatoknak lehetősége nyílt az aktív korú nem foglalkoztatott rendszeres szociális segélyben részesülők számára min. 30 munkanap időtartamú munka megszervezésére. Ennek eredményeképpen alakult ki az ún. közcélú munkavégzés.

A foglalkoztatottak átlagléttszáma a rendelkezésre álló előirányzat függvényében, 2008 év végéig lényegesen nem változott. Kezdetben a lakosságától függött az előirányzat összege, majd a későbbiekben a támogatást megelőző évben az önkormányzatnál nyilvántartott rendszeres szociális segélyezettek és a közcélú foglalkoztatási formán alkalmazott munkanélküliek átlagléttszámát figyelembe vevő képlet szerint számították ki a települési önkormányzatok részére az előirányzatot, illetve korlátozottan pótigény benyújtására is volt lehetőség. A problémát tehát az okozta, hogy a közcélú foglalkoztatás folyamatosságát úgy kellett biztosítani, hogy az egész évi rendelkezésre álló pénzüsszeg nagysága bizonytalan volt.

A közfoglalkoztatásban résztvevők átlagléttszáma éves szinten az alábbiak szerint alakult:

Év	Foglalkoztatott átlagléttszám (fő)
2000.05.01-től	13
2001	16
2002	16
2003	16
2004	15
2005	13
2006	16
2007	16
2008	20
2009	73
2010	185
2011	88
2012	100
2013. 06. 30-ig	131

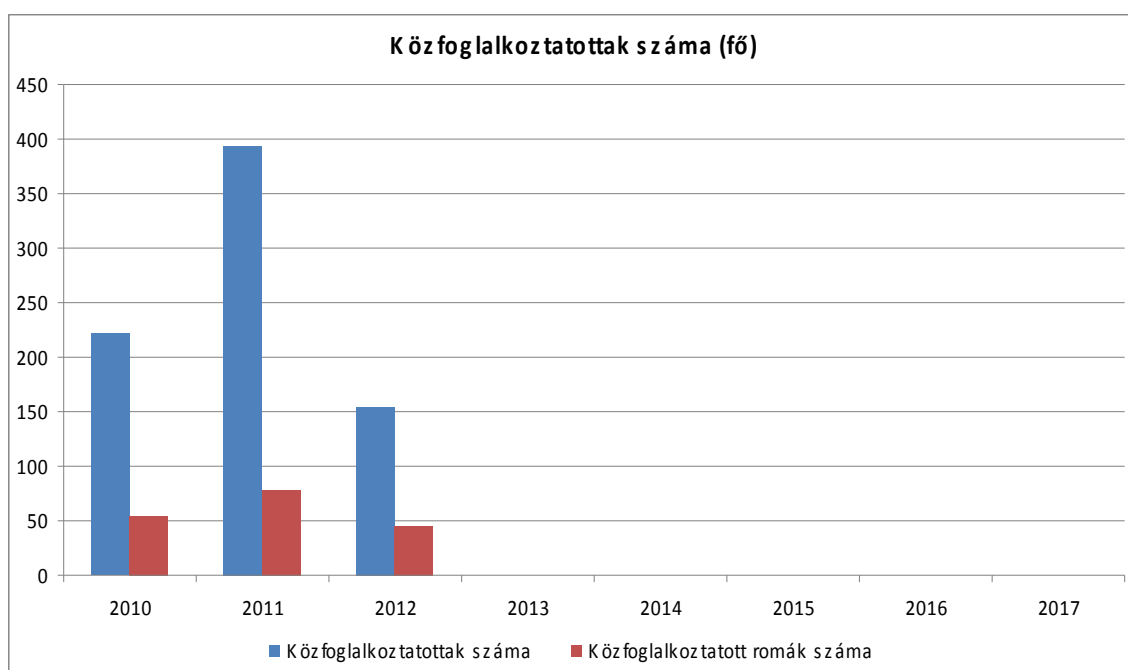
Önkormányzati adatgyűjtés

A szociális törvény módosításával 2009. évtől a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személyek ellátórendszere differenciálódott, a rendszeres szociális segély már csak egyik formája lett az önkormányzati ellátásoknak. Az év elején elindított „Út a munkához” program kiemelt célja volt, hogy komplex intézkedéseivel járuljon hozzá ahhoz, hogy a munkára képes, tartósan munkanélküli személyek a korábbiaknál fokozottabb mértékben vegyenek részt, valamely közfoglalkoztatási formában, hogy rendszeres munkajövedelemhez jussanak, és közelebb kerüljenek a munka világához. A „Közfoglalkoztatási terv” 2009 évi bevezetésével és a finanszírozás kedvezőbbé tételével, nem utolsó sorban figyelemmel a gyakorlatilag „felülről” nyitott költségvetési kasszára, a közfoglalkoztatás átlagléttszáma országosan megtízszereződött az elmúlt évekhez képest. Az „Út a munkához” programot 2011-ben a „Nemzeti Közfoglalkoztatás Programja” váltotta fel, bennük a Startmunka programokkal, mely mind a mai napig az egyik legfontosabb eleme a közfoglalkoztatásnak, lehetőséget nyújtva az Önkormányzatoknak a munkanélküliek foglalkoztatására a mélyszegénységben élők, és a cigány kisebbség és egyéb csoportok helyzetének, életkörülményeinek javítására. Egy biztos és tény, hogy nagy szükség van az ilyen és ehhez hasonló közfoglalkoztatási programokra, hiszen az ebben foglalkoztatott munkanélküliek nagy részének, más munkalehetősége nincs. Többségük rajtuk kívül álló okokból szorult a munkaerőpiac periferiájára, mentálisan is hátrányba kerülve ezzel a többi munkavállalóval szemben. Foglalkoztatási esélyegyenlőségük megteremtéséhez fokozott figyelemre és támogatásra van szükség, melyet láthatólag és érzékelhetően igényelnek is. A gyakorlati megvalósítás, olykor nem könnyű, embert próbáló, mindennapi feladat.

Összességében megállapítható, hogy a közfoglalkoztatás jelen körülmények között szükségszerű és fontos foglalkoztatási forma, mely hosszú évek tapasztalatait figyelembe véve egyértelműen elősegíti a hátrányos helyzetű munkanélküliek felzárkóztatását különös tekintettel Nógrád megyére és városunkra.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	222	3,4	54	6,3
2011	394	6,1	78	9,1
2012	154	2,4	46	5,4

A táblázat híven mutatja, hogy a 2011 évben szervezett, úgynevezett felső pénzügyi korlát nélkül meghirdetett start program során a 394 fővel közfoglalkoztatotti rekordot állított fel a város. Látható, hogy 2010-ben és 2012-ben összesen nem volt ennyi résztvevő a szervezett programokban. A közfoglalkoztatásban résztvevő romák aránya az aktív korú roma lakossághoz képest 5,4% (2012-ben 46 fő) és 9,1% között mozgott.

A közfoglalkoztatás szociológiailag is segít a romák fejlődésében, mert a korszerű technikai eszközök megismerésén és használatán túl, jó példaként szolgál a gyermekek számára is. Lehetséges, hogy a gyermek most fog szembesülni először azzal a ténnyel, hogy apa, vagy anya elment dolgozni. Az önkormányzat lehetőséget biztosít arra, hogy a roma közfoglalkoztatottak saját környezetük rendben tartásánál is használhassák a város eszközeit (fűkasza, stb.).

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó	befizetett iparűzési adó
2008	805	370	54	n.a.	280.039.258	289.252.867
2009	775	380	52	n.a.	311.576.099	318.991.720
2010	771	400	55	n.a.	278.848.860	220.000.473
2011	726	421	55	n.a.	286.906.140	266.945.002
2012	708	412	64	n.a.	284.271.949	266.694.687

A kivetett és befizetett iparűzési adónál látható, hogy az önkormányzat a 2008-ban és 2009-ben betervezett adóját néhány millió forint többlettel (2009-ben 311,5 M Ft terv és 319 M Ft tény) realizálni tudta. A gazdasági válság a következő három évben összesen már több mint 84 M Ft bevétel kiesést eredményezett. Ez elsősorban és jelentős mértékben a közép és nagyvállalatokat, és kisebb mértékben a termelő és kereskedelmi mikro- és kisvállalkozásokat érintette és ezzel jelentős bevétel csökkenést eredményezett.

A regisztrált vállalkozások száma a vizsgált 5 évben több mint 12 %-al csökkent, a kiskereskedelmi egységek három éves stagnálásához képest.

A város földrajzi elhelyezkedése és polgári múltja jól mutatja, hogy a regisztrált vállalkozások kistérségi (2008-2012, 805-708) és városi szinten is szinte folyamatos csökkenést mutatnak. A városban a régi vállalkozások megszüntetése mellett, több új vállalkozás is versenybe szállt a vásárlókért.

A környező nagyobb városok és az 1 óra alatt elérhető Budapest jelentősen rontják a helyi kereskedők, szolgáltatók esélyeit, mivel komplex szolgáltatásukból eredő versenyelőnyük behozhatatlan. Mindezek mellett tény, hogy a város kiskereskedelmi üzleteinek száma 5 év alatt 42 darabbal, míg a vendéglátóhelyek száma 10 darabbal nőtt. Ezek mind két esetben több mint 10%-os növekedést eredményeztek. A üzletszámok mellett meg kell állapítani, hogy a helyi igények kielégítése mellett, az átutazó turisták igényeit is több igen jó színvonalú üzlet biztosítja.

Mint az már többször említésre került, Pásztó a megye délén helyezkedik el és a nagyobb városok, valamint a Főváros megközelíthetőségét a 21-es számú szárazföldi út biztosítja. A 81-es számú vasútvonal elavult, lassú és meg sem közelíti a mai kor emberének utazási komfort igényét.

Gyöngyös, Hatvan 25 perc, Gödöllő 50 perc és Budapest 1 óra alatt elérhető el személygépkocsival és plusz 10-25 perccel több idő ráfordítással busszal. Ez nagymértékben elősegíti az ipari parkokba, egyéb munkahelyeken történő ingázást. A városra a napi munkaerő ingázás jellemző. A térségben a belső ingázás aránya minimális.

A buszjáratok közül a főúton és napközben szinte óránként biztosított a megyeszékhely Salgótarján (30 perc), valamint Budapest elérése. A vonatközlekedés az igényekhez igazodva minimális, főként csak a reggeli és a délutáni órákra koncentrálnak, éjjel alig van járat.

Kerékpárút csak a város északi részén található, pedig a Mátrába történő kirándulások érdekében igény lenne rá. A 21-es főúton kerékpárral közlekedni tilos.

A nagyvállalatok igen hatékonyan szervezik meg dolgozóik szállítását, a magánszemélyek a közösségi busz-közlekedést, valamint több személy esetében a személygépkocsival való közlekedést részesítik előnyben.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autó- val	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbuszsal	vonat jára- tok átlagos száma mun- kanapokon	átlagos uta- zási idő vo- nattal	Kerékpár úton való megközelít- hetőség	átlagos uta- zási idő ke- rékpáron
Legközelebbi centrum	20 perc	40 perc	20 perc	15 perc	19 perc	nincs	na
Megye- székhely	30 perc	46 perc	50 perc	15 perc	43 perc	nincs	na
Főváros	50 perc	25 perc	1 óra 10 perc	15 perc	1 óra 50 perc	nincs	na

A város elérhetőségét és a környező nagyvárosok megközelíthetőségét a fenti táblázat tükrözi, amely elősegíti a város lakóinak gazdasági, és egyéb térkapcsolatainak jó színvonalon történő működtetését. Mindemellett a 21-es számú főközlekedési út négy nyomúsítása, valamint a 81-es számú vasúti fővonal fejlesztése további lehetőségeket biztosítana a városnak és lakóinak.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A munkaügyi központ az elmúlt években sok oktatási lehetőséget biztosított az álláskeresőknél, de nem biztos, hogy azok hasznosulása kielégítő. Az elmúlt 1-2 évben ezen tanfolyamok csökkenése tapasztalható. Sajnálatos, hogy szakképzés színvonala nem biztosítja a tőle elvárható színvonalat és e mellett a tanulók gyakorlati helyeinek biztosításában is komoly gondok mutatkoznak. Selyp és Salgótarján biztosít helyet, a szakmát tanulóknak.

Az tapasztalható, hogy a kibocsátott szakmunkás, technikus nem igazán az élet kihívásaira van felkészítve, így a gazdasági szereplők munkaerő igényei nem igazán találkoznak a kínálattal. A városban csak néhány munkahely biztosít gyakorlati helyet, mely egyrészt az ösztönzés hiányára, a nagy energia befektetésre, valamint a tanuló hasznosíthatóságára vezethető vissza.

Mindezek ellenére tény, hogy jó szakmunkásokra, magasabb színvonalú középfokú szakemberekre (hegesztő, lakatos, CNC esztergályos, stb. nagy szükség volna.

A fiatalok foglalkoztatását segítő oktatási programoknál a Tudományos Ismeretterjesztő Társulás, az Alapítványi középiskola mellett, több vállalkozás szervez jó színvonalú oktatásokat, mely a logisztikai, titkári, idegen nyelvi, szakmai, stb. területeken nyújt segítséget az érintett humán erőforrásának emeléséhez.

Salgótarjánban az ILS alapítványi Iskola, a Gépipari Szakközép Iskola, valamint Hatvanban és Gyöngyösön egyéb szakiskolák segítenek tanulni, fejlődni. Igazi harc tapasztalható a diákokért nem csak az OKJ-s, hanem tanfolyami képzéseknél is.

Mindezen a tanfolyamok általános iskolai, illetve gimnáziumi alapokra épít és ezek hiányában nincs lehetőség bekapcsolódni a támogatott programokba.

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	van	TÁMOP-5.2.5/B-10/2-2010-0235 Gyerekek és fiatalok aktív társadalmi szerepvállalásának elősegítése a Pásztói kistérségben
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzasközpontban	van	TÁMOP 1.1.2 A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása (Decentralizált programok a konvergencia régiókban) Első munkahely garancia program
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	van	Alapítványi szakközépiskola, TIT
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzasközpontban	van	Alapítványi szakközépiskola, TIT

Forrás: helyi adatgyűjtés

Meg kell állapítani, hogy a mélyszegénységben élők és a romák helyzetét nem csak az 1989-től megyénkben meg nem történt ipari szerkezetváltás, hanem a 2009-es gazdasági válság is tovább rontotta. A betanított és segéd munkások, takarítók, beszerzéseket segítő személyek, stb. iránti foglalkoztatói igények mára minimális mértékűre csökkent. Pedig ez a réteg - nagyrésztük képzetlen - csak a nagyon egyszerű, képzettséget nem igénylő munkafolyamat részeket tudná elvégezni. Az iskolai, képzettségbeli hátrányok, a korszerű munkakövetelményeknek való meg nem felelés, jelentős mértékű foglalkoztatottságbeli deficiteket eredményezett. Meg kell állapítani, hogy a munkahelyek megszűnése, valamint a munkaerő-piac bezúkulése a vizsgált csoporthoz tartozókat tovább sújtja, mely nem csak személyüket, hanem családjukat, környezetüket is rombolja és több esetben súlyos megélhetési, pszichés zavarokat eredményez.

Nekik néhány esettől eltekintve, valamint a visszaesett építőipari felvevőpiac időszakos foglalkoztatása mellett csak az alkalmi munkák, és a közfoglalkoztatás jut.

3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő fiatalok száma

év	fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzaskörzetben		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzaskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008	n.a.	n.a.	4	6	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2009	n.a.	n.a.	6	12	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2010	n.a.	n.a.	2	4	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2011	n.a.	n.a.	8	6	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2012	n.a.	n.a.	20	14	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek

	van/nincs	Felsorolás
<i>felnőttképző programok a településen</i>	<i>van</i>	<i>TÁMOP-2.1.2,</i>
<i>felnőttképző programok a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>TÁMOP-2.1.2,</i>
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen</i>	<i>van</i>	<i>Munkaügyi kirendeltség</i>
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>munkaerőpaci információ nyújtás, állás-keresési tanácsadás, munkavállalási tanácsadás, álláskeresési technikák oktatása, reintegráló csoportos foglalkozás, pályaaorientáló csoportos foglalkozás,</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a településen</i>	<i>van</i>	<i>közmunkaprogram</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban</i>		

Forrás: helyi adatgyűjtés

A fiatalok foglalkoztatását segítő oktatási programoknál a Tudományos Ismeretterjesztő Társulás, az Alapítványi középiskola mellett, több vállalkozás szervez jó színvonalú oktatásokat, mely a logisztikai, titkári, idegen nyelvi, szakmai, stb. területeken nyújt segítséget az érintett humán erőforrásának emeléséhez.

Salgótarjánban az ILS alapítványi Iskola, a Gépipari Szakközép Iskola, valamint Hatvanban és Gyöngyösön egyéb szakiskolák segítenek tanulni, fejlődni. Igazi harc tapasztalható a diákokért nem csak az OKJ-s, hanem tanfolyami képzéseknél is.

Mindezen a tanfolyamok általános iskolai, illetve gimnáziumi alapokra épít és ezek hiányában nincs lehetőség bekapcsolódni a támogatott programokba.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Meg kell állapítani, hogy a mélyszegénységben élők és a romák helyzetét nem csak az 1989-től megyénkben meg nem történt ipari szerkezetváltás, hanem a 2009-es gazdasági válság is tovább rontotta. A betanított és segéd munkások, takarítók, beszerzéseket segítő személyek, stb. iránti foglalkoztatói igények mára minimális mértékűre csökkent. Pedig ez a réteg - nagyrészüik képzetlen - csak a nagyon egyszerű, képzettséget nem igénylő munkafolyamat részeket tudná elvégezni. Az iskolai, képzettségbeli hátrányok, a korszerű munkakövetelményeknek való meg nem felelés, jelentős mértékű foglalkoztatottságbeli deficiteket eredményezett. Meg kell állapítani, hogy a munkahelyek megszűnése, valamint a munkaerő-piac beszűkülése a vizsgált csoportokhoz tartozókat tovább sújtja, mely nem csak személyüket, hanem családjukat, környezetüket is rombolja és több esetben súlyos megélhetési, pszichés zavarokat eredményez.

Nekik néhány esettől eltekintve, valamint a visszaesett építőipari felvevőpiac időszakos foglalkoztatása mellett csak az alkalmi munkák, és a közfoglalkoztatás jut.

Pásztó Város Önkormányzata lehetőségeinek korlátait talán még túllépve is ragaszkodott az igen jó oktatási színvonalat képviselő gimnáziumának (francia-magyar két tanítási nyelvű, általános gimnázium, postaforgalmi szakközépiskola és kollégium), zeneiskolájának és múzeumának megtartásához. Ezen intézmények (a múzeum ez évben visszakerült) megyei önkormányzat kezelésben vannak.

Ez év az intézmények fenntartásának területén jelentős változásokat hozott, az alábbiak szerint:

A Margit Kórház állami kézbe került

Az általános iskola a KIK irányítása alá került, az önkormányzat évi több mint 140 M Ft nagyságú működési támogatásával, valamint a gyermekétkeztetés kötelezettségével.

Ez alapján látható, hogy az önkormányzat nem igazán képes beleszólni a mélyszegénységben élők és romák intézményekben történő foglalkoztatásába. Természetesen bízunk abban, hogy az intézmények vezetői és a városi vezetés között évtizedek alatt kialakított jó munkakapcsolat bizonyos fokú rugalmasságot fog eredményezni e tekintetben is.

Jelenleg az intézményeknél dolgozó, a fenti kategóriába sorolható dolgozói létszám becslést adata közel 400 fő.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Kimondva, kimondatlanul főként a vállalkozásoknál még mindig tapasztalható a kiválasztás, foglalkoztatás során elsősorban a romák hátrányos megkülönböztetése.

3.2.15. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő felnőttek száma

év	felnőttképző programok a településen		felnőttképző programok a vonzasközpontban		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzaskörzetben		helyi foglalkoztatási programok a településen		helyi foglalkoztatási programok a vonzaskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	na	na	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2009	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	9	4	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2010	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	16	23	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2011	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	33	31	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	35	29	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása → Nincs adat

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

a) igényelt, illetve megállapított támogatások összege, száma stb.

Az álláskereső vizsgálatának e tekintetben egyik fontos eleme az ellátásból kikerült, úgynevezett ellátás nélküliek száma. Megállapítható, hogy az ellátás nélküliek száma 2009-ben 297- fő volt, mely 2012 év végére 372 főre emelkedett. A köztes években folyamatos közel 10 %-os emelkedés volt tapasztalható.

Ezért nagyon fontos, hogy ezen létszám, valamint a mélyszegénységben élők milyen egyéb támogatáshoz tudnak hozzájutni napi, sokszor megélhetési problémájuk kezelésére.

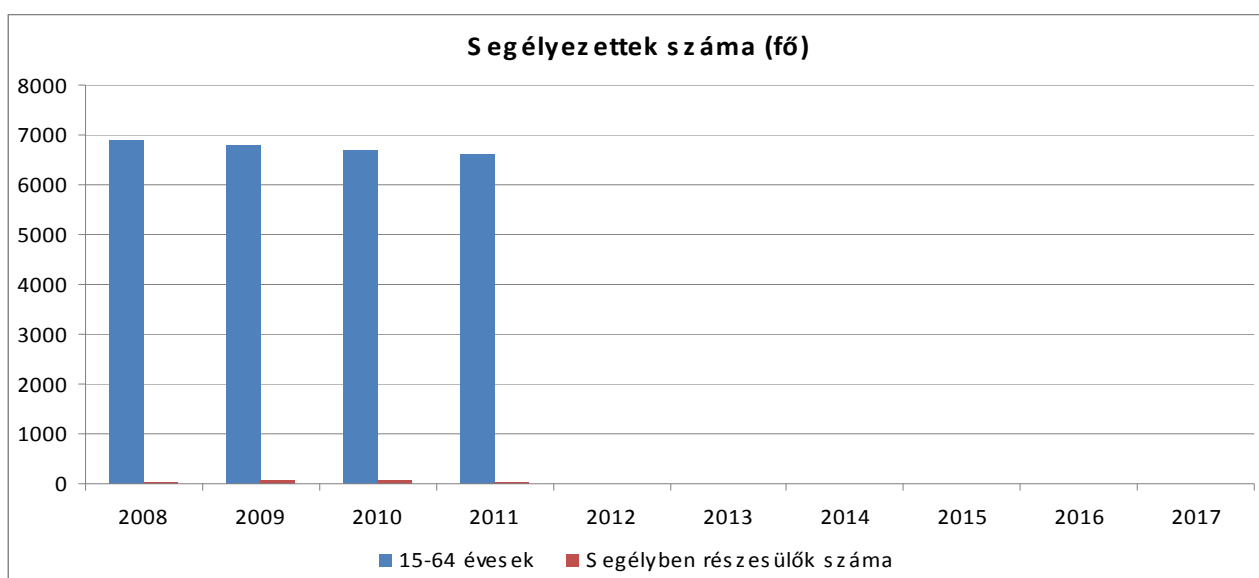
Fontos látni, hogy a rendszeres jövedelem nélküliek milyen támogatásokhoz tudnak hozzájutni.

A nyilvántartott álláskereső száma az alábbi táblázat szerint, 2008-2011 között (650 fő-724 fő) folyamatos növekedett és 2012-ben mutat javulást (690fő). Az álláskeresői segélyben részesülők a nyilvántartott álláskereső számához képest 2008-ban 30 %-os, 2011. végén 32,19 % arányt mutat.

2012-ben drasztikus segélyezési csökkenés mutatkozott 5,53%, mely elsősorban az új törvényi háttérnek, nem pedig a nyilvántartott álláskereső számának csökkenésével magyarázható.

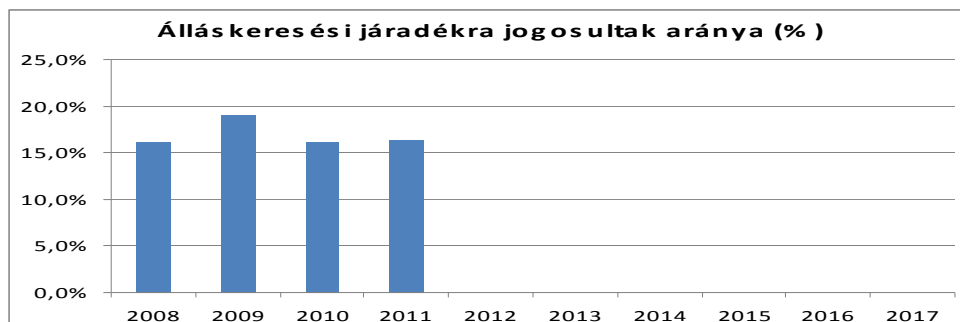
3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	6894	47	0,7%
2009	6805	78	1,1%
2010	6695	75	1,1%
2011	6611	18	0,3%

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	640	104	16,3%
2009	786	150	19,1%
2010	729	118	16,2%
2011	629	103	16,4%

Az álláskeresési járadékra jogosultak vizsgálatánál látható, hogy hasonló tendencia figyelhető meg mint az előző táblázat esetében. Így a 2008-as 16,67% arány, 2011-ben 20,78%-ra emelkedett, majd 2012 végén a 9,66%-al, már csak minden 10. regisztrált munkanélküli volt jogosult a járadékra.

Összességében megállapítható, hogy míg 2011-ben a nyilvántartott álláskeresők 51,34 %-a, vagyis minden második ember részesült álláskeresési segélyben/járulékban/támogatásban, addig 2012-ben ez az arány csak 15,19%!

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	259	n.a.	259	n.a.	n.a.	n.a.
2009	43	n.a.	301	n.a.	n.a.	n.a.
2010	56	n.a.	253	n.a.	n.a.	n.a.
2011	70	n.a.	284	n.a.	12	n.a.
2012	65	n.a.	228	n.a.	6	n.a.

Mindezen negatív változások a rendszeres szociális segélyben részesülők számát növelték a vizsgált 5 éves időszak legmagasabb létszámára 965 főre.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

Pásztó stabil bérlakás állománnyal rendelkezik, mely 5 év alatt csak 3 lakással csökkent. Meg kell állapítani, hogy a teljes lakásállományhoz viszonyítva a bérlakás állomány az 1 %-ot sem éri el. Ez elmarad az igényektől. Ezen bérlakások műszaki állaga közepesnek mondható és nagyobb részük a város frekventált részén található. A lakások felújítására a város nem tudott megfelelő anyagi forrást biztosítani. A lakások közül jó néhány belső felújításra szorul. Tavaly egy lakás állapota volt elégtelen lakhatási körülménybe sorolt.

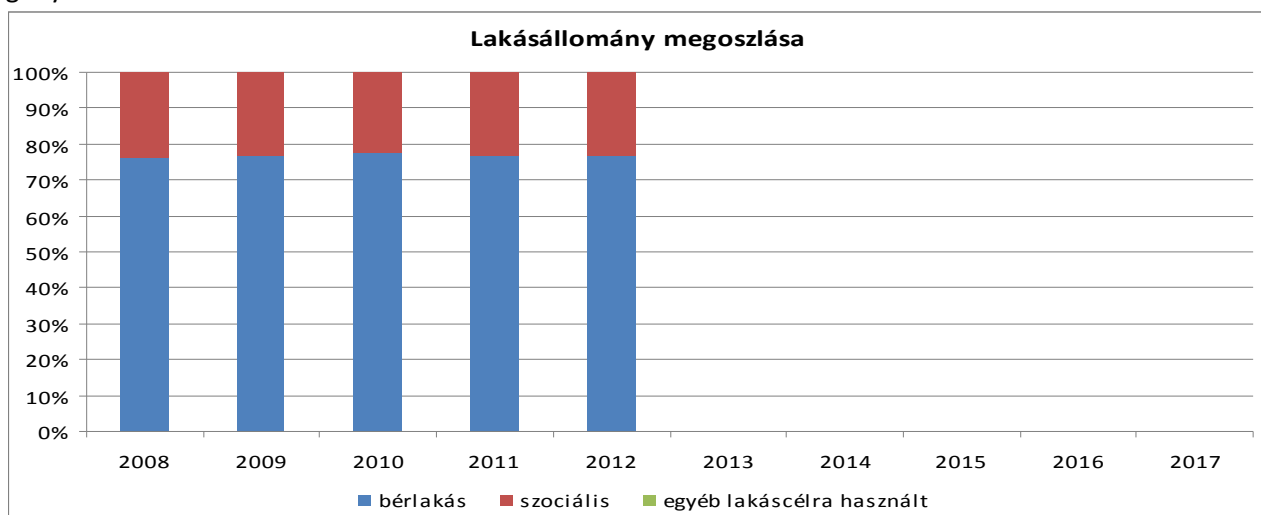
3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakás-állomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	4108	n.a.	42	0	13	0	0	0
2009	4119	n.a.	39	0	12	0	0	0
2010	4120	n.a.	41	2	12	0	0	0
2011	4125	n.a.	39	0	12	0	0	0
2012	4138	n.a.	39	1	12	0	0	0

b) szociális lakhatás

A város 12 db szociális bérlakással rendelkezik, melyek nagyobb része (60-70%-a), a több mint 40 éve épült Cserhát lakónegyedben található. A szociális bérlakások jelentős hányada felújításra szorul. Néhány lakás központi fűtésének rendszere nem kiépített a néhány évvel ezeleőt megváltozott központi fűtési rendszer megszűnése miatt.

A szociális bérlakások műszaki állapotának javítása, felújítása szükséges. Egyéb lakás célra használt épülettel, lakással sem. A szociális bérlakásokra főként a szegénységben-mélyszegénységben élők részéről van igény.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Pásztó lakossági létszámát tekintve kisváros, jól átlátható térszerkezettel, a vidéki élethez igazodó nyitottsággal és jó közbiztonsággal. A 4138 darabos lakásállomány nagyobb része családi ház.

A lakótelep kialakítása a városközpontban az '50-es években kezdődött és a '60- as években, a lakótelepen a '60-as években kezdődött és a '80-as években fejeződött be.

A Cserhát lakónegyedben, valamint a város központjában található épületek jelentős része közel 40 éves, de külső korszerűsítésük - a festés kivételével - még nagyobb részben várat magára. Ez elsősorban a pályázati saját erő hiánya miatt van, de több épületnél a közös akarat is hiányzik. Megállapítható, hogy a lakónegyedben és a város központban lévő épületek, és azok környezete nagyobb részben megfelel a kor elvárásainak.

A város nem rendelkezik egyéb lakás célra használt épülettel, lakással sem.

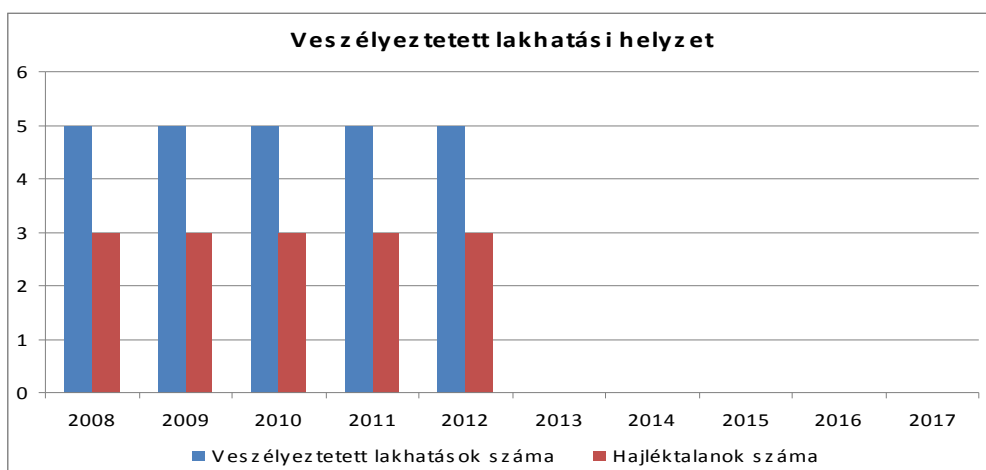
d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A városban a vizsgált időszakban évente 5 veszélyeztetett lakhatási helyzetet regisztráltak, mely a teljes lakásállomány 1 ezrelékét alig haladja meg. Ezek főként az elhanyagolt, régi, öreg épületek nem megfelelő, vagy teljesen elmaradt karbantartásából, valamint 1-2 esetben az esőzések követő elöntésekből, belvízi károkból adódott. A helyzet minden esetben kezelve lett. Életveszély elhárítása érdekében a Hivatal azonnali intézkedéseket fogantatosított. A veszélyeztetett környezetben élő családok helyzetét javítani szükséges, más kisebb mértékű támogatás, segítség mellett, szociális bérlakásokkal. A hajléktalanok száma folyamatosan 3 fő, akik kiemelten a téli hónapban a törvény által előírt szolgáltatásokat kapják.

Krízishelyzetben az idősek klubjában, illetve az idősek otthonában helyezük el a hajléktalan személyeket. A családsegítő szolgálat mindegyik személlyel kapcsolatban van. Segítenek hivatalos ügyeik intézésében, életvezetési tanácsadással, segítő beszélgetésekkel javítják helyzetüket. Közülük 4 fő rendszeres ellátásban részesül. Többségük igénybe veszi a szociális étkeztetést. Számukra a mosási, tisztálkodási lehetőség biztosított, részükre alkalmanként pénzbeli segílyt, ruhaneműt, élelmiszer csomagot juttatunk.

3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

év	Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma	Hajléktalanok száma
2008	5	3
2009	5	3
2010	5	3
2011	5	3
2012	5	3

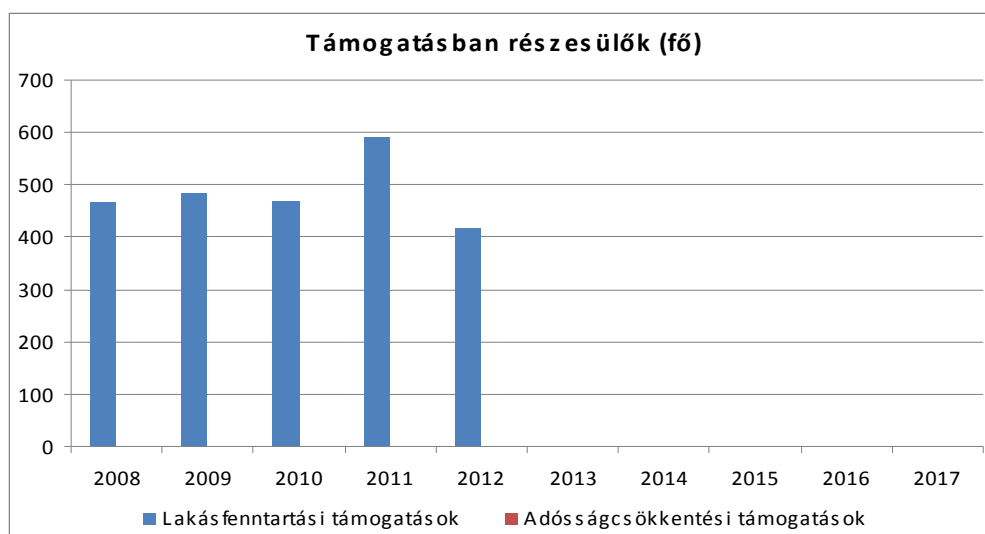
e) lakhatást segítő támogatások

A családi házak, lakások a jó magyar szokásoknak megfelelően a városban is jelentős részben magántulajdonban vannak. A bérlemények keresettek, azok ára a vidéki körülményekhez képest magas. A munkanélküliség, az ebből eredő visszafogott bérezés, a magas rezszi költségek és megélhetési költség, az elszegényedés a lakásfenntartási támogatásban részesülők számának jelentős számú növekedését eredményezte. Négy év alatt közel 30 %-os emelkedés tapasztalható, amely 2011-re érte el a maximumot.

A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma 2008-2010 között szinte stagnált, 2011-ben a csúcson volt és 2012-ben az elmúlt 5 év legalacsonyabb mutatóját hozta.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	466	n.a.
2009	484	n.a.
2010	471	n.a.
2011	595	0
2012	413	0

f) eladósodottság

A szegregátum romák lakta területén a közüzemi díjtartozások miatt, számos családnál a szolgáltatók megszüntették a szolgáltatást (2 családnál a víz, 2 családnál a villany, 4 családnál a gáz és egy családnál a víz és villany együttesen), és további 5 családnál a gázszolgáltatás kikapcsolása valószínűsíthető. A Cigány Kisebbségi Önkormányzat a közelmúltban kezdeményezte, hogy a helyi önkormányzat az állami adósságrendezési eljárásban vegyen részt. Az önkormányzati támogatáshoz (10%) alkosson olyan rendeletet, amellyel az adósságrendezést célozza. A helyi önkormányzat erre a kezdeményezésre nyitott és a probléma megoldásával tervszinten már foglalkozik. Mindezzel nem csak a szegregátum lakossága, de a város más (sok esetben veszélyeztetett) területén élők is lehetőséget kapnának a közüzemi tartozások miatt kialakult gondjaik kezelésére. Az elmúlt évben a lakosok elszegényedése tapasztalható, mivel a tartozások egyre növekednek és a fizetési problémák több családnál mindennaposak.

Adósságcsökkentési program nincs a városban, amely sok esetben szinte mentőövként működhetne a bajba jutott egyének, családok számára.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Pásztó város teljes területén a Muzslai üdülőterület kivételével az egészséges ivóvíz hozzáférési lehetősége kiépített ivóvízhálózat útján biztosított. A szegregátumban, a gépállomás lakónegyedi 8 lakás kivételével a szennyvízhálózat ki van építve, a csatlakozás lehetősége telekhatáron belül elhelyezett tisztító aknával megoldott. Külterületen is mindenhol megoldott az ivóvíz ellátás. A szennyvízelvezetés viszont külterületen nincs. A város területén tömegközlekedés nincs, helyben a helyközi autóbusszjáratokat lehet igénybe venni. Külterület esetében a gépállomáshoz a buszmegálló kb. 200 m távolságban, a Mária tanyától pedig kb. 2 km-re van.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Több mint 30 évvel ezelőtt a szegregátum területének egy részén kistelkes, rendezetlen romatelep volt, amelyet az önkormányzat már több tíz éve felszámolt. Az ingatlanok önkormányzati tulajdonba kerültek, a putrikat elbontották, a terület a rendezési tervben be nem építhető területként (közpark) szerepel, így azon építeni nem lehet! Az eredeti helyrajzi számon szereplő ingatlanok összevonása és közterületté átminősítése még nem történt meg. A területen a KSH adatai alapján 148 lakás volt 2001-ben, amely szám 2008-ra jelentős, 103%-os (!!!) növekedés mutatva 301-re változott. Ennek oka leginkább a 52 %-kal megnőtt lakosság önálló lakásépítési lehetőségnek és kedvének növekedése, az ezt segítő helyi támogatási rendszer megléte, igényelhetősége, az építkezéshez legtöbbször igénybevett szociál-politikai támogatási rendszer elmúlt időszakban történt kedvezőbbé válás, ill. az, hogy ezen a területen építési telkeket (villany, víz) alakított ki az önkormányzat amikre tudtak építeni.

Tekintettel arra, hogy a kialakított építési telkeket beépítették, további telekalakításra, beépítésre nincs lehetőség, nem várható a szegregátum területére újabb családok letelepedése. Jelenleg a szegregátum területén lévő magántulajdonban lévő telkek és a lakóépületek a helyi építési szabályzatnak megfelelnek. Jelenleg a város 18 szociális bérlakásának 22%-a található a vizsgált területen, melyek komfortfokozata 50-50%-ban félkomfortos és komfortos

Az Új Dankó utca kivételével, amely viszonylag keskeny és sűrű beépítésű kis telkes ingatlanokkal határolt, a területen lévő többi utca széles, nagyobb telkeken álló egy ill. kétszintes házakkal beépített. A 2001-es adatok szerint a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 29,6%-os volt, ami a városközponti érték 1,87 szorosa.

A szegregátumon területén az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül 14,1%-os volt, ami a városközponti értéket (12%) szintén meghaladja.

Jelenleg a vizsgált területen álló épületek állapota többségében átlagos, néhány elhanyagolt és számos új építésű, ill. felújított, jól karbantartott ház áll a területen. Az átlagosan 700 m² nagyságú ingatlanok területének fele a kert, melyek többsége műveletlen, gondozatlan.

A lakókörnyezet képét leginkább az összességében kis számú vakolatlan, elhanyagolt házak, a házak körüli közterület kezelése, gondozatlansága (ami az önkormányzat köztisztasági rendelete szerint az úttal határos ingatlantulajdonosok kötelezettsége), valamint a makadám kiépítésű, kátyús, járdanélküli, ill. rossz minőségű járdával ellátott utcák együttesen rontják. Az elmúlt években a szegregátumban egy út került felújításra.

A terület kommunális *infrastrukturális ellátottsága* az önkormányzat információi szerint teljes körű, kivéve a külterületi Élgép telepet, ahol nincs víz, csatorna és gáz. Az Élgép telepen az Önkormányzat jelenlegi nyilvántartása szerint 17 fő él és az ottani lakásállomány 21 db-os. A házak átlagos állapotúak, némelyik felújítás alatti.

A KSH által lehatárolt területen kertes családi házak állnak. Az utcáknak egy része rendelkezik aszfaltburkolattal, a többség itatott makadám burkolattal ellátott. A CKÖ és a városi önkormányzat együttes pályázatának köszönhetően valósult meg 2002-ben a Jávor utca burkolatának kiépítése. Az út-, és járdaépítéseket, felújításokat tartalmazó 2006 évtől tervezett útfejlesztési rangsorban utépítést illetően a szegregátum területén lévő Vezér út van soron, míg útfelújítást vizsgálva a Csermely út az 5. helyen következik. Időközben a következő változások történtek.

A szegregátum legjellegzetesebb utcáinak jellemzői

Utcanév	Burkolat típusa	Járda
Csermely	Aszfalt	Jó minőségű, 1 oldali
Vezér	Itatott makadám	60%-ban meglévő 1 oldali
Jávor	aszfalt	nincs
Mátra	Itatott makadám	nincs
Új Dankó	mederlapos	Rossz minőségű, 80%-ban 1 oldali
Élgép bekötő út	Részleges makadám	nincs

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás 2013.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya stb.)

A szegregátumhoz kapcsolódóan *rendezetlen tulajdon- vagy jogviszonyok* nincsenek. Az *egészségre károsító problémák* néhány portánál azok rendezetlenségéből, az azokon esetlegesen felhalmozódó hulladék kapcsán keletkeznek. A város kommunális hulladék begyűjtését a Pásztói Városgazdálkodási Kft. látja el az önkormányzat megbízásából, a kertvárosias lakó övezetekben rendszeresített 120 l-es kukák, illetve a korszerű többszintes városias övezetben rendszeresített konténerek heti egyszeri ürítésével. A városnak helyi hulladéklerakó telepe nincs, ezért a begyűjtött hulladékot a Gyula-rakodói, illetve a Jobbágyiban lévő lerakóra szállítják. A szemétszállítás negyedéves díja megközelíti az 5000 Ft-ot. Jelenleg az egész városban több tízmillió forinttal tartoznak a szolgáltatónak. A díjhátralékosoktól - a hulladékszállítás folyamatos fenntartása mellett - behajtás útján próbál hozzájutni a Pásztói Városgazdálkodási Kft.

A helytelenül kivitelezett, nem vízzáró szennyvíztárolókból a talajba jutó szennyezés a talajvizet szennyezi, így az ilyen szikkasztók jelenléte jelent a környezetterhelés szempontjából problémát. A városban a hálózat kiépítettsége közel 100%-os, ugyanakkor a csatornákkal ellátott utcákon a rákötési hajlandóság alacsony. Melynek oka lehet a magas csatorna díj, amelyet a fogyasztott víz díjával számláznak. Általában és nem csak a szegregátumra jellemző, ha már megépítették a szennyvíztárolót, azt használják mindaddig, amíg az így fizetendő környezetterhelési díj és az ürítés (szippantás) díja együtt is kisebb, mint a csatornahasználat díja. A város délkeleti részén elhelyezkedő terület határában illegális szemétklerakások még a mai napig előfordulnak (amit nem csak a szegregátumban élők "használnak"), de a pár évvel ezelőtti állapotokhoz képest a tendencia javuló. Ami annak köszönhető, hogy a két éve megválasztott Cigány Kisebbségi Önkormányzat a bejáratott, illetve felhagyott illegális lerakókat fokozott megfigyelés alatt tartja.

Hulladéklerakás esetén jeleznek a hivatalnak, ami a lerakott hulladék elszállíttatásával elejét veszi a tömeges lerakásnak.

Addig, míg korábban évente százezreket kellett az önkormányzatnak áldoznia az illegálisan lerakott hulladék felszámolására, most kisebb gyakorisággal (két-háromévente) és kevesebb hulladékot (törmelék, háztartási) kell a jellemző helyekről elszállítani.

A területen a *közzolgáltatások elérhetősége* átlagosnak mondható. A szegregátum lakosai a városközpont intézményi szolgáltatásait veszik igénybe, amely gyalogosan átlagosan 20 perc alatt elérhető a szegregátum területéről (kivételek az Élgép telep).

Pásztó városa a törvényileg előírt kötelezően ellátandó feladatait maradéktalanul biztosítja és a helyi önkormányzat önként vállalva, társulási formában további feladatokat is ellát (gyermek átmeneti otthona, idősek átmeneti otthona valamint a jelzőrendszeres segítségnyújtás). Mindezeket a szegregátumban élők is maradéktalanul igénybe vehetik, ill. igénybe is veszik.⁴

A város közoktatási intézményei közül a CKÖ vezetője által adott információk alapján preferencia nem figyelhető meg abban a tekintetben, hogy az egyetlen óvoda jelenleg 3 tagintézménye közül hova járnak a szegregátumban élők gyermekei. Az általános iskolák esetében azonban annak ellenére, hogy az oktatás integráltan folyik mind a két általános iskolában (Dózsa György, Gárdonyi Géza) a Dózsa György Általános Iskolában több, a szegregátumban élő roma származású diák folytatja tanulmányait. Ennek alapvető oka, hogy a szegregátumban élők nagy többsége egyrészt kényelmi okokból (a „kis Dózsa” van a legközelebb a szegregátum területéhez), másrészt történelmi okok miatt (a Gárdonyi korábban polgári iskola volt – a roma lakosság számára elérhetetlen) oda íratják be gyermekeiket.

Önkormányzati adatszolgáltatás alapján 2008-ban csupán 4 fő, 3 életévét betöltött, a szegregátum területén élő halmozottan hátrányos gyermeket nem íratnak be a szüleik az óvodába.

A városrészekben lakó általános iskolás 206 HH-s diák közül a szegregátumból járó diákok 25,7%-ot, az 56 fő HHH-s diák közül 67,9%-ot tettek ki 2008-ban.

A városközpontban lévő egészségügyi alapintézmény gyalogosan szintén kényelmesen elérhető távolságban van. Kiskereskedelmi ellátás a városközpontban kapcsolódóan biztosított Pásztón helyi városi tömegközlekedés nincs, mert a városon áthaladó MÁTRA és NÓGRÁD Volán által működtetett, a városon négy irányban áthaladó helyközi járatok ezt a feladatot ellátják

Az autóbuszok a vasútállomástól kiindulva, illetve az átmenő forgalommal közlekednek a Vasút, Hársfa, Kossuth, Fő, Gyöngyösi, Mátraszőlősi, Alkotmány és Kékesi utakon. A város nem olyan nagy, hogy 5 percnyi sétával valamelyik buszmegállót ne lehessen elérni!

A közutak vízvezetékekkel, közvilágítással, ellátottak. Ahol nincs bevezetve a lakásba a víz, ott 150 m-en belül van közkifolyó, amelynek a vízdíját a város rendezi.

A közbiztonság - úgy mint máshol az országban - nem kielégítő, a városban gyakori a köztéri rongálás (játaszótérek, padok, utcai épülethomlokzatok), de a súlyos bűncselekményeket tekintve a város jobb statisztikai adatokat mutat a megyei átlagnál.

A szegregátum az Élgép ltp-et leszámítva jó elérhetőséggel rendelkezik, nincs a klasszikus értelemben elszigetelve a város törzsterületétől. A szegregációs területbe tartozó Élgép lakótelepen roma lakosság nem él, elhelyezkedése elszigetelt, hiszen a városi területektől kb. 1,5 km-re dél felé, a Gyöngyösi útról egy keskeny és elhanyagolt kőszórásos lejtőn keresztül közelíthető csak meg. Mivel a lakosság jelentős része gépkocsival már rendelkezik, fizikai értelemben vett mobilizációs problémáik nincsenek, továbbá a tömegközlekedés, ill. iskolabusz a felnőttek és a diákok közlekedését is megfelelően szolgálják.

A terület szegregációs tendenciái kedvező változásokon mentek keresztül 2001-hez képest. A lakosság általános életszínvonala növekedett, a lakhatási körülmények jelentősen javultak, az infrastrukturális ellátottság szinte teljes körű, de nem jó minőségű.

⁴ A települési önkormányzat feladat- és hatáskörét a Helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény szabályozza

A romák egészségügyi - családvédelmi - életviteli ismeretei jelentős hiányosságokat mutatnak, amelyek támogatott közösségi programokon keresztül bővítésre szorul.

A statisztikai adatok, az önkormányzati adatszolgáltatás valamint a helyszíni bejárásra épülő szegregátum-elemzés szerint, a szegregátum lakosságának (ami nem csak a cigánytelepet, hanem pl. a roma lakossal nem rendelkező Élőp ltp-t is magába foglalja) életfeltételei, életmódja közelítenek a többségi társadaloméhoz és a tendenciák kedvező irányú változásokat mutatnak.

3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok száma a településen:	2	
Telepi lakások száma a településen:	2008	129
	2009	129
	2010	129
	2011	129
	2012	129
A telep/ek, szegregátum/ok elhelyezkedése a település területéhez viszonyítva:	A település szélén található	
A telep/ek megközelíthetősége:	átlagos	
A telepek közelében lévő egészség-telen üzemek, létesítmények (kérjük, sorolja fel, van-e a közelben - és ha igen milyen távolságra - szeméttelp, feldolgozó üzem stb.):	nincs	

A telepi lakások száma évről-évre 129 db. Ez a beszűkült anyagi javak hiányát is mutatja. Nem hogy az építkezés, de még a felújítás gondolatával sem tudnak foglalkozni az itt élő ház tulajdonosok. Kisebb környezeti rendezés, kerítés, ház felújítás tapasztalható.

3.5.2. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete - lakásállomány

	komfort nélküli lakások a belterületen	komfort nélküli lakások a külterületen	komfort nélküli lakások a nem szegregált lakóterületeken	komfort nélküli lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	52	4	44	12
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	1	19	1	9
	alapozással nem rendelkező lakások a belterületen	alapozással nem rendelkező lakások a külterületen	alapozással nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	alapozással nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	82	0	22	4
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	2	0	0,5	3
	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a belterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a külterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	0	0	82	4
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	0	0	2	3
	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a belterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a külterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	4065	17	3965	117
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	98	81	99	90
	árammal ellátott lakások a belterületen	árammal ellátott lakások a külterületen	árammal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	árammal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	4117	21	4009	129
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	100	100	100	100
	vezetékes gázzal ellátott lakások a belterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a külterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes gázzal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	3217	0	3158	59
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	79,1	0	78,7	45,7
	csatornával ellátott lakások a belterületen	csatornával ellátott lakások a külterületen	csatornával ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	csatornával ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	3649	0	3570	79
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	88	0	89	61

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A szegregátumban élők száma Mátrakeresztesen csökken, mivel a városrésze az előregedés jellemző. Ugyanezen folyamat látható a pásztói szegregáció Élgép lakónegyedében. Ezen városrészekben összesen alig 100 fő él. A romák által lakott pásztói részen alig növekszik a lakók száma, mivel a romák gyermekvállalási aktivitása stagnál. A munkanélküliség, az ingázás fel nem vállalása jelentős mértékben járul hozzá a helyzethez. A szegregált lakosság kismértékű pozitív irányú átrendeződése tapasztalható, amikor néhány esetben a város elsősorban idősek lakta területein megüresedett, eladó kis házait vásárolják meg.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Margit kórház:

A Margit kórház eredeti épülete a XX. század elején épült. 1965-ben épült meg a Járó beteg szakrendelő / SZTK / épülete, 1985-ben a Kórház műszaki kiszolgáló, energetikai, mosodai és konyhai egységekkel bővült. Időközben a gazdasági-társadalmi fejlődés az egészségügyet sem hagyta érintetlenül. A műszaki, infrastrukturális, orvosi gép, műszer, gyógyszeripari, informatikai eszközök stb. területén soha nem tapasztalt méretű és erejű változások történtek, gyökeresen megkérdőjelezve az addig indokolt országos kórház struktúrát. Gyöngyös, Hatvan, Salgótarján 30-30 km, Balassagyarmat, Kerepestarcsa 50-50 km, Budapest, Eger 75 km-re található a pásztói Kórháztól.

1998-ban megkezdődött egy 2,05 milliárd Ft-os zöldmezős új négy alapszakmás kórházi beruházása. Az épület 2000. augusztus 25.-én került átadásra. Pályázat útján a 100 éves kórházi épületrész is felújításra került közel 500 millió Ft-ért, a XXI. század igényeinek megfelelő 70 ágyas krónikus, 10 ágyas ápolási osztály, valamint vizes medencével ellátott mozgásszervi rehabilitációs komplexum megépítésével.

Az egészségügyi ellátórendszer 2007. április 01-től alapvetően átalakult.

A struktúra átalakítás a 125 aktív mátrix ágyból (belgyógyászati osztály 75, sebészet 30, szülészet 20) és krónikus 20, rehabilitációs 20, ápolási 10 ágyból, 20 db aktív belgyógyászati ágy, 10 db ápolási ágy, 70 db krónikus ágy, 75 db rehabilitációs ágy maradt meg, valamint kialakításra került 15 db nem OEP finanszírozott sebészeti mátrix ágy. 2009 évben az „Év Kórháza„ címet nyerte el az intézmény.

Intézményi engedélyezett létszám: 246 fő

Ebből betöltött állások: 238 fő

Üres állások: 8 fő

2007 év április 01-én 20 belgyógyászati ágy kivételével megszűntek az aktív ágyak, a 175 db krónikus fekvő-betegágyból 95 db mozgásszervi rehabilitációs- és 80 db krónikus ágy került engedélyezésre. A struktúra váltás összességében közel 100 fő elbocsátását követelte meg és 320 millió forinttal csökkentette a kórház éves költségvetését. Járó beteg, gondozási- és diagnosztikai tevékenységeink nem változtak.

Rendkívüli eseményként fogható fel az, hogy 2012. május 01.-ét követő időszakban két lényeges változás módosította az eredeti struktúrát.

2012. június 30.-tól 20 db belgyógyászati aktív fekvőbeteg ágy is megszűnt, így ágystruktúra tovább módosult, így ma nincs aktív betegágy a kórházban. /Belgyógyászati sürgősségi ellátást megszervezésre került /

Az intézmény mind személyi, mind tárgyi feltételekben megfelelt az előírt minimum feltételeknek. A kapacitások kihasználtsága jó volt. Pozitív változás, hogy a járó beteg szakellátás hiányszakma területén, valamint az egy napos ellátásban előre lépés tapasztalható.

Az új beruházások minőségi változást hoztak az ellátásban és a működtetés költségeiben. Rutinszerűvé vált a megújuló energiát hasznosító kazán téli üzemeltetése, fa-aprítékkal történő ellátása. Működik az intézményi „Margit „Gyógyszertár lakossági igényeket kielégítő officinája. Bevételei komoly likvidációs előnyökkel szolgálnak, azonban rentabilitásán javítani szükséges.

A települési önkormányzatok fekvőbeteg szakellátó intézményeinek átvételéről és az átvételhez kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi XXXVIII. sz. törvény alapján a Magyar Állam tulajdonába került az egészségügyi feladatellátást szolgáló vagyon. Ez az esemény, döntően befolyásolta az Intézmény működését.

Európai Uniós támogatási programok bemutatása

Eszközeik fejlesztése érdekében maximálisan kihasználták a pályázati lehetőségeket, összességében 15 év alatt 3,2 milliárd Ft értékben történt beruházás Pásztón.

Befejeződött a TIOP „Sansz 2 Pásztó a betegekért” c. járó beteg ellátás színvonalát javító projekt.

Folytatódott az „ÉMOP 4.2.1/A-11. Rehabilitációs szolgáltatások fejlesztése” című pályázat kapcsán, - az Észak-magyarországi régióban alakult konzorcium tagjaként – „A rehabilitációs szolgáltatások fejlesztése” című pályázatban való részvételünk.

Megvalósítás előtt van:

a TÁMOP 6.1.2. „Egészségre nevelő és szemlélet formáló életmód” program,

a TÁMOP 6.2.2./A/11/1 „Képzési program az eü.-i ágazat szolgáltatás fejlesztése érdekében”,

a TÁMOP 6.2.4./A/11/1 „Humán erőforrás fejlesztés” című projektek.

Az intézmény ellátási szintje:

A szervezet főbb mutatói	2006. év	2007. év	2008. év
Ellátandó lakosságszám	34 266	33 386	33 207
Össz. dolgozói létszám	282,8	235,7	227,3

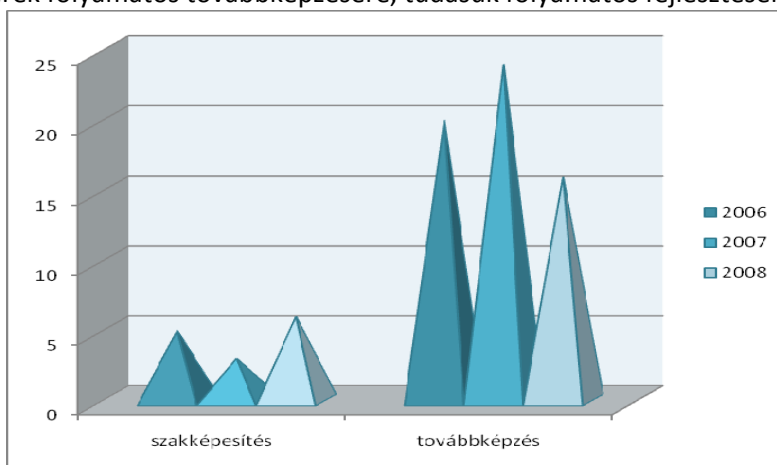
Egyre nagyobb hangsúlyt helyeznek a tényleges humán erőforrás fejlesztésére, hogy megfelelően képzett szakemberek minőségi munkát végezzenek.

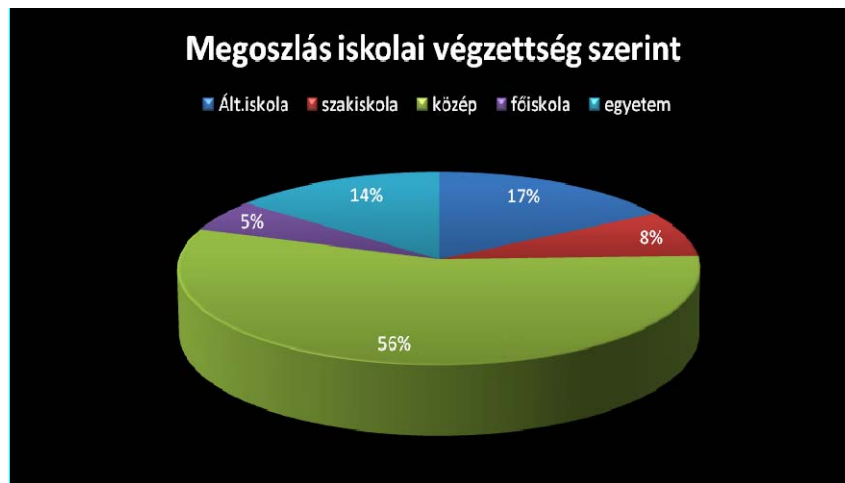
Cél: a működőképesség megőrzése, megfelelő szakismerettel rendelkező munkavállalók megtartása, munkavégzésükhöz szükséges képességgel rendelkezzenek, az adott munkakör legmagasabb színvonalon elvárható ellátása, a meglévő munkaerő állomány hatékony foglalkoztatása.

Egyes orvosi és szakdolgozói területen szakember hiány van. Nagy jelentősége van a meglévő szakemberek képzésének.

A létszám optimalizálása után a szakmai munka minőségéhez szükséges minél magasabb képzettséggel, szaktudással rendelkező munkaerők foglalkoztatása. Karriertervezés mind a munkáltató, mind a munkavállaló számára lehetőséget nyújt a kitűzött cél eléréséhez.

A betegágy mellett és szakrendeléseinken dolgozó 126 ápoló és asszisztens közel 100 százaléka szakképzett, felső- és középfokú végzettségűek és diplomás ápolók. Intézményünkben nagy hangsúlyt fektetünk a szakemberek folyamatos továbbképzésére, tudásuk folyamatos fejlesztésére.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	4	3
2009	0	4	3
2010	0	4	3
2011	0	4	3

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Pásztón a kórház, a tüdőbeteg gondozó intézet, valamint a járó beteg szakellátó hely jó színvonalú gyógyító és prevenció munkát végez. Ez kiterjed az általános iskolákra, a jelentősebb üzemek-foglalkoztatók dolgozóira és a lakosság más rétegeire is. A véradás a városban éves szinten többször megrendezésre kerül, melyet a mozgó tüdő szűrővizsgálatok egészítenek ki. Ezek az emberek szívesen vesznek részt, mert a véradás egyben egy szűrővizsgálat is. Természetesen vannak olyanok, ezek elsősorban a mélyszegénységben élők közül kerülnek ki, akik sem a szűrővizsgálatokon, többször még a betegség megjelenésekor sem jelennek meg az orvos előtt. Sajnálatos, hogy ebben a csoportban már ismét előfordul a TBC, mely elsősorban a nem megfelelő lakhatási körülményeknek és a nem megfelelő táplálkozásnak, életvitelnek köszönhető. A gyermekorvosok a jogszabályokban rögzítetteknek megfelelő szűrésekre kötelezik a gyermeket, melyet a szülők (1-2 kivételtől eltekintve) örömmel tesznek meg. Ezen vizsgálatok közül a bonyolultabbak, Salgótarjánban és Budapesten végezhetőek el. A népegészségügyi vizsgálatok az intézmények, vállalkozások esetében is szinte rendszeres és nagyon szigorú.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A halmozottan hátrányos emberek, a mélyszegénységben élők és a romák a város teljes egészségügyi és szociális intézményhálózatát megkülönböztetés nélkül használhatják. Az említett intézmények igen korszerű intézményhálózatot működtetnek magas színvonalú humán erőforrással.

A különböző megelőző és gyógyító, valamint rehabilitációs lehetőségek nagyobb részben adottak a városban. A Margit Kórház az Év kórháza címet is elnyerte. Többek között a rehabilitációs szakmai tevékenységük is kiemelkedő színvonalú, melyet az ország más régióiból is szívesen vesznek igénybe a gyógyulni vágyók.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetést több nagyüzem biztosítja Pásztón. A kórház 500 adagos konyhája, a kollégiumban működő, 600 adagos, SODEXHO által üzemeltetett konyha, továbbá az óvoda hasznosi városrészben üzemelő 100 adagos konyhája.

Emellett a Pásztói vendéglátó egységek is megfelelő áron biztosítanak menüt az igénylőknek. Az egészséges táplálkozás szempontjait az üzemeltetők a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően figyelembe veszik. A gyermek és szociális étkeztetésben is részt vevő kórházi konyha ez irányú törekvése kiemelkedik a közétkeztetést ellátók között.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A Dózsa tagiskola sport tagozattal rendelkezik, ahová hátrányos helyzetű roma tanulók is járnak. A különböző délutáni sport programokból ők is kiveszik részüket. Az tény, hogy a fizetős programokban már jóval kevesebb hátrányos helyzetű szegény- és roma gyermek tud részt venni. Az ingyenes, alacsony részvételi díjú programok bővítése szükséges. A felnőttek esetében már jóval alacsonyabb szintű aktivitás tapasztalható a sport programokon való részvételt illetően, illetve az önálló aktív sport területén. Nyáron a városi strandon több esetben ingyenes, vagy kedvezménye belépés biztosított a gyermekeknek és kísérőknek.

A város sport egyesületei szívesen látják a hátrányos helyzetű gyermekeket, felnőtteket. Több egyesület néhány ezer forintos éves díjjal ösztönzi a polgárokat az aktivitásra. Közülük többen országos programokat is szerveznek.

Az oktatási intézmények a Dózsa Általános iskolától eltekintve kisebb sportolni vágyó létszámok befogadására alkalmas fedett „sportlétesítménnyel” rendelkeznek, miközben a szabadtéren lévő sportlétesítmények többsége sportolásra kevésbé alkalmas, balesetveszélyes. Felújításukra, új pályák építésére az intézmények költségvetésében nincs fedezet. Erre nagy szükség volna. Az iskolában az öltözők, fürdők felújításra szorulnak. Az iskolák sportszer ellátottsága változó képet mutat, de ezen a téren is egyre kevesebb forrás áll rendelkezésre. (pl.: javításra, elhasználódott sportszerek pótlására, újak beszerzésére). Ebben néhány sport egyesület nyújt segítséget.

A szervezett szabadidős formák közül a legnépszerűbbek a különböző labdajátékok, így a labdarúgás mellett, megjelenik az üllőfoci, a kézilabda, kosárlabda, és a röplabda. Az újszerű extrém sportágak lehetőségei között találjuk a fogathajtást, paintballt, a tereprodeózást, a sárkányrepülést, a barlangászatot, a sziklamászást. A természetjárás, a teljesítménytúrázás, a-bakancsos turizmus, a kerékpározás a Szabadidő SE, - de több más helyi egyesület alapszabályában is szerepel. A Szabadidő SE, a Nyikom Hegyisport és Természetvédő egyesület Pásztó és környékén lebonyolított országos rendezvényei példamutató értékűek, de az nem az ő hibájuk, hogy e rendezvényen az indulók létszámához viszonyítva a helyiek részvétele nem éri el a tíz százalékot sem. Külön öröm, hogy az amatőr futást, kocogást, egyre többen „művelik” a városban, sőt egyes országos maraton és terepfutóversenyen becsületos helytállásról adhatnak számot. A fizetős, vagy e nélküli tanfolyami formákhoz kötött aerobic, az erőemelő, testépítő (Mátrakeresztesen is!), a karate igazi mozgási formái az egészséges, sportos életmódnak.

A versenysport a gyermek-és ifjúsági sport mellett magában foglalja a felnőtt amatőr és hivatásos sportot is. Pásztón a versenyszerűen sportolók mindannyian sportegyesületi tagként, amatőr sportolónként sportolnak. Pásztón a karatésok több európa- és viágbajnoki éremmel is rendelkeznek.

A város önkormányzata az arra érdemes egyéneket és egyesületeket, Pásztó Város Sportjáért kitüntető címmel jutalmazza, a szerény egyesületi támogatások mellett.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A város szociális hálózatának meghatározója a Területi Gondozási Központ. Ők biztosítják a személyes szociális szolgáltatásokat a különböző intézményrészükben. Ezek közül kiemelkedik az 55 férőhelyes Idősek Átmeneti és Tartós bentlakást biztosító otthona. A kórház az otthon szomszédságában helyezkedik el, amely a szolgáltatások színvonalát és időbeni elérését segíti. A városban szociális munkások segítik a rászorultak mindennapi életét.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Pásztón kirívóan nem jelenik meg a hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód megsértése. Korábbi, de ritka tapasztalatok voltak diszkóban történő megkülönböztetéssel kapcsolatban (kisebbséghez tartozó személyeket nem engedtek be) események. Ezen problémákat szankciókkal kezelték (rendőri és komplex szórakozóhely ellenőrzések).

Munkahely keresések esetében a kisebbségi lakosok és a kisebbségi önkormányzat is jelezte, hogy hátrányos megkülönböztetést érzékelnek a munkára történő jelentkezésnél, illetve felvételnél. Ennek egy részénél az alacsony iskolázottság játszik közre, melynek tényét nehezen ismerik el az érintett kisebbséghez tartozó emberek. Tény, hogy létező problémáról van szó, melyet helyi szinten nehezen lehet kezelni. Központi beavatkozás szükséges.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A helyi szintű rendelet szabályozza, a jövedelemmel nem rendelkező személyek személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatás ellátás igénybevételét. Ennek során, az intézményvezetőkhez benyújtott kérelem alapján, a rászorulókat térítésmentesen juthatnak ezen szolgáltatásokhoz. Például:

- házi segítségnyújtás
- szociális étkeztetés
- nappali ellátás

A jövedelemmel nem rendelkező személyek közül, 5 fő alatti létszám veszi igénybe a ingyenes szociális étkeztetést.

A hajléktalan és veszélyeztetett személyek a TGK-ban kaphatnak elhelyezést, rendkívüli téli időjárás esetén. Igény szerint, valamint a jelzőrendszer tagjaitól kapott információk alapján, térítésmentesen tüzelőt biztosítanak az arra rászoruló személyeknek.

A jelzőrendszer kibővített köre a postástól, a házi orvoson keresztül, az egyház Katolikus Karitásztól átfigyeli a hátrányos helyzetű személyeket és jeleznek az önkormányzat illetékes szakembereinek.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

A közgyógyellátás lehetősége jelentős mértékben járul hozzá az egyébként is komoly megélhetési problémával küzdő lakosok gyógyulásához. Számos esetben tapasztalható, hogy a gyógyszerek kiváltására a közgyógyellátási igazolvány nélkül semmi esélye nem lenne a mélyszegénységben élő, vagy idős személyeknek. Ez sajnos több esetben nem is önmagát, hanem kiskorú gyermekét is érinti.

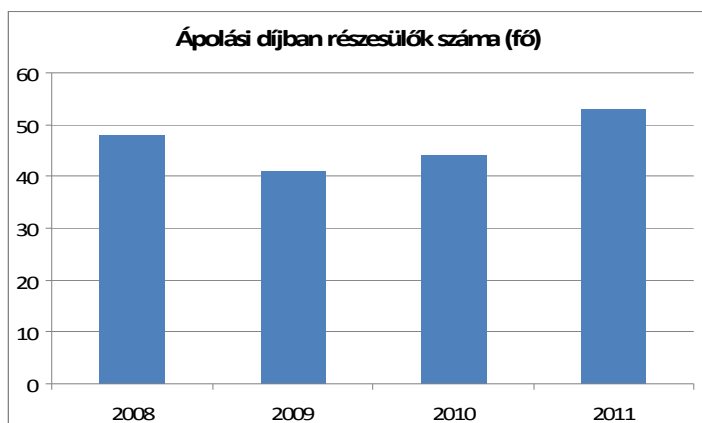
A városban közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma három év átlagát figyelembe véve 289 fő volt.

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	273
2009	320
2010	274

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Számos család nem tudja, vagy nem akarja intézetbe adni beteg, mozgásképtelen, vagy egyéb jelentős egészségkárosodással rendelkező családtagját. Humanitáris és egyéb okok miatt felvállalja családtagja otthoni felügyeletét és gondozását. Ezért ők a jogszabályban rögzített mértékű ápolási díjat kapnak, mely meg sem közelíti az a mértéket, illetve annak még kis részét sem amely az illető gyógyintézetben történő ellátásának költsége lenne.

A városban 2008 és 2011 között éves átlagban 47 fő részesült rendszeres ápolási díjban.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

A civil szervezeteknek sajátos helye van a helyi társadalom formálásában, az összetartozás erősítésében, a helyi közösségek önállóságának kialakításában, dinamikájának pedig pontos jelzője a közösségi aktivitás.

Az emberek ott tudnak együttműködni, ahol vannak jól működő demokratikus helyi szervezetek, ott gazdaságilag is képesek az összefogásra és szolidárisabbak a közösség elesettebb tagjaival is. A helyi kultúra ápolásában, a helyi közélet szervezésében, a helyi igények szakszerű feltárásában és kielégítésében meghatározó szerepe van a közművelődés intézményeinek, civil szervezeteinek és az ott dolgozó szakembereknek. A nonprofit szektor és az intézményhálózat kölcsönösen és messzemenően egymásra utaltak.

A Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ a város fontos közösségi színtere. Ebből adódóan intézményünk erőssége, hogy jól „használja” a közösségekben rejlő lehetőségeket és a civil szervezetek, alkotó közösségek segítése menedzselése által pezsgő kulturális tevékenységet tud felmutatni igen csekély anyagi ráfordítással. A művelődési központ évek óta nagy hangsúlyt fektet a közösségfejlesztő munkára, a megújulást magukba hordozó civil szerveződések felkarolására és önszerveződés útján való elindítására: a be nem jegyzett közösségek segítségét abban, hogy mihamarabb saját lábára állva teremtsék meg a civil szervezetalkotás feltételeit.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A 90-es évek elején városunkban 2-3 művészeti jellegű civil egyesület működött csupán, amely az ezredfordulóra jelentősen kibővült, ma számuk 30 között mozog. A művelődési központ jelenleg 20 civil szervezetnek, közösségnek ad otthont heti, kétheti rendszerességgel. Programjaikhoz, karitatív szándékaikhoz az intézmény ingyenes téri és tárgyi feltételeket biztosít. Segítséget nyújt önálló és közös projektek kidolgozásában, pénzügyi gondozásában. Segít művészeti tevékenységük kiteljesedésében városi, városrészi és térségi bemutatók, fesztiválszereplések által.

A kulturális és közösségi életre fókuszáló közösségek jól megférnek egymással a közművelődési, múzeumi és közgyűjteményi intézmények keretei között. Többnyire egymás tevékenységét kiegészítve, egymás programjait támogatva és látogatva végzik munkájukat. Közöttük lényeges konfliktusok nem érzékelhetők.

Ezen városi intézmények ingyenes helyet biztosítanak a roma kisebbség törekvéseinek is (városi fórumok, közösségi összefogások). Ezen túl évtizedek óta komoly tehetséggondozó munka folyik a roma gyermekek fejlesztése, identitásuk erősítése érdekében (Roma Gyermekek Alkotóköreinek működtetése, roma nyári táborok, művészeti fesztiválok szervezése).

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A közösségi összetartás a városi rendezvényeken való közreműködésben, műsorszolgáltatásban, az önkéntes munkában, a közösségi élet szponzorálásában nyilvánul meg - változó intenzitással és támogatási formával. A közösségi szolidaritás erősítése terén van még tennivaló.

Erősíteni szükséges a település közéletébe való aktív bekapcsolódást, lehetőséget biztosítva a városlakók, döntéshozók, az intézmények, civil és karitatív szervezetek vélemény- és információcseréjéhez fórumok, vitaestek, előadói programok keretében, melyek közhasznú ismereteket hordoznak, elősegítik a változó élethelyzetekhez való sikeres alkalmazkodást, hozzájárulnak az életminőség javulásához.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Pásztói Roma Nemzetiségi Önkormányzat 1998. óta működik a településen. Az országos cigány szervezetek egyikéhez sem csatlakoztak, e tekintetben függetlenek. Kapcsolatot tartanak a Lungo Drom Országos Cigány Érdekvédelmi és Polgári Szövetséggel.

A településen nem áll rendelkezésre, vagy csak nagyon kevés az arra vonatkozó adat, hogy hány fő vallja magát roma nemzetiségűnek. A városban élő roma népesség nagy része az általános normák szerint él. Tapasztalat szerint egy-két család ingázik: pár hónapig itt él, majd elköltözik, s ez többször is ismétlődik évente.

A roma népesség iskolázottsági színvonala alacsony. A fiatalok közül egyre többen végzik el a nyolc általános iskolát, szereznek szakképesítést, leérettségiznek, illetve néhányan felsőfokú intézményben szereznek diplomát.

Jó kapcsolatot ápolnak a *városi önkormányzattal*, melyet együttműködési megállapodásban rögzítenek, és segítséget nyújtanak a munkanélküliek foglalkoztatásában. Együttműködnek a *Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal*.

A nemzetiségi önkormányzat tevékenységét képezi a pásztói nemzetiségi tanulók iskolai eredményességének elősegítése, felzárkóztatása, anyagi támogatása. Több évben is az általános iskoláskorú tanulók részére (iskolakezdésre) füzetcsomagot biztosítottak, egy évben pedig 4 fő felsőfokú hallgatót egyszeri pénzügyi támogatásban részesítettek. Feladatalapú pályázaton többször is nyertek támogatást.

Jó kapcsolatot ápolnak a *Művelődési Központtal*, ennek keretében közösen évente nyári táboroztatást rendeztek a rászoruló nemzetiségi gyerekek számára. A Teleki László Művelődési Központ és Városi Könyvtár helyet biztosít az e-Magyarország pontnak

Az óvodában és az általános iskolában a segítségnyújtás határozza meg a pedagógiai munkát. A gyerekeket segítik az óvodai, iskolai beilleszkedésben, a tanulmányi eredményeik javításában. A nemzetiségi önkormányzat az iskolával együtt támogatják a jó tanulókat (ösztöndíj).

A Pásztói Roma Nemzetiségi Önkormányzat foglalkozik a településen élő roma lakosság foglalkoztatásának elősegítésével. A nemzetiségi önkormányzat együttműködik a Nógrád Megyei Kormányhivatal Pásztó Járási Kormányhivatal Munkaügyi Központ Pásztói Kirendeltségével.

Az elmúlt években a hátrányos helyzetű munkanélkülieknek munkaerő piacon történő visszakерülése érdekében az önkormányzat közfoglalkoztatással segíti a munkavégzéshez kötött, jövedelemmel járó foglalkoztatást.

A Nemzetiségi Önkormányzat javaslatot tehet a szociálisan rászorulóknak segélyezésére. A nemzetiségiek közül (65 %) részesül szociális segélyben, illetve a segélyből kikerülő közcélú (60 %) munkájának megszerzésében. A foglalkoztatáshoz szokott munkaképes korú romáknak több mint a fele veszítette el állását, s így valamennyi foglalkoztatási mutatójuk lényegesen rosszabb. Az iskolázatlan és szakképzetlen romák számára az elsődleges munkaerőpiac alig kínál kereső foglalkozást, az alkalmi munkavállalás területén is hátrányban vannak.

Sokuknak csupán a családi pótlék és a szociális segélyek biztosítják a megélhetéshez szükséges jövedelmet, ezért a roma háztartások fele él tartós szegénységben.

Tapasztalatunk szerint az elmúlt évben a családok életminősége jelentősen romlott a munkanélküliség, közüzemi költségek drasztikus emelkedése miatt a családok anyagi elszegényedése tapasztalható. Sok család nem tudja megvásárolni a tüzelőt, számos családnak van több havi közüzemi, lakáshitel tartozása. Lakásügyben többek arra kényszerülnek, hogy lakásukat átadják a Nemzeti Eszközkezelő Zrt. részére.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az általános iskolai végzettség-, az érettségi nélküli és a szakképzetlen munkanélküliek száma	Általános iskolai végzettség, szakképzettség és érettségi megszerzésre vonatkozó képzések szervezése
Bérlakás állomány rossz minőségű	Bérlakás állomány minőségének javítása
Szociális bérlakás állomány rossz minőségű	Szociális bérlakás állomány minőségének javítása
Egészségügyi-családvédelmi ismeretek hiányosak	Egészségügyi-családvédelmi ismeretek bővítése közösségi programokon keresztül (LEADER, egyéb pályázatok)
A szolgáltatások korlátozását okozó közüzemi díjtartozások felhalmozódnak	Lakásfenntartási támogatás emelése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A város általános bemutatásánál látható volt, hogy a lakosság létszáma ha nem is nagymértékben, de folyamatosan csökken. Az előregedés, elvándorlás mellett ez a negatív előjelű (2011-ben -39 fő) természetes szaporodás eredménye. Tény, hogy 2009-hez és 2010-hez képest a negatív előjel (-73 fő, -67 fő) folyamatosan csökken. 2011-ben az állandó népességen belüli 0-14 éves gyermekek létszáma 1194 fő volt, mely a teljes népesség több mint 12 %. A leány és fiú gyermekek aránya e korosztályban 50-50%. A 15-17 évesek száma 332 fő, ahol az arány már a lányok javára dől 53%-al. (E két korosztály 2011-ben 1526 fővel képviselte magát a város életében.)

Gyermekjóléti Szolgálat működésének törvényi- és társadalmi háttere, annak változásai

A gyermekjóléti szolgáltatás fogalmi meghatározása szerint olyan gyermek érdekeit védő személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermekek testi és lelki egészségét, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Az 1997-es Gyermekvédelmi törvény és a végrehajtását szabályzó rendeletek kezdetben a gyermeket veszélyeztető problémák fő forrását a szülők magatartásában, a szülői gondoskodás hiányában látták.

Időközben az évről évre mélyülő gazdasági válságok morálisan is aláásták a családokat. A tizenéves korosztály érzelmi leválása a szülőtől a családokon belül egyre több és szélsőségesebb konfliktusokkal jár. Sokat mondó, hogy a törvényi meghatározásába 2009-től belekerült az a kitétel, hogy a gyermek veszélyeztettségét már maga a gyermek is okozhatja. E módosításon túl más nem történt. Az az ígélet, mely szerint a gyermekjóléti szolgálatok felett álló szakhatósági rendszer majd bővül, és olyan speciális gyermekotthonokat működtet majd, ahol a deviáns magatartási mintákat közvetítő családok gyermekei elhelyezést nyerhetnek ígélet maradt. Sőt – szakmai megbeszélések során kialakult vélemény szerint – a még létező rendszer a zsúfoltság, a forráshiányok miatt egyre inkább ellhetetlenül. Az oktatási intézményekben dolgozó, ifjúság védelemmel foglalkozó pedagógusok feladatra fordítható óraszám tovább csökkent, miközben az iskolába járó gyermekek közül egyre több a speciális nevelési igényű, magatartási zavarokkal küzdő gyermek.

A szülők egy alulfizetett, munkanélküliséggel terhelt környezetben próbálnak boldogulni. Családon belüli problémáik, gyermekükkel való konfliktusaik megoldását pedig sokszor csak az anyagi javak megteremtésében látják. Ez az ellentmondás pedig további válságot hoz: az elszegényedett szülők mai nemzedéke már nem tanult és nem is tud már átadni olyan normákat, és követhető mintákat, módszereket a gyermekeinek, ami az ellentét feloldásához, e mostani „nehéz idők” morális túléléséhez vezetne.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A 0-14 éves korú állandó lakosok száma 2002-2012-ig, 10 év alatt folyamatos csökkenést mutat 1709 főről 1194 főre. Ezzel szemben a 56 év feletti lakosok száma folyamatosan nő, 2011-ben 1681 főre emelkedett.

Tényleges veszély a város előregedése. Amennyiben ezt a tendenciát nem tudjuk csökkenteni, vagy megállítani. Természetes, hogy ezt csak együttesen, kormányzati támogatással, a családpolitika megváltoztatásával és egyéb befolyásoló tényezők pozitív irányú változásával vagyunk képesek kezelni.

Mára ez azt jelenti, hogy a gyermekek helye, szerepe, védelme igen fontos szerepet kap a társadalomban, melynek biztosítása a felnőtt korosztály felelőssége.

A veszélyeztetett gyermekek száma 2008-2010 között minimális növekedést mutat, a 157 fővel már túllépi a vizsgált korosztály 10%-át. Ez országos átlag alatt van.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretében hatósági intézkedéssel védelembe vett 18 év alattiak száma 2008-2009 között 4 szeresére emelkedett. Ezt követően ilyen drasztikus növekedés nem tapasztalható, de 2010 és 2011 között közel 50%-os emelkedés tapasztalható. Összességében elmondható, hogy a védelembe vett gyermekek száma a korosztály 1 %-át alig haladja meg. Fontos a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetésük megelőzése, csökkentése, vagy megszüntetése.

Egészségügyi, szociális ellátásokhoz való hozzáférés adott a városban. Kórház, orvosi rendelők, gyógyszertárak, szakemberek, segítők, stb. szinte folyamatosan rendelkezésre állnak. Sürgősségi betegellátás 18 óra után csak a salgótarjáni kórházban vehető igénybe. Itt semmiféle megkülönböztetés nem tapasztalható. Éppen a hátrányos helyzetükből, életkörülményeikből eredően ez a korosztály is lényegesen több szolgáltatást vesz igénybe, mint a nem hátrányos gyermekek.

A lakhatási helyzetről megállapítható, hogy a komfort nélküli lakások száma a külterületen és a szegregált lakóterületen összesen 16. Ezen lakások szennyvízcsatornával való ellátottsága 61%, de a rákötések aránya minimális. A vezetékes gázhálózatra csak minden második lakás van rákötve, míg a vezetékes ivóvízhálózatra 90%, az elektromos hálózatra pedig 100 %-os a rákötések aránya.

Mindezek ellenére meg kell állapítani, hogy a 129 telepi lakásban a családok, így a gyermekek megélhetése sem könnyű. Szinte mindennaposak a rezsiköltség nemfizetéséből eredő megkeresések, az ivóvíz fogyasztásának korlátozása (közút biztosított) és egyéb problémák. A gyermekek helyzete jó esetben stagnál, vagy romlik. Ehhez párosul még a lakásban tapasztalható zsúfoltság (több generáció, vagy rokonok, stb.).

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	3	8	131
2009	14	2	150
2010	11	7	157
2011	17	6	158

Családban lévő veszélyeztetett gyermek/ek szülei nem megfelelőképpen nevelték a gyermeküket, amely 2011-ben 17 esetben a hatósággal való együttműködésre kényszerítette őket. A kötelezettség a magatartási szabályok betartásra irányul, például kötelező óvodába járás, napközi otthonban járás, iskolai hiányház csökkentése, stb. érdekében, maximum 1 éves időtartamig. A szolgáltatás alapellátásként működik a családgondozó bevonásával. Ha a szakemberek a probléma megoldásához közelítő hozzáállást tapasztalnak a gyermek maradási lehetőségével kapcsolatban, akkor a gyermek maradási lehetőségét vizsgálják. Ellenkező esetben a gyermeket kiemelik a veszélyeztetett környezetből és átmeneti nevelést biztosító nevelőszülőkhöz, vagy gyermekotthonba kerül.

Ezen célcsoporttal foglalkozó szakemberek nincsenek könnyű helyzetben, mert a gyermekek veszélyeztettsége gyakran nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Ezt ők, valamint több esetben szülei is jól lepezik. Gyakori okok között sorolható fel a hosszantartó munkanélküliségből adódó kilátástalan helyzet kezelése a családban alkohollal és ritkább esetben droggal. Tapasztalható gyermek és családtag bántalmazás. A Pásztón működő Családok Átmeneti Otthona gyermeknek és családnak is azonnal tud biztosítani menedéket, vagy rövidebb, hosszabb bent tartózkodást. Az otthon szolgáltatásait a térségből és a megyéből is igénybe veszik.

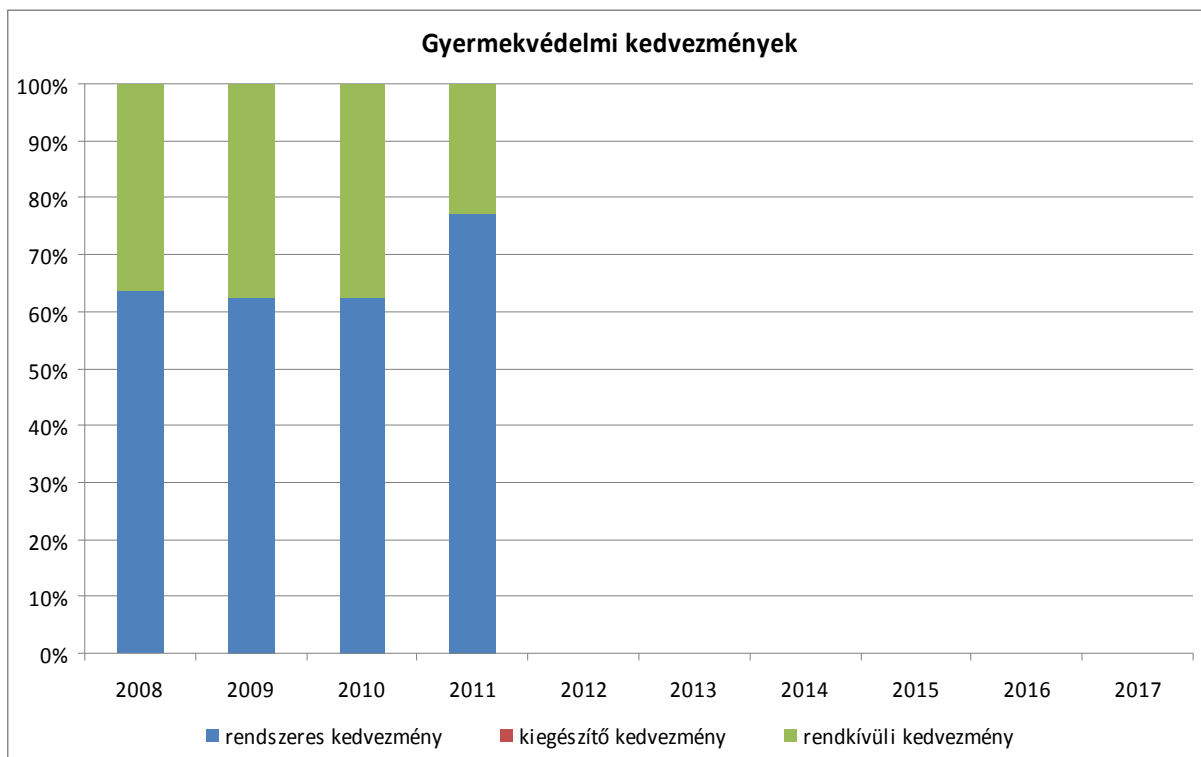
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek száma a vizsgált időszakban -2010 és 2011 esztendők mutatóit kivéve – szinte állandónak mondható a 474 fő átlag számmal. Ebből a tartósan beteg, fogyatékos gyermekek száma állandóan 10 fő volt.

E mellett a rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek számát vizsgálva, 2011-re jelentős mértékű csökkenés látható.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	463	10	0	na	263
2009	475	10	0	na	286
2010	519	10	0	na	311
2011	504	10	0	na	148
2012	483	10	0	na	151

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A gyermekek szüleiken keresztül rendkívüli indoklás alapján, gyermekvédelmi támogatásban részesülhetnek. Ennek mértéke a helyi jogszabályban rögzítettek szerint, a város költségvetését terhelve kerül megállapításra és kiosztásra. 2012-ben 151 család, 257 esetben, összesen 1,3 M Ft támogatásban részesült.

A nyári gyermekétkeztetés központi forrásból - az önkormányzat pályázata alapján - a nyári szünetben, 2012 évben 100 gyermeket sikerült megfelelő étellel ellátni (napi egyszeri meleg étel), 54 napon keresztül. A város évről-évre sikerrel pályázik e programra (kivételem 2011. év volt).

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyamaiban az 5 év alatt közel 25%-al növekedett. Több esetben a gyermekek alacsony színvonalú otthoni táplálása tapasztalható. Sok esetben az iskolában elfogyasztott étel jelenti a gyermek szinte egész napos étkezését. Ez sajnos tükrözi a hátrányos helyzetű lakosság szűkülő szabadfelhasználású jövedelmét és ehhez köthető problémáját is. Az 50%-os étkezési kedvezményt igénylők száma jelentős mértékben csökkent.

Az ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma szinte állandónak mondható a közel 500 fős átlaggal. Ez a szám túllépi a teljes tanulói létszám 40%-át.

Pásztó Városi Önkormányzat Óvodájában a gyermeklétszámhoz viszonyítva az ingyenes étkezők aránya minden évben növekvő tendenciát mutat. 2008-ban az összlétszámhoz viszonyítva az ingyenes étkezők esetében a százalékos arány 22%, 2012-ben ez az arány 35%-re emelkedett. Az 50%-os étkezési kedvezményben részesülők arányának változása nem számottevő.

Az ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyamaiban az 5 év alatt közel 25%-al növekedett. Több esetben a gyermekek alacsony színvonalú otthoni táplálása tapasztalható. Sok esetben az iskolában elfogyasztott étel jelenti a gyermek szinte egész napos étkezését. Ez sajnos tükrözi a hátrányos helyzetű lakosság szűkülő szabadfelhasználású jövedelmét és ehhez köthető problémáját is. Az 50%-os étkezési kedvezményt igénylők száma jelentős mértékben csökkent.

Az ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma szinte állandónak mondható a közel 500 fős átlaggal. Ez a szám túllépi a teljes tanulói létszám 40%-át.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	68	182	119+8	474	-	110
2009	75	198	97+8	454+56	-	131
2010	79	225	66+2	449+45	5	102
2011	74	240	70	458+47	13	na
2012	88	244	71	434+43	15	100

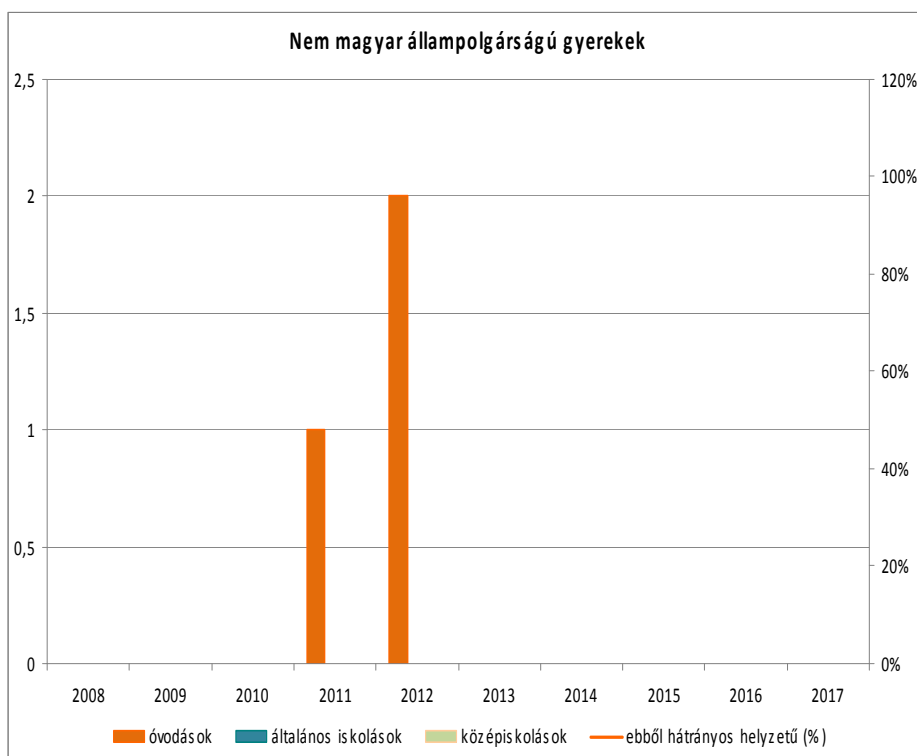
e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Az összes gyermeklétszámhoz viszonyítva nem számottevő. 2012-ben 2 fő nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermek részesül óvodai nevelésben.

Az általános és középiskolában tanulók közül ilyen státuszú tanuló nincs.

4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma

év	Magyar állampolgársággal nem rendelkező óvodások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)	Magyar állampolgársággal nem rendelkező általános iskolások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)	Magyar állampolgársággal nem rendelkező, 18 év alatti középiskolások száma (fő)	Ebből hátrányos helyzetű (fő)
2008	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	-	-	-	-
2011	1	-	-	-	-	-
2012	2	-	-	-	-	-

4.2 Szegregált, teletszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A szegregátumban élő gyermekeknek is joga van a testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődést, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakozásához, a társadalomba való beilleszkedéshez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Ez a szegregált településkörnyezetben élő gyermekek számára nem mindig biztosított.

A városban a két szegregátumban élő iskolás tanulók alig 1%-a SNI kategóriába sorolt, az óvodás korosztályban viszont már közel 20%-os az arányuk.

4.2.1. számú táblázat – A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek száma

A településen élő 0-6 éves gyermekek száma	A településen óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásaiban részesülő gyermekek száma	
	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él
Adott településen található utazási idő (perc)	251	50	0	0	0	0

A városban 9 SNI kategóriába sorolt gyermek tanul az általános iskolában, melyből 1 fő él a szegregált teletszerű lakókörnyezetben.

4.2.2. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete

A településen élő általános iskolás tanulók száma	A településen élő, fogyatékosnak minősített (SNI) általános iskolás tanulók száma		SNI tanulók ellátásának települése (helyben vagy más település ahol tanulnak)
	összesen	ebből szegregátumban él	
644	9	1	Helyben

4.2.3. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Intézmény OM azonosítója	Iskola / Feladat-ellátási hely neve:	Feladat-ellátási helyen tanulók száma (összes tanuló)	A feladat-ellátási helyen tanulók közül az 1. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma	A feladat-ellátási helyen tanulók közül a 2. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma	A feladat-ellátási helyen tanulók közül a 3. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma
201303	Pásztó Városi Önkormányzat Általános Iskolája Dózsa György tagiskola Gárdonyi Géza tagiskola	313 331	62	0	0

A városban egy általános iskola két tagiskolával üzemel, földrajzilag közvetlenül egymás mellett helyezkednek el. A hátrányos helyzetű gyermekek nagyobbik része a Dózsa György tagiskola tanulója. Ez elsősorban elfogadott gyakorlatból adódik, mivel a szülők ragaszkodnak a korábbi beiskolázási körzetekhez tartozó iskolákhoz. Ez a két iskola között nem gerjeszt feszültséget, de az elkülönülés tény. A szegregátumban élő tanulók aránya megközelíti a 10%-ot.

A szegregálás csökkentése, folyamatos megszüntetése szükséges az oktatási intézmények és egyéb partnerek bevonásával.

4.2.4. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Otthont nyújtó ellátásba került gyermekek száma a szegregátumban					
		település egésze	szegregátum 1.	szegregátum 2.	Szegregátum 3.
Átmeneti nevelésbe vétel	2010	0	0	0	
	2011	2	0	0	
	2012	3	1	0	
Tartós nevelésbe vétel	2010	na	na	na	

	2011	4	0	0	
	2012	4	0	0	
Ideiglenes hatályú elhelyezés	2010	na	0	0	
	2011	5	1	0	
	2012	1	1	0	
Családi pótlék/ iskoláztatási támogatás felfüggesztése iskolai hiányzás miatt	2010	2	0	0	
	2011	12	7	0	
	2012	15	5	0	

Forrás: Önkormányzati adatok

Megállapítható, hogy az otthont nyújtó ellátásba került gyermekek száma a szegregátumban nem kirívóan magas. Az átmeneti nevelésbe vétel esetében, 2012-ben 3- ból, 1 fő került be a rendszerbe. A családi pótlék és az iskoláztatási támogatás 2011-ben 12, 2012-ben 15 esetben lett megvonva a tanulók magas óraszámú hiányzása miatt.

Iskoláztatási támogatás felfüggesztése iskolai hiányzás miatt

Gyermekek veszélyeztettségének okai (2012. évi adatok)

Az alábbi táblázat a gyermekjóléti szolgálat által feltárt problémák halmozódását, és az abban elsődlegesen érintett gyermekek számát mutatja be.

Megnevezés	Kezelt problémák halmozott száma	Érintett gy. száma
1. intézménybe való beilleszkedési nehézség	36	31
2. Gyermeknevelési probléma	25	21
3. Szülők vagy a család életvitele	40	12
4. Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	20	4
5. Családi konfliktus	9	4
6. Szülői elhanyagolás	13	6
7. Magatartászavar, teljesítményzavar	15	2
8. Szenvedélybetegségek	7	1

A táblázat első sorában megjelenített, intézménybe való beilleszkedési nehézséggel küszködő gyermekek elsődleges tüneti reakciója az iskolakerülés. Ebben leginkább érintett a 14-18 éves, pubertás korosztály. A településen kívül járó, ingázó – szakközép- és szakképző iskolába járó tanulók. Az legjobban veszélyeztetett korosztály életkori sajátosságain túl, e probléma hátterében sokszor a nem átgondolt szak- és pályaválasztás áll. Jól lehet, hogy maga a szakképzés jelen rendszere is kritika alá vonható, ahogyan az általános és a szakiskolát áthidaló pályaválasztás is. Ez, magából a rendszerből fakadó veszélyeztettség. De e rendszerabúzuson túl mindig szerepet kap az elégtelen szülői figyelem, a nem megfelelő nevelési attitűd, a gyermek és a szülők irreális elvárásai.

A szigorodó törvényi szabályozások miatt a 2012-es évben a 14-18 éves korosztályból került a legtöbb védelem alá vont gyermek. A tárgyalt év szeptemberétől - a további tv.-i szigorodás okán - az iskolakerülők száma ugyan folyamatosan csökken, de most - 2013 márciusában - már jelentkeznek annak jelei, hogy a probléma nem oldódott meg, csak átalakult.

A szolgáltatásainkra rászoruló családok jövedelmének nagy része szociális ellátás. Egy 16 éves családtag alapvető igényei (Pl.: ruházkodás, ételmezés, személyes tárgyak költségei) messze meghaladják e családok anyagi lehetőségeit. A gyermek befolyásolt igényeiről nem is beszélve! Az 50 tanórát meghaladó igazolatlan hiányzás miatt „szüneteltetett”, azaz megvont gyermek utáni ellátás hiánya csak tovább növeli a család és a benne élő gyermekek szociális hátrányait; olyan problémákat erősít és halmoz tovább, mint amit a fenti táblázat a továbbiakban prezentál.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, be-töltetlen státuszok)

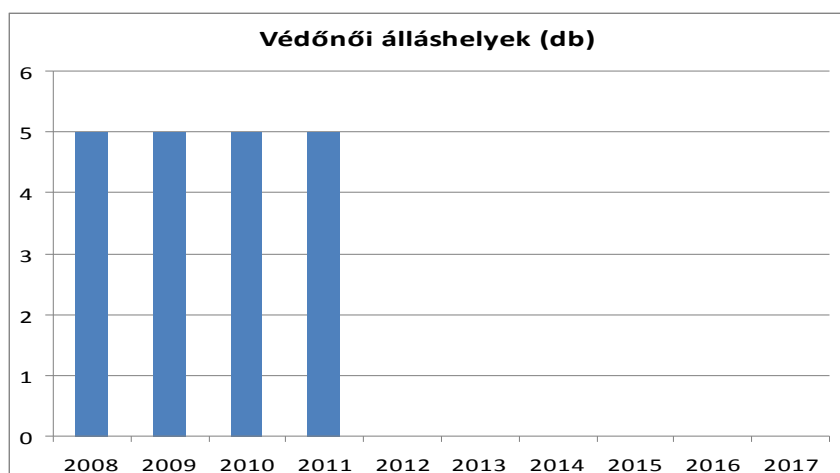
A város 6 védőnővel rendelkezik, akik megfelelő végzettséggel és szakmai gyakorlattal látják el Pásztó köz-igazgatási területén élő (Pásztó, Hasznos, Mátrakeresztes) 0-7 éves gyermekek és 460-470 fő iskolás tauló (általános iskola, gimnázium, EGYMI) gondozását. Az 5 fő védőnő közül 1 fő iskolavédőnői, 4 fő területi védőnői feladatot lát el. A védőnői feladatok: várandós gondozás, csecsemő, kisdud és gyermek, illetve család gondozás a prevenció felvilágosítás mentén.

Az iskola és a gimnázium saját védőnővel rendelkezik. Így a gyermekek problémái vagy közvetlenül a védőnő felé, vagy közvetetten a tanítókon, tanáron keresztül oldódik meg. Sajnálatos, hogy a nem megfelelő tisztálkodásból eredő problémák - még ha ritkán is – de egyre gyakrabban jelentkeznek főként az óvodában és az általános iskolában.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	5	19
2009	5	15
2010	5	16
2011	5	17
2012	5	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A házi orvosi szakellátás az önkormányzat birtokában lévő, felújításra szoruló épületbe zajlik. Ehhez a város ez évben fejlesztési pályázatot nyert el, melynek megvalósítása még ez évben várható.

A gyermekorvosok a két évvel ezelőtt átadott, teljesen új Járóbeteg Szakellátó helyen, esztétikus körülmények között, megfelelő technikai háttérrel tudják fogadni a beteg gyermekeket.

A kistérség, város e területen is bizonyítja, hogy vonzáskörzete jóval meghaladja a tervezett területet. A táblázatból látható, hogy a házi orvosok által ellátott személyek száma folyamatosan nő és 2012-re megközelítette a 47 ezer főt. A gyermekorvosok szintén folyamatosan növekvő gyermekbeteget kezelnek, amely 2011-ben már túllépte a 18 ezer főt.

A városban betöltetlen házi orvos praxis nincs, a gyermekorvosoknál már létszám hiány tapasztalható, melyet átmeneti jelleggel nyugdíjas szakember bevonásával oldanak meg.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt házi orvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	42468	17072	n.a.
2009	0	44332	17990	n.a.
2010	0	46437	17258	n.a.
2011	0	46723	18080	n.a.
2012	0	n.a.	n.a.	n.a.

0

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Korai fejlesztésre, rehabilitációra vonatkozó adatok: Nevelési tanácsadás Pásztón - a megyei irányítás alá eső - Nógrád Megyei Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Gyermekotthonban érhető el. Az intézmény keretein belül érhetőek el a felzárkóztatást, rehabilitációt érintő segítő szolgáltatások is.

A Pásztói Gyermekjóléti Szolgálat a 2012-es év során 8 gyermek esetében segítette a szülőt e szolgáltatások elérésében és igénybevételeiben. További, e kör teljességét reprezentáló számadatok az oktatási intézményektől szerezhetők be.

A gyermekek korcsoport specifikus egészségügyi és szociális ellátása adott a városban, a leírt és működtetett intézményhálózattal. Speciális esetekben más magasabb gyógyító technológiával rendelkező egészségügyi ellátó intézmény szolgáltatásait veszik igénybe az arra rászorulók. Meg kell említeni, hogy ez jelentős anyagi forrást és időt is igényel.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti alapellátásokat a városi önkormányzat, az intézményi hálózat (iskolák, óvoda, középiskola-gimnázium), valamint a gyermekjóléti és a családsegítő szolgáltatás működésével biztosítja.

Gyermekjóléti alapellátásnak elő kell segítenie a gyermek, testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét, a családban történő nevelkedését, a veszélyeztetettség megelőzését és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzését.

Az alapellátás keretében juttatott személyes gondoskodást – lehetőség szerint – a jogosult lakóhelyéhez, tartózkodási helyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani. Az ilyen ellátások esetében a szülő felügyeleti joga minden esetben megmarad.

Formái: gyermekjóléti szolgáltatás, bölcsődei ellátás, családi napközi, házi gyermekfelügyelet, helyettes szülői ellátás, gyermekek vagy családok átmeneti otthonában történő elhelyezés.

A Pásztói Gyermekjóléti Szolgálat 2012-ben 30 gyermeket gondozott alapellátáson belül.

A gyermekjóléti szolgáltatás szakmai tevékenységének 2012-es adatai:

A gyermekjóléti és a családsegítő szolgáltatás működését két különálló, az 1997. évi XXXI. Gyermekvédelmi, és az 1993-as III. Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény, és azok rendelkezései szabályozzák. A valóságban minden család emberi kapcsolatok összetett, állandóan változásban levő hálójára, melynek központi eleme a gyermek. A család működésében jelentkező problémák nagy része az ő problémáin keresztül mutatkozik meg. A segítő munka fontos eleme, hogy feltárja a segítségkérés tényleges okát, és azok összetett eredőit. El kell különíteni, hogy mely - gyermeket érintő - esetek tartoznak a gyermekjóléti, melyek inkább a családsegítés körébe.

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységét - a segítő munka ott alkalmazott fontosabb eszközeit, azok halmozódását - az abban érintett gyermekek számát - az alábbi táblázat mutatja be:

Szakmai tevékenység	Azok halmozott száma	Érintett gyermekek száma
Segítő beszélgetés	140	60
Hivatalos ügyekben való közreműködés	112	30
Információnyújtás	85	19
Adományozás	60	20
Családlátogatás	78	60
Szakmaközi megbeszélés (mb. jelzőrendszeri tagokkal)	38	-
Konfliktuskezelés	26	15
Esetkonferencia (Esethez kötődő mb. jelzőrendszeri tagokkal)	21	15
Közvetítés más szolgáltatásba	18	18

A gyermekjóléti szolgáltatásban részesülők száma

Gondozási forma	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	Összes fő / é.család
Önkéntesen igénybe vett alapellátás	1	3	6	20	30 /22
Védelemben vett – kötelezett együttműködés	2	1	10	13	26 /17
Szakellátásból kikerült utógondozott				3	3 /3
Átmeneti nevelésbe vett, családjából kiemelt			1		1 /1
Egyszeri esetkezelés, tanácsadás		3	4	14	21 /21

A gyermekjóléti szolgálat 81 gyermekkel, azaz 64 érintett családdal került segítő kapcsolatba az elmúlt évben.

Önkéntes megállapodáson alapuló alapellátás keretein belül 30, kötelezettként (jegyzői hatáskörben védelemben vettként) 26 gyermeket láttak el a 2012-es évben. Ideiglenes hatályú elhelyezésre (családból történő kiemelésre) 1 gyermek esetében került sor.

e) gyermekvédelem

A Gyermekvédelmi törvény szerint, ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a járási gyámhatóság, a gyámhivatal, valamint a határőrség, a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága a gyermeket ideiglenesen elhelyezi. Mindkét indoknak alapja lehet a gyermek bántalmazása, elhanyagolása.

Az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozó súlyos veszélyeztetettségnek minősül a gyermek olyan bántalmazása, elhanyagolása, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.

Az eljárás indulhat kérelemre vagy hivatalból (kezdeményezésre, javaslatra, hivatalból történő észlelésre). A gyermek elhelyezésének meghatározásánál figyelemmel kell lenni a Gyermekvédelmi törvényben meghatározott sorrendiségre, tehát a gyermeket elsősorban a nevelésére alkalmas – azt vállaló – különélő szülőnél, más hozzátartozónál vagy személynél kell elhelyezni. Ha erre nincs lehetőség, a gyermeket ideiglenesen a legközelebbi nevelőszülőnél, vagy gyermekotthonban lehet elhelyezni.

A járási gyámhatóság az ideiglenes hatályú elhelyezéséről szóló döntés mellett mérlegelheti továbbá a büntetőeljárás kezdeményezését a kiskorú veszélyeztetettsége vagy más bűncselekmények miatt. Természetesen, ha gondoskodunk a bántalmazó azonnali letartóztatásáról, mérlegelni kell, hogy ennek ellenére feltétlenül szükség van-e a gyermek azonnali kiemelésére. Ugyanis a veszélyhelyzet megszüntetése esetén a kiemelés már nem szolgálná a gyermek érdekét.

Az ideiglenes hatályú elhelyezésre vonatkozó döntés felülvizsgálata az illetékes gyámhivatal hatáskörébe tartozik. Az illetékes gyámhivatal (a külföldi állampolgárságú gyermekek ügyének kivételével) - az ideiglenes hatályú elhelyezést követően – függetlenül attól, hogy arra mely beutaló szerv intézkedése alapján kerül sor - annak elrendelésétől számított

- harminc napon belül megszünteti az ideiglenes hatályú elhelyezést, ha annak okai nem állnak fenn, vagy

- harminc napon belül elrendeli a gyermek átmeneti vagy tartós nevelésbe vételét, vagy

- hatvan napon belül pert indít az ideiglenes hatályú elhelyezés fenntartása vagy

megváltoztatása mellett a gyermekelhelyezés megváltoztatása, illetve a szülői felügyelet megszüntetése iránt.

Amennyiben a gyermek veszélyeztetése, bántalmazása vagy elhanyagolása olyan mértéket ér el, ami megvalósítja valamely bűncselekmény törvényi tényállását, azt a büntetőjog szankcionálja, a gyámhivatal büntetőeljárást kezdeményez.

Az általános iskola és a gimnázium gyermekvédelmi felelősökkel rendelkeznek, akik munkájukat a jogszabályi feltételeknek megfelelően látják el.

A hatékony gyermekvédelem alapja a gyermekjóléti szolgálat által működtetett jelzőrendszer.

A jelzőrendszer működésének célja a problémák időben történő felismerése és azok mihamarabbi enyhítése, megoldása. Olyan egyéni vagy családi, környezeti, társadalmi helyzet, vagy ezek következtében kialakult állapot megelőzése, amely az egyén vagy család testi vagy lelki megrendülését, társadalmi ellehetetlenülését okozza. A már kialakult veszélyeztetettség és krízishelyzet következményeinek enyhítése, az ehhez vezető okok feltárása és a probléma forrásának feloldása.

A jelzőrendszer tagjai: családsegítő és gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények; önkormányzatok szakemberei (szociális és egyéb területeken dolgozók), idősgondozási szolgáltatás;

- egészségügy intézményei: háziorvosok, szakorvosok, fekvőbeteg intézmények, mentők, védőnők;
- rendvédelmi szervek: rendőrség, ügyészség, pártfogói felügyelet;
- oktatási intézmények: óvodák, iskolák, középiskolák;
- szociális intézmények egyházak, civil segítők, és szervezetek; magánszemélyek, lakóközösségek, szomszéd... stb;

A gyermekjóléti és a családsegítő szolgálat által működtetett jelzőrendszer a rendszer működési kötelezettségeiben válik markánsan ketté. A gyermekvédelmi törvény kiemeli a gyermek elsődleges, akár a szülővel szemben is érvényesíthető jogait. A jelzőrendszer valamennyi tagja számára kötelezővé teszi az együttműködést, a gyermek veszélyeztetettségének jelzését.

A szociális törvény a jelzőrendszer tagjainak vonatkozásában csak a jegyző, a szociális és egészségügyi szolgáltatók, valamint a pártfogói és a jogi szolgáltatók felé teszi kötelezővé a jelzést.

A jelzőrendszer valamennyi tagjának helye és szerepe van a gyermekvédelemben. Pásztó városában a jelzőrendszer tagjai élnek jelzési kötelezettségeikkel.

A jelzőrendszer tagjai közül a leggyakoribb jelzők a közoktatási intézmények, és az önkormányzat.

A Pásztói Gyermekjóléti Szolgálat által működtetett jelzőrendszer 2012-ben 211 alkalommal küldött *írásbeli* jelzést a szolgálat felé.

Jelzőrendszer tagja	Jelzések száma – halmazott adat
Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	105
Közoktatási intézmény	70
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	15
Védőnő – eü. szolgáltató	6
Rendőrség	5
Ügyészség, bíróság	2
Állampolgár által kezdeményezett	8
Összesen	211

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Pásztón a 20 fő befogadására alkalmas, korszerű Családok Átmeneti Otthona biztosítja átmeneti jelleggel a krízishelyzetbe került gyermekek és családok elhelyezését.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az óvodai nevelés, az iskolai oktatás, a megnövelt óraszámú testnevelés órák (több esetben nem megfelelő infrastrukturális háttérrel) jól szolgálják a gyermekek egészségfejlesztését, a sportra és az egészséges életmódra való ösztönzés alapjainak lerakását.

Pásztó Városi Önkormányzat Óvodája tagintézményei mellett egy Ifjúsági Tábort /erdei iskola/ tagintézményt működtet a szép mátrai hegyek között megbúvó mátrakeresztési városrészben.

Nyáron a városi strandon több esetben ingyenes, vagy kedvezménye belépés biztosított a gyermekeknek és kísérőknek. A város sport egyesületei szívesen látják a hátrányos helyzetű gyermekeket, felnőtteket. Több egyesület néhány ezer forintos éves díjjal ösztönzi a polgárokat az aktivitásra. Közülük többen országos programokat is szerveznek.

E szakmai tevékenység a gyógytestneveléssel és a logopédiai szolgáltatással, valamint gerincprevenációs tevékenységgel egészül ki.

Az intézményben szorgalmi időben meghirdetett és megvalósított programokon minden érintett tanuló részt vesz és részt vehet. A szünetekben a szabadidős programok döntő többsége önköltséges, így a hátrányos helyzetű tanulók részére ezek már kevésbé elérhetőek.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A közétkeztetést több nagyüzem biztosítja Pásztón. A kórház 500 adagos konyhája, a kollégiumban működő 600 adagos, SODEXO által üzemeltetett konyha, továbbá az óvoda hasznosi városrészben üzemelő 100 adagos konyhája. Emellett a pásztói vendéglátó egységek is megfelelő áron biztosítanak menüt az igénylőknek. Az egészséges táplálkozás szempontjait az üzemeltetők a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően figyelembe veszik. A gyermek és szociális étkeztetésben is részt vevő kórházi konyha ez irányú törekvése kiemelkedik a közétkeztetést ellátók között. A napközis tanulók közül az alsó tagozatos gyermekek teljes egészében, az egyéb tanuló csoportok pedig kisebb részben veszik igénybe az ebédelési lehetőséget.

Az ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyamaiban, valamint az 50%-os étkezési kedvezményt igénylők száma összesen 315 fő. Sok esetben, az iskolában elfogyasztott étel jelenti a gyermek szinte egész napos étkezését.

Szorgalmi időben a kedvezményes étkeztetés és tankönyv ellátás megoldott. Szünetekben a településünkön több éve étkezési támogatással segíti a rászoruló családokat az önkormányzat.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A városban kirívó hátrányos megkülönböztetés nem tapasztalható. Az intézményesített ellátásban integráltan folyik a feladatellátás. Így az óvodától (2,5 éves gyermek felvehető) az általános iskola 8. osztályáig bezárólag. A városban olyan komplex gyermekvédelmi jelzőrendszer működik, amely kiszűri a hátrányos krízishelyzetet és együttműködéssel javítja az esetleges problémák kezelését.

A különböző fejlesztő foglalkozásokat nagyobb részben a hátrányos helyzetű/roma tanulók veszik igénybe. A város oktatási, nevelési intézményeiben nem jelentkezik ez a probléma.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Kedvezményes étkezés, ingyenes tankönyv biztosítása, napközis szolgáltatás biztosítása.

A városban széleskörű köznevelési és szociális intézményhálózat működik jó színvonalon. A gyermekvédelmi ellátó rendszerben dolgozó szakemberek együttműködése több évtizedes hagyományra épül, melyben a kommunikáció szinte mindennapos. Ez elősegíti a jelzőrendszer szűrő és feltáró tevékenységét, annak színvonalas működtetését. A hátrányos helyzetű gyermekeknél az alábbi módszerek alkalmazásával működik a pozitív diszkrimináció:

1. különleges- és egyéni bánásmód alkalmazása,
2. differenciált fejlesztési módszerek, felzárkóztatás,
3. szükség esetén rehabilitációs
4. habilitációs foglalkoztatás külső szakemberek bevonásával

Ez a város esetében az óvodákban, az általános iskolákban és a gyermekjóléti rendszerében is megtalálható.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Óvodánkban a hátrányos helyzetű gyermekek száma folyamatosan növekszik, amely a családok egyre nehezedő anyagi helyzetére utal. A BTMN-s gyermekek száma is növekedést mutat, ezért a különleges bánásmódot a megfelelő szakemberek együttműködésével látjuk el. Az óvodapedagógusok, fejlesztő óvodapedagógusok, nevelési tanácsadó szakemberei, gyermekvédelmi felelősök felmérő, szűrő és fejlesztő munkával, az óvodavezető a központi források megpályázásával segíti a felzárkóztató nevelést. Az óvodás létszámhoz viszonyítva a HHH gyermekek száma nem jelentős, éppen ezért folyamatosan tájékoztatást nyújtunk a szülőknek az óvodáztatási támogatásról, hogy kerüljön minden arra jogosult gyermek HHH nyilvántartásba. A gyermekek rendszeres óvodába járásának figyelemmel kísérése is folyamatos, több alkalommal szükséges a szülők felszólítása. Az SNI gyermekek nevelése az óvodánkban integráltan a szakvéleménynek megfelelően és gyógypedagógus rehabilitációs és habilitációs rásegítő foglalkoztatásával történik.

A városban a 2008/2009-es nevelési évtől 1 integrált óvoda működik 1 székhellyel és 2 tagóvodával. 2007. évben még működött a Szent Imre téri tagintézmény egy óvodai csoporttal, de ez átszervezés miatt megszűnt, jelenleg Keresztény Óvodaként üzemel. A mátrakeresztesi tagóvodát már korábban bezárták, onnan iskolabuszszal szállítják a gyermekeket az anyaintézménybe.

Az intézmény alaptervékenységei közé tartozik az Alapító Okirat szerint 3 éves kortól a tankötelezettség kezdetéig a gyermekek óvodai nevelése csoportos foglalkoztatás keretei között; a gyermek 5. életévétől kötelező iskolai életmódra felkészítő foglalkozások szervezése, biztosítása; logopédiai ellátás óvodás és általános iskolás korú gyermekek részére; sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatása, szakvélemény alapján történő gyógypedagógiai ellátás; cigány származású gyermekek (nem kisebbségi nyelv használatával történő) óvodai nevelése és beilleszkedési zavarokkal, magatartási rendellenességgel küzdő gyermekek részére fejlesztő foglalkozások szervezése.

A Hétpettyes tagóvoda – és az azóta megszűnt Gyermekkert tagóvoda – a „Lépésről lépésre” nevelési program szerint dolgozik, a többi tagóvoda programjának középpontjában a környezettudatosságra és egészségre nevelés áll.

Pásztó Városi Önkormányzat Óvodája egy székhely óvodával, két tagóvodával és egy Ifjúsági Tábor /erdei iskola/ tagintézménnyel működik. Három épületben látja el az óvodás kisgyermekek nevelését, a negyedik tagintézmény váltott turnusokban márciustól októberig a táborozni akaró gyermekeket és fiatalokat fogadja. Az intézmény jól szolgálja a város lakóinak és az óvoda feladat- ellátási körzetében lakók óvodáztatási igényét tekintettel arra, hogy Pásztó város közigazgatási területén kívül még hat másik településről is fogadnak gyermekeket.

Pásztón a lakótelep környezetében két egymás melletti épületben alakította ki Pásztó Városi Önkormányzata az óvoda épületeit. Az óvodás gyermekeknek épült Százszorszép Óvoda 1976. év óta látja el feladatát. A bölcsődés kisgyermekeknek készült épületben a Hétpettyes Óvoda 2000. év óta fogadja az óvodás kisgyermekeket. Hasznoson, a több kilométerre lévő városrészben valamennyi óvodáskorú kisgyermek ellátása helyben biztosított. A mátrakeresztesi városrészből iskolabusz szállítja a kisgyermekeket a választott óvodába. Az óvodák kistérségi feladatokat is ellátnak a hat cserhádi településsel kötött Közoktatási Iskolabusz, illetve a falugondnoki jármű szállítja a gyermekeket Alsótold, Felsőtold, Garáb, Cserhátszentiván, Kutasó, Bokor falvakból.

Székhelyként működő Százszorszép Óvodában került kialakításra az összevont óvoda irányítását és koordinálását szolgáló vezetői team. Az intézmény nevelőtestülete jól összeszokott közösség, gazdag módszertani tapasztalattal és pedagógiai kultúrával. Az egyedi arculatot a környezeti nevelés és a tehetséggondozás pedagógiai tevékenységei mentén formálják, amely mindhárom tagóvodában egyéni sajátosságokkal ötvözve jelenik meg.

Szakmai elhivatottságukra jellemző, hogy egyszerre játékos és komoly, globális és lokális, analitikus és holisztikus, értelmi és érzelmi, tevékenység és gondolkodásközpontú tevékenységet folytatnak.

Tíz gyermekcsoportban látják el a jelenleg 251 fő gyermek óvodai nevelését. A székhely óvoda 2011-ben felvállalta a Kistérségi Tehetségpont Pásztó néven regisztrált tehetségpont működtetését.

Cél az akkreditáció elérése volt. Városunkban a tehetséggondozást az intézmények együttműködésével próbálják megvalósítani, különös tekintettel az utánpótlás figyelembe vételével (óvoda, iskola, művelődési központ, könyvtár, múzeum, TIT és tehetséggondozást támogató alapítványok).

A tudatos szakmai munkát széleskörű összefogással és lehetőségek megragadásával törekuszenek minél hatékonyabban ellátni és közvetíteni a térség felé. Székhely és a Pitypang óvoda 2012-ben III. alkalommal nyerte el a Zöld Óvoda címet, a Hétpettyes óvoda II. alkalommal, és 2010-ben a Magyar Madártani Egyesület Madárbarát Óvoda címet adományozott, céljuk az Örökös Zöld Óvoda cím elnyerése.

Kidolgozták a Barátom az erdő, erdei programot és az Ovibarangoló környezeti programot, mely kiadványokat a térség intézményei részére is eljuttatnak. Sikeresen teljesítették a TÁMOP-3.4.4 /B/08/1 a Tehetségsegítő hálózat kialakítása és a TÁMOP-3.1.5-09/A-2-2010 pedagógus módszertani kultúra fejlesztését támogató pályázatot, amely újabb szakmai irányt adott az innovatív kisgyermekkorú nevelés megvalósításának. Kimunkálták az éves tehetséggondozó tevékenységi programot, amely több éves hagyományra épül; folyamatosan dolgoznak a tehetségműhelyeken; jól működik az egy hetes erdei táboruk, amelyet a tehetségfejlesztés pedagógiai tevékenységével kívánják ötvözni.

Általános iskolai oktatás

Az általános iskolai oktatás a Pásztói Általános Iskolában valósul meg, mely két iskola 2009-ben történő integrálásából született. A Dózsa György Tagintézmény főépülete, amelyet 1981-ben adtak át, panelszerkezetű épület, nagy közösségi térrel a földszinten. Az iskola szaktantermekkel jól ellátott, tornaterme megfelelő méretű.

A Deák Ferenc úti tagintézménye (kis Dózsa), amely 1910-ben épült, az 1-3 évfolyam oktatásának ad helyet, valamint itt van a telephelye a kistérséget ellátó pedagógiai szakszolgálaton működtetett logopédiai és gyógy- testnevelés szolgáltatásoknak.

Mindkét épület állaga alapján erősen felújításra szorul. Az anyagi helyzettől függően került sor részfelújításokra (pl: 2006-ban részleges villanykorszerűsítés, 2008-ban logopédiai foglalkoztató kialakítása).

A Gárdonyi Géza Tagintézmény főépülete 115 éves, a termek döntő többsége a magas csoportlétszámokhoz képest kicsi. Vannak tantermek, amelyek annyira zsúfoltak, hogy a pedagógus alig fér el a padsorok között, és az utolsó padsor a falhoz ér. Az iskola épületét 2003/2004 során újították fel.

Minden évfolyamon négy osztály indult, magas csoportlétszámú osztályokban tanulnak a gyerekek, a tagintézmények között jelentős létszámbeli különbség nincs

A helybeli alsó- és felső tagozatos tanulók mindegyike a helyi közoktatási tagintézmények valamelyikébe jár. A bejáró tanulók száma 2013-ban összesen 219 fő.

A mátrakeresztesi illetőségű összes óvodás és általános iskolás gyermek, továbbá a hasznosi illetőségű általános iskolások közül az 5.-8. osztályosok a Pásztón lévő anyaintézményekbe járnak. Utaztatásuk iskolabusz biztosításával történik.

A 2013/14-es tanévtől a Deák Ferenc úti tagintézmény (Kis Dózsa) egyházi fenntartásba kerül. A Váci Egyházmegye 1-4 évfolyamon indítja az általános iskolai feladatellátást.

A városban működik megyei fenntartás alatt a gyógypedagógiai tantervű Óvoda, Általános Iskola és Diákotthon és Pedagógiai Szakszolgálat, ahol enyhe értelmi fogyatékosok oktatása zajlik

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	4	
Hány településről járnak be a gyermekek	n.a.	
Óvodai férőhelyek száma	251	
Óvodai csoportok száma	11	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	8-18 óráig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	8-18 óráig	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	21	n.a.
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	21	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	1	n.a.
Dajka/gondozónő	10	n.a.
Kisegítő személyzet	10	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A városban működik állami fenntartás alatt a gyógypedagógiai tantervű Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Gyermekotthon és Pedagógiai Szakszolgálat, ahol a sajátos nevelési igényű értelmi fogyatékos és autizmus-spektrum zavarral küzdő gyermekek fejlesztését, nevelését, oktatását látják el. 1 gyógypedagógiai óvodacsoport működik, melyben 1 fő gyógypedagógus és 1 fő óvodapedagógus látja el feladatát. A nevelést közvetlenül segítők létszáma 4 fő (dajka, gondozó).

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	257	12	285	4	308	1
2009	229	12	285	4	285	1
2010	228	11	259	4	289	1
2011	217	11	259	4	281	1

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	16	29	43	23	1	112
Más településről bejáró gyermekek létszáma		2		3		5
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	5	1	1	4		11
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	6	8	12	19		45
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma			1	2		3
tagóvoda						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	18	35	39	24		116
Más településről bejáró gyermekek létszáma			1	1		2
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	5	1				6
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	9	14	10	10		43
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma		2	2	1		5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Székhely						
Csoport 1	6	3	-	-	-	-
Csoport 2	8	-	-	-	-	-
Csoport 3	9	-	-	1	-	-
Csoport 4	10	2	1	1	1	1

Csoport 5	12	3	1	1	-	-
Csoport 6						
Összesen	45	8	2	3	1	1
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)						
Tagóvoda						
Csoport 1	6	-	1	1	-	1
Csoport 2	11	-	-	3	-	-
Csoport 3	9	-	-	-	-	-
Csoport 4	7	-	5	1	-	1
Csoport 5	10	3	1	-	-	-
Csoport 6						
Összesen	43	3	7	5	0	2
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						

4.4.6. számú táblázat - Óvodai létszám megoszlás

Székhely:	Létszám	hh fő	hh arány %	hhh fő	hhh arány %	hh arány a gyermekek összlétszámához viszonyítva	hhh arány a gyermekek összlétszámához viszonyítva	sajátos nevelési igényű gyermekek létszáma	sajátos nevelési igényű gyermekek aránya a csoport összlétszámához viszonyítva
Csoport1	23	6	26	1	0,04	0,04	0,008	-	-
Csoport 2	20	12	60	1	0,05	0,09	0,008	1	0,008
Csoport 3	27	8	29	-	-	0,06	-	-	-
Csoport 4	29	13	44	1	0,03	0,1	0,008	-	-
Csoport 5	25	6	24	-	-	0,04	-	-	-
Csoport 6									
Összesen									
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél									

idősebb gyermekek									
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)									
Tagóvoda vagy telephely									
Csoport1	26	9	35	-	-	0,07	-	-	-
Csoport 2	28	6	21	1	0,035	0,047	0,008	1	0,035
Csoport 3	23	11	48	3	0,13	0,086	0,024	-	-
Csoport 4	25	7	28	1	0,04	0,055	0,008	1	0,04
Csoport 5	25	10	40	-	-	0,078	-	-	-
Csoport 6									
Összesen									
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek									
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)									!

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Általános iskolai oktatás

Az általános iskolai oktatás a Pásztói Általános Iskolában valósul meg, mely két iskola 2009-ben történő integrálásából született.

A Dózsa György Tagintézmény főépülete, amelyet 1981-ben adtak át, panelszerkezetű épület, nagy közösségi térrel a földszinten. Az iskola szaktantermekkel jól ellátott, tornaterme megfelelő méretű. A Deák Ferenc úti tagintézménye (Kis Dózsa), amely 1910-ben épült, az 1-3 évfolyam oktatásának ad helyet, valamint itt van a telephelye a kistérséget ellátó pedagógiai szakszolgálaton működtetett logopédiai és gyógy- testnevelés szolgáltatásoknak. Mindkét épület állaga alapján erősen felújításra szorul. Az anyagi helyzettől függően került sor részfelújításokra (pl: 2006-ban részleges villanykorszerűsítés, 2008-ban logopédiai foglalkoztató kialakítása).

A Gárdonyi Géza Tagintézmény főépülete 115 éves, a termek döntő többsége a magas gyermeklétszámokhoz képest kicsi. Vannak tantermek, amelyek annyira zsúfoltak, hogy a pedagógus alig fér el a padok között, és az utolsó pad a falhoz ér. Az iskola épületét 2003/2004 során újították fel.

Minden évfolyamon négy osztály indult, magas csoportlétszámú osztályokban tanulnak a gyerekek, a tagintézmények között jelentős létszámbeli különbség nincs. A helybeli alsó- és felső tagozatos tanulók mindegyike a helyi közoktatási tagintézmények valamelyikébe jár. A bejáró tanulók száma 2013-ban összesen 219 fő.

A mátrakeresztesi, illetőségű összes óvodás és általános iskolás gyermek, továbbá a hasznosi illetőségű általános iskolások közül az 5.-8. osztályosok a Pásztón lévő anyaintézményekbe járnak. Utaztatásuk iskolabusz biztosításával történik.

A 2013/14-es tanévtől a Deák Ferenc úti tagintézmény (Kis Dózsa) egyházi fenntartásba kerül. A Váci Egyházmegye 1-4 évfolyamon indítja az általános iskolai feladatellátást.

A városban működik megyei fenntartás alatt a gyógypedagógiai tantervű Óvoda, Általános Iskola és Diákotthon és Pedagógiai Szakszolgálat, ahol enyhe értelmi fogyatékosok oktatása zajlik.

SNI tanulók

A Pásztói Általános Iskolában 9 fő sajátos nevelési igényű (SNI) tanuló nevelése zajlik. Ez mindösszesen 1%-át teszi ki a tanulói létszámnak. Az SNI tanulók integrált formában együtt tanulnak osztálytársaikkal s emellett az Oktatási törvénynek megfelelően részesülnek fejlesztő és gyógypedagógus által tartott foglalkozásokban. (A pásztói Diákotthon gyógypedagógusai megbízási szerződés alapján foglalkoznak velük).

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	474	507	981	510	52,1
2011/2012	463	519	982	504	51,4

Az általános iskolákban tanulók száma a vizsgált tanévekben nem változott, megközelítik az ezer főt. Megfelelő mérőszámot a napközis és iskolaotthonos tanulók száma adna, a napközis tanulók megnevezése helyett. Mivel az 1-4 osztályos tanulók szinte 100%-ban iskolaotthonos oktatási-nevelési formában tanulnak. Ehhez adható még hozzá a két felsőtagozatos napközis csoport és a két tanulói csoport. Így jön ki a fent jelzett 500 fős létszám.

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

A településen élő általános iskolás korú gyermekek létszáma	644
Más településről bejáró általános iskolások létszáma	207
Más településre eljáró általános iskolások létszáma	
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek létszáma	
Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek létszáma	79

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A bejáró tanulók aránya a teljes létszámhoz viszonyítva közel 25%.

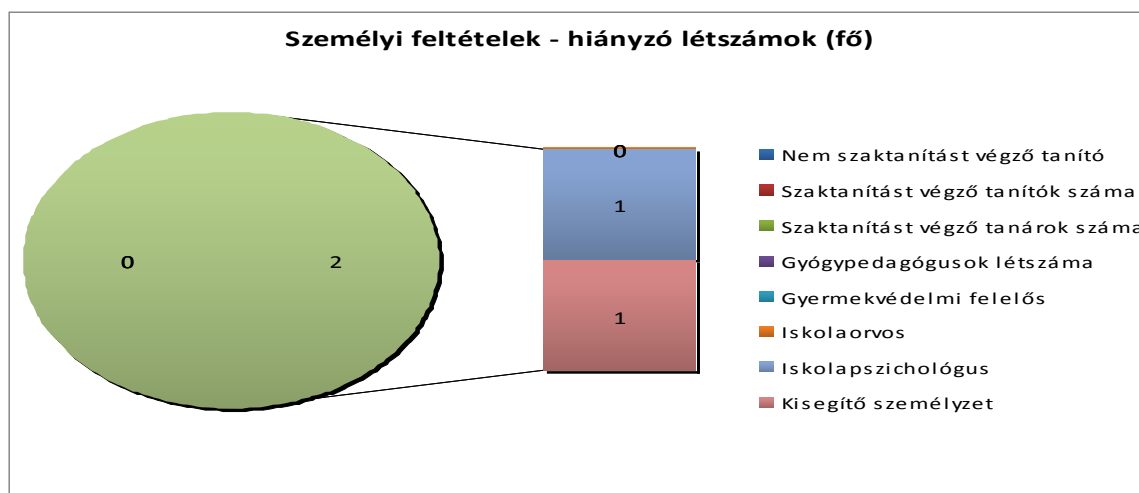
4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár

Hány körzet van a településen	Pásztó	db					
Iskolai körzetenkénti létszám és hh/hhh tanulók megoszlása	A körzet általános iskoláiba járó tanulók összlétszáma	A körzetbe járó hh tanulók létszáma	A körzetbe járó hh tanulók aránya a körzet tanulóinak összlétszámahoz viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma	A körzetbe járó hhh tanulók aránya a körzet tanulóinak összlétszámahoz viszonyítva (%)	A körzetbe járó hh tanulók létszáma a település hh tanulóinak összlétszámahoz viszonyítva	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma a település hhh tanulóinak összlétszámahoz viszonyítva
	851	227	26%	44	5%		
Összesen	851	227	26%	44	5%		

Az általános iskolába járó HH és HHH tanulók száma 271 fő, mely a teljes létszám 27 %-a.

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	0	0
Szaktanítást végző tanítók száma	30,5	0
Szaktanítást végző tanárok száma	34	0
Gyógypedagógusok létszáma	2,5	0
Gyermekvédelmi felelős	0,5	0
Iskolaorvos	2	0
Iskolapszichológus	0	1
Kisegítő személyzet	15	1

Az iskola orvosi ellátás megbízásos alapon működik, az iskola saját orvossal nem rendelkezik. A problémák kezelve vannak.

Jóval nagyobb gond, hogy az iskola nem rendelkezik iskola pszichológussal, amely a jelenlegi helyzetben igen szükséges volna.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Iskolapszichológusunk nincs. Nagy szükség lenne rá! Logopédusunk 1 személyben, gyógytestnevelő 2 fővel látja el feladatát.

Az óvodánkban a különleges szakértelmet igénylő szakemberek megbízási szerződéssel látják el szükség szerint a rehabilitációs és habilitációs feladatot. A 2011. évi CXC nemzeti köznevelésről szóló törvény 2. sz. melléklete meghatározza a nevelést közvetlenül segítőik finanszírozott létszámát, ennek alapján Pásztó Városi Önkormányzat képviselő-testülete megszavazta az óvodai feladat-ellátásban a 0.5 fő óvodapszichológus, 2 fő pedagógiai asszisztens foglalkoztatását 2013.09.01-jétől.

A gyógypedagógiai óvodai csoportban gyógypedagógus látja el a feladat-ellátást.

Az óvoda 1 fő logopédust foglalkoztat aki az óvodás gyermekek ellátásán kívül a kistérségi óvodás és kislétszámú gyermekeket is ellátja.

Az óvoda által foglalkoztatott logopédus állami fenntartásba történő átadása folyamatban van. 2013.01.01-jétől a pedagógiai szakszolgálat fenntartását az állam látja el.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Az évfolyamokon a hh/hhh-s tanulók elosztásában aránytalanságok tapasztalhatók a Gárdonyi Géza Tagintézményben.

Általános iskolában nincs erre példa.

Az óvodák a Helyi Nevelési Programjukban a nevelési alapelvek között határozták meg: „Érvényre juttatjuk a kisgyermek közötti, bármilyen okból történő hátrányos megkülönböztetés tilalmát és az egyenlő hozzáférés biztosításával; az egyenlő bánásmód közvetítését”. A mindennapi nevelési gyakorlatban ezt kötelezően minden munkakörben alkalmazzák

d.) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Az iskola az országos kompetencia mérési eredmények országos átlagát megközelíti, nincs jelentős elmaradás, azonban a Gárdonyi Géza Tagintézmény eredményei néhány esetben rosszabbak. A lemorzsolódás nem jellemző, a HH/HHH-s tanulók között is elenyésző.

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban

2012-2013. tanév														
Dózsa György Ált. Isk.	Tagozat megnevezése	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanulók számából a hhh tanulók száma	Évismétlők száma	Magántanulók száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatívát igényelnek
1. évfolyam A osztály		25	25	2	7	28	2	8						
1. évfolyam B osztály		19	19	1	14	74	2	11	1	5		1		
2. évfolyam A osztály		28	28	6	15	54	4	14	1	4	1			
2. évfolyam B osztály		25	24	2	10	40	3	12					1	
3. évfolyam A osztály		27	27	8	10	37	4	15	1	4				
3. évfolyam B osztály		21	20	7	15	71	4	19					1	
4. évfolyam A osztály		20	19	4	7	35	2	10					1	
4. évfolyam B osztály		24	24	2	8	33	1	4	1	4				
5. évfolyam A osztály		28	10	4	12	43	4	14						
5. évfolyam B osztály		29	12	10	9	31	4	14						
6. évfolyam		30	5	16	16	53	4	13	1	3				

lyam A osztály													
6. évfolyam B osztály	30	5	5	11	37	4	13				1	1	
7. évfolyam A osztály	24	3	3	12	50	3	13						
7. évfolyam B osztály	22	2	6	8	36	1	5					1	
8. évfolyam A osztály	30	3	8	11	37	2	7						
8. évfolyam B osztály	28	7	13	11	39	2	7	1	4	1			
Összesen:	410	233	97	176	43	46	11	6	1,46	2	2	5	

2012-2013. tanév														
Gárdonyi Géza Tagint.	Tagozat megnevezése	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanulók számából a hhh tanulók száma	Évismétlők száma	Magántanulók száma	Létszám, amelyek alapján integrációs normatívát igényelnek
1. évfolyam A osztály		26		6	4	15,38	2	7,69						
1. évfolyam B osztály		23		7	10	43,48	2	8,7						
2. évfolyam A osztály		27		6	9	33,33	4	14,81				2		
2. évfolyam B osztály		29		6	7	24,14	5	17,24	1	3,45	1			

3. évfolyam A osztály														
	29		5	12	41,38	2	6,9	1	3,45				1	
3. évfolyam B osztály														
	30		4	18	60	3	10							
4. évfolyam A osztály														
	26		5	4	15,38	1	3,85							
4. évfolyam B osztály														
	21		5	10	47,62	1	4,76							
5. évfolyam A osztály														
	23		7	11	47,83	3	13,04	1	4,35					
5. évfolyam B osztály														
	23		4	5	21,74	0	0							
6. évfolyam A osztály														
	34		16	11	32,35	5	14,71						1	
6. évfolyam B osztály														
	33		4	8	24,24	2	6,06						1	
7. évfolyam A osztály														
	24		8	6	25	2	8,33	1	4,17					
7. évfolyam B osztály														
	27		9	5	18,52	1	3,7							
8. évfolyam A osztály														
	34		10	9	26,47	0	0							
8. évfolyam B osztály														
	32		8	11	34,38	0	0	1	3,13					
Összesen:	441		110	107		33								

4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok

Pásztói Ált. Iskola Dózsa György Tagintézménye	2010		2011		2012			2013		
Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanu- lók átlaga	Országos átlag
Szövegértés										
6. évfolyam	1443	1483	1483	1465	1437		1472			
8. évfolyam	–	–	1568	1577	1563		1567			
10. évfolyam										
Matematika										
6. évfolyam	1464	1498	1473	1486	1417		1489			
8. évfolyam	–	–	1524	1601	1589		1612			
10. évfolyam										
Pásztói Ált. Iskola Gárdonyi Géza Tagintézménye	2010		2011		2012			2013		
Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanu- lók átlaga	Országos átlag
Szövegértés										
6. évfolyam	1475	1483	1441	1465	1516		1472			
8. évfolyam	–	–	1508	1577	1568		1567			
10. évfolyam										
Matematika										
6. évfolyam	1422	1498	1402	1486	1482					
8. évfolyam	–	–	1505	1601	1497					
10. évfolyam										

4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában

Dózsa Tagintézmény

tanév	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	1,7	1,2	0,5	2008/2009	1,7	1,2
2009/2010	0,8	0,8	0,8	2009/2010	0,8	0,8
2010/2011	2,1	2,1	1,4	2010/2011	2,1	2,1
2011/2012	1,6	1,4	0,7	2011/2012	1,6	1,4

Gárdonyi Tagintézmény

tanév	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	0	0	0,769	0	0,38	0,19
2009/2010	0,21	0	1,28	0,21	0,21	0,21
2010/2011	0,66	0,44	0,87	0,22	0	0
2011/2012	0,88	0,66	0,88	0,44	0,66	0,66
országos átlag 2016/2017	2,10%		0,80%		0,80%	

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nincs adat.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Szövegesen kifejtetni az iskolai telephely aránykülönbségek felszámolását.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Osztályok közötti HH/HHH arány nem kiegyensúlyozott a tagintézmény egyes évfolyamaiban	Osztályok felülvizsgálata, a beiskolázáskor a HH/HHH-s gyerekek osztályok közötti elosztására figyelemmel lenni.
HH/HHH tanulók között magas a hiányzás, a nem fizető szabadidős programok száma alacsony, a kompetencia-mérések nem minden esetben érik el az országos átlagot. Kevés a segítő szakember (pszichológus, fejlesztő pedagógus)	Útravaló program, Arany János programba bekapcsolódni iskolai mentorokkal, módszertani képzések (differenciálás, multikulturális oktatás, fejlesztő pedagógia, stb. tantestületi hospitálásokkal), az iskolai alapítványokon keresztül szabadidős programok támogatása.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az Alaptörvény rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok illetik meg a polgári, gazdasági, szociális, kulturális jog téren.

E mellett több Tanácsi rendelet is rögzíti az egyenlő bánásmóddal kapcsolatos kötelezettségeket és jogokat.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni.

A város korösszetételénél látható, hogy a nők aránya folyamatosan magasabb, mint a férfiaké, mely a 2012 adatokat tekintve 53%. A nők gazdaságban betöltött szerepe az egyre növekvő élettartamban is megmutatkozik. A 15-64 év közötti nyilvántartott álláskeresők száma 2011-es 311 fő volt, mely a vizsgált 3 év legalacsonyabb mutatója volt. Ez a célcsoport tekintetében 9,3 %-os mértékű álláskeresői arányt mutat. A férfiak ezen típusú adatai 1-6 %-al magasabbak mint a nők esetében. A vizsgált évben 9,7% volt.

A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküli mutatónál már látható, hogy 4 év alatt a nők 57,9% és 65,6% aránnyal, jóval meghaladták a férfiakra jellemző adatokat. Ez 2010-re a 4 év legjobb mutatóját eredményezte 180 fő nő regisztrálásával. Egyben 2010 volt az az év, amelyben megfordult az eddig tapasztalt tendencia és már a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküli nők száma 14 %-al haladta meg az ugyanazon kategóriába tartozó férfiak számát. Ezért a tartós munkanélküli nők ezen problémájának csökkentésére fejlesztési program kidolgozása javasolt.

A pályakezdő álláskeresők száma (18-29 éves korosztályban) 2011-ben a nyilvántartott 325 fővel a legalacsonyabb a nők körében. A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma 24 és 31 fő között mozgott. A legjobb esztendő itt is a 2011 volt.

A nők elhelyezkedési esélyeit nem csak a beszűkült foglalkoztatási helyzet, hanem egyéb körülmények (gyermek (ek), utazás, stb.) is jelentős mértékben befolyásolják. A bölcsőde hiánya több tucat nő elhelyezkedési esélyét csökkenti, melyet az új óvodai csoportok kialakításai már csökkentenek. A nők elsősorban a szolgáltatás, a kereskedelem, az oktatás, az önkormányzat, az egészségügy területeken találnak helyben munkát. Jelentős részük ingázik. Ezen túlmenően a nők munkahelyre való visszatérése sem zökkenőmentes. Ennek egyik oka a több év alatt megváltozott gazdasági és jogi viszonyokra, valamint az előzőekben bemutatott szolgáltatások (gyermekfelügyelet) részleges hiányára vezethető vissza. A város e célra rendelkezésre álló szerény anyagi erőforrásai miatt (saját fejlesztési elképzelések vizsgálata mellett), a civil szervezetekkel való közös program kidolgozása javasolt. Erre jó gyakorlat az úgynevezett pótnagyi-szolgálat.

Örömteli, hogy a város több hazai és külföldi tulajdonú gyárában több nőt találhatunk a menedzsmentben és a csúcvezetésben is.

Pásztó és annak 25 települése ez év tavaszán kapta meg a Szabad Vállalkozási Zóna címet, amely elősegítheti a bel- és külföldi beruházások fejlesztését és új letelepülők vonzását.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatás segítő programokban a nők szívesen vesznek részt, növelve esélyegyenlőségi és elhelyezkedési esélyeiket. A nyilvántartott segítő programok száma jóval alacsonyabb mint az igény. Meg kell állapítani, hogy ez elsősorban a különböző szervezetek szűkülő anyagi lehetőségeinek tudható be. A z alábbi táblázatban bemutatott női résztvevők aránya egyre emelkedő. A nők főként a kereskedelemmel, szolgáltatással kapcsolatos tanfolyamokon képviseltek 70-80%-os arányt. Több tanfolyamon való vizsgaminősítés a női résztvevőknek jobb volt, mint a férfiak átlaga.

A férfiak számára az álláskeresést elősegítő programok közül a hegesztő, CNC gépkezelő programok emelhetők ki, amelyek a mai kor magas színvonalú technológiájához szükséges tudást biztosítja. Megállapítható, hogy a megvalósított oktatások jó színvonalon kerültek megvalósításra, minimális hallgatói lemorzsolódás mellett. Több esetben az oktatáson résztvevő szülő motiválta gyermekét a tanulásra, tovább tanulásra.

5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

év	Foglalkoztatást segítő programok száma	Képzési programok száma	résztevők száma	résztevő nők száma
2008	1	2	30	12
2009	2	2	67	30
2010	3	2	28	13
2011	3	2	48	26
2012	4	1	86	42

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségeinél vizsgálni kell a városban nyilvántartott iskolázottsági megosztást. A helyzetelemzési részből kiderül, hogy a 15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma a nők esetében, 2001-ben 211 fővel haladta meg a férfiak számát.

A 8 általános iskolánál alacsonyabb végzettségű nők esetében számuk 10 év alatt 250 fővel csökkent. Látható, hogy a főiskolai és egyetemi végzettségű álláskereső nők száma a vizsgált időszakban szinte állandó volt. Az ingázók a környező nagyobb városok ipari területein főként szerelő munkakörben dolgoznak. E mellett természetesen jellemző a nagyobb városokban, valamint Budapesten és agglomerációjában a magasabb pozíciókban való elhelyezkedés is (önkormányzat, vállalati vezetés, oktatás, kereskedelem, stb.).

A város vezetése szempontjából fontos a helyi munkahelyek megtartása és új munkahelyek teremtése. Ez a mai gazdasági és önkormányzati helyzetben nem egyszerű feladat. A város a nagymértékű saját erővállalását (50% + ÁFA) az ipari terület kialakítása érdekében nem tudta vállalni.

Az alacsony végzettségű nők elhelyezkedést segíti a megye egyik legnagyobb csökkent munkaképességű személyeket, főként nőket foglalkoztató Fővárosi Kézműipari Vállalat Pásztói Telepe. A nők itt varrónőként dolgoznak és igen magas minőségű bőrdíszmű termékeket készítenek nagyobb részben exportra.

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

év	munkánélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	Szakiskola/ szakmunkás képző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008	292	9	90	88	63	58	11	2
2009	342	11	95	95	66	60	13	2
2010	333	10	84	91	72	61	12	4
2011	357	14	81	76	82	78	21	5
2012	321	13	76	78	74	63	14	4

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbőség)

A hátrányos megkülönböztetés a mélyszegénységben élők/ romák esetében tapasztalható elenyésző számban. Egy-két esetben régebben előfordult, hogy a megjelenés, külső jegyek miatt nem alkalmazták az illető személyt. Ez a réteg az, akik nem igazán tudják vállalni az ingázást és a többműszakos munkarendet. Szegénységük további problémákba taszítja-taszíthatja őket.

A hátrányos helyzetű megye és a pásztoi kistérség, azon belül pedig Pásztó városának munkáltatói örülnek, ha minimális nyereséggel, vagy a nélkül tovább tudják működtetni vállalkozásaikat. Az elmúlt évek már a legdrasztikusabb költségcsökkentő lépésekre kényszerítették őket, melyben sokszor a létszámleépítés, valamint a vállalkozás bezárása is szerepelt.

Ezért a városban alkalmazott bérszínvonal a munkavállalók részéről vizsgálva alacsony. A teljesítménybérezésnél nem igazán tapasztalható hátrányos megkülönböztetés a nők és a férfiak között.

Több termeléssel foglalkozó munkahelyen tapasztalható, hogy vezetői beosztásban a férfiak vannak előnyben. A szolgáltatás, egészségügy, önkormányzat, oktatás területén viszont a nők vannak előnyben, mivel reprezentátságuk is jóval magasabb, mint a férfiaké.

Az előmeneteli lehetőségek vizsgálata esetében nem tapasztalható különbség a nők hátrányára. Meg kell állapítani, hogy a nők többműszakos munkarendben való foglalkoztatása, a jelentős és folyamatos túlmunka lehetősége a férfiakat hozza helyzeti előnybe.

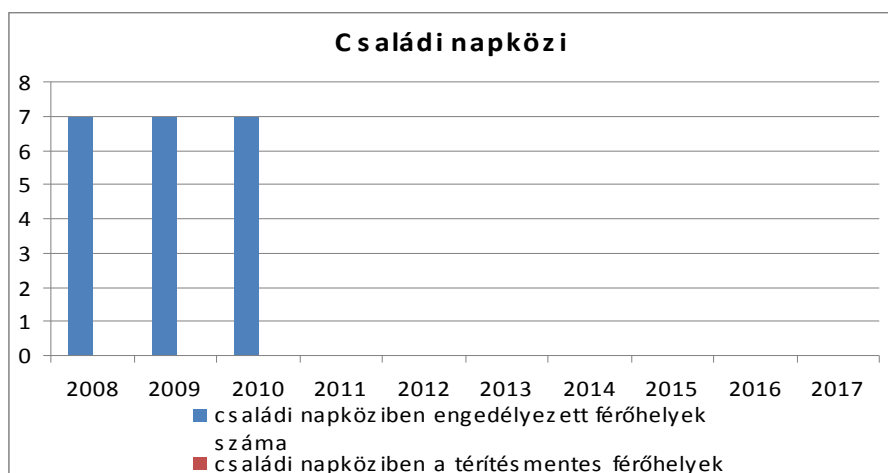
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Pásztón a Cserhát lakónegyedben működött bölcsőde, melyet az önkormányzat finanszírozási problémák és egyre csökkenő igény miatt 1995-ben bezárt. Az igény azóta sem emelkedett jelentős mértékben ahhoz, hogy az újraindítás gazdaságosságát és lehetőségét vizsgálják. A bölcsődés korú gyermekek száma 2012-ben Pásztón 60-70 fő között van. Az igényt csökkenti, hogy több család második gyermekének születésével megoldja a bölcsődés korú gyermekének ellátását. Másrészt az előzőekben jelzett alacsony fizetések sok esetben nem teszik lehetővé a gyermek bölcsődében történő elhelyezését.

Így a bölcsőde hiánya nem járul hozzá a testi, vagy szellemi képességei alapján nem óvoda érett gyermekek neveléséhez.

Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma folyamatosan 7 fő, amely minimális segítséget ad az elsősorban jó fizetéssel rendelkező nők munkába történő visszakerülése érdekében.

év	családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma
2008	7	0
2009	7	0
2010	7	0
2011	7	0

A családi gyermek felügyelet és házi gyermek felügyelet nem működik a városban. A gyermekek napközbeni felügyeletét egy-két nyugdíjas szakember támogatja nem üzleti alapon.

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközik száma	férőhelyek száma családi napközikben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008	219	0	0	n.a.	0	0	0
2009	196	0	0	n.a.	0	0	0
2010	177	0	0	n.a.	0	0	0
2011	191	0	0	n.a.	0	0	0
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A városban a hatékonyan működő védőnői hálózat a gyermek és anya védelmét is szolgálja. A védőnők, megfelelően a jogszabályban rögzített feltételeknek felosztva a várost tarják a kapcsolatot az érintett kismamákkal és anyukákkal. Több esetben, jó példaként a férfiakat is bevonják az anyukákat kissé tehermentesítő munkákba. Természetesen az is tapasztalható, hogy több csecsemőnek csak minimális minőségű infrastrukturális és érzelmi, biztonsági háttér jut. Őket és családjukat kiemelt figyelemmel kísérik.

A város bemutatásánál látható, hogy az önkormányzat és az állam jó színvonalú egészségügyi, oktatási és óvodai hátteret működtet. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés minden állampolgár számára adott. A szinte folyamatosan megújuló Margit Kórház, az új Járóbeteg Szakellátó hely és a folyamatban lévő fejlesztések hozzájárulnak a családtervezéshez, a gyermekvállaláshoz, valamint az egészségesebb élethez.

A család –és nővédelmi gondozást, a gyermekvállalás körülményeinek segítségét az orvosok, nővérek, védőnők és egyéb szakemberek, valamint civil szervezetek is segítik. Fontos a tanácsadás és a gondozás eszközeivel, a családtervezéssel kapcsolatos ismeretek átadása, megszerzése és a mindennapi életbe való beépítése. A Gyermekjóléti Szolgálat jó színvonalú működése, a leendő anyával-apával kapcsolatba kerülő orvosok és egyéb szakemberek számos esetben tudnak segíteni a fiataloknak.

Az állami segítség, törvénymódosítások ellenére az egész fejlett világban a gyermekek számának csökkenése tapasztalható. Sajnos ez a tendencia figyelhető meg az előregedő Európában és Magyarországon is.

A hátrányok még hatványozottabban jelentkeznek azokon a vidéki területeken, ahol a fiatalok nem csak a képzéshez szükséges intézményeket, de később a megélhetést biztosító munkahelyeket sem találják meg. A városban nyilvántartott 0-3 év közötti gyermekek száma 2008-2011 között folyamatos csökken, 4 év alatt 13 %-al. E folyamat ellenkező tendenciája tapasztalható (minimális mértékben) a roma népesség esetében.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	6	295	49
2009	6	265	44
2010	6	263	44
2011	6	257	43

A táblázat mutatja, hogy a védőnők az elmúlt 3 évben közel azonos létszámú gyermek fejlődését segítették elő átlagban 44 fős gyermeklétszám mellett.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A zaklatás, szexuális és családon belüli erőszak miatt történő bejelentések száma a szakemberek szerint alulmarad a tényleges megtörtént esetekhez viszonyítva. A városban e területen az elmúlt évben csak néhány eset került a rendőrség látókörébe.

Fontos, hogy már a megelőzés és elkerülés lehetőségével is meg kell ismertetni a polgárokat. Az egyre szigorodó büntetési fokozatok, valamint a távoltartás csökkenti e veszélyt. Ezzel kapcsolatos bűnügy a városban csak igen ritkán fordul elő.

Fontos a közép iskolákban és a társadalmi-közösségi élet más területein is a információk átadása.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A városban anyaothton nem működik, a legközelebb Salgótarjánban, Balassagyarmaton és Gödöllőn található ilyen jellegű intézmény.

A városban élő érintett nők és családok bátran fordulhatnak a Kollégium épületében működő Családok Átmeneti Otthonához, amely egyben a Gyermekek Átmenetei elhelyezését is hivatott biztosítani a maximalizált 20 főig.

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

év	önkormányzati anyaothton a településen	önkormányzati anyaothton a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaothton a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaothton a település 50 km-es körzetében
2008	Gyermekek Átmeneti otthona 12 férőhelyes	n.a.	0	0
2009	Gyermekek Átmeneti otthona 12 férőhelyes	n.a.	0	0
2010	Gyermekek Átmeneti otthona 12 férőhelyes	n.a.	0	0
2011	Családok Átmeneti Otthona 20 férőhelyes	n.a.	0	0
2012	Családok Átmeneti Otthona 20 férőhelyes	n.a.	0	0

A vizsgált időszakban a gyermekek elhelyezését biztosító otthon már ismert és valós segítséggé vált a városban, térségben és a megyében is, mivel a megnyitása 2004 év végén volt. A gyermekek átmenetei elhelyezésére kényszerülő szülők megnyugodva hagyták ott gyermekeiket, mert az infrastrukturális környezet jóval meghaladta az otthon által biztosított körülményeket. Ezt a biztonságérzetet növelte és növeli a ma is nap is, hogy az ellátásban résztvevő szakemberek megfelelő képesítéseik mellett, magas színvonalú toleranciáról és empátiáról tesznek tanúbizonyságot.

5.6. A nők szerepe a helyi közéletben

A nők a helyi közéletben betöltött szerepe a helyi szakemberek szerint is átlag felettinek mondható. Tapasztaljuk, hogy a városi képviselő-testületben, az intézmények vezetésében, több non profit szervezetben is kulcsszerepet töltenek be. A táblázatban látható képviselő tagi létszámcsökkenés objektív körülmények eredménye. A város lakóinak létszáma 10.000 fő alá csökkent és ettől az időponttól 7 fővel működhet a képviselő-testület.

Nincs olyan városi rendezvény, program ahol a szervezésből, a megvalósításból is ki ne vennék szerepüket. Így nem csak a közügyek döntési mechanizmusában, hanem a helyi politika, társadalom, egyház és gazdaság terén is megtalálhatjuk a nőket. Az egyházi és civil szervezések közül számos a hátrányos helyzetű személyek, családok, nők esélyeit javítja, amikor ruhát, bútort, élelmiszert biztosít, szállít ki a rászorulóknak.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	14	0	n.a	n.a	n.a	n.a
2009	14	0	n.a	n.a	n.a	n.a
2010	14	0	n.a	n.a	n.a	n.a
2011	7	2	n.a	n.a	n.a	n.a
2012	7	2	n.a	n.a	n.a	n.a

Tevékenységüket nem csak a városi nagyrendezvények, különböző jótékonyági, sport és karitatív programok dicsérik, hanem az elismerések különböző díjak, kitüntetések adományozásával is elismerésre kerül munkájuk.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

év	Intézkedések, pályázatok, programok száma a településen	Önkormányzati	Más állami szerv által támogatott	Civil	Összes
2008	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0
2009	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0
2010	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0
2011	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0
2012	n.a.	n.a.	1	n.a.	1

A hátrányos helyzetű nők sajnos nem képesek olyan szinten bekapcsolódni a város civil életébe, mint azt az őket érintő problémák megkövetelnék.

A város és intézményei számos pályázat megalapozásába vonta be a célcsoport képviselőit, civil szervezeteket, stb. és valósított meg jó színvonalú projekteket. Ezek közül ki kell emelni azt a komplex szociális projektet, mely ma a gyermekek és családok átmeneti (krízis) elhelyezést és hivatott megoldani. További szakmai fórumok, tapasztalat átadások, szakember találkozók szükségesek a jelenleg csak kisebb problémák kezelésére. Ehhez a civil társadalom erősödése is szükséges.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munkába állás, vagy az oda való visszatérés nehezített a gyermekfelügyelet hiánya és az ingázás miatt	Generációkat összehozó civil önkéntes program indítása (pótnagyi-szolgálat)
A tartós munkanélküliség aránya az elmúlt években növekedett a nők körében	A tartós munkanélküli nők elhelyezkedési esélyeinek növelése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A városi lakosság 9.520 fős, 2012 évi teljes létszámához viszonyítva, a 60-64 éves, valamint a 65 év feletti összlétszám 2311 fő, mely 24%-os figyelemre méltó arányt mutat.

Az öregedési index mutatói is messzemenőig elmarad az ideálistól, de még az országos átlagtól is. A városban 2001-ben, 1.709 fő 14 év alattira, 1.482 fő 65 év feletti lakos jutott, mely 86.7 %-os öregedési indexet eredményezett. Tíz év alatt jelentős mértékű öregedés következett be a város lakossági szerkezetében. 2011-ben 1.194 fiatalra, 1.681 fő 65 év feletti lakos jut, amely 10 év alatt 54 %-os öregedési index emelkedést eredményezett!

Így Pásztón az öregek jelentős arányban és számban vannak jelen, tehát a település elöregedő. Valós veszély az idősök elmagányosodása, valamint az ebből eredő betegségek magasabb mértékű megjelenése.

A közösségi, többgenerációs programok szervezése szükséges, saját és pályázati források bevonásával az elmagányosodás csökkentése érdekében.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	1177	1831	3008
2009	1162	1795	2957
2010	1144	1740	2884
2011	1138	1791	2929

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők számát elemezve megállapítható, hogy az összes nyugdíjas korú lakosok száma a vizsgált 4 éves időszakban szinte folyamatosan 3.000 fő körül mozog, kivéve a 2011-ben regisztrált közel 2.900 főt. Ez stabilnak mondható, melyet a 40 éves munkaviszonnyal rendelkező és 60 éves életkort betöltött nők emelni fognak, remélhetőleg szinte folyamatosan.

Ez a megközelítőleg három ezres nyugdíjas összlétszám a teljes lakosság 30%-át adja. A női nyugdíjasok aránya 37 %-al magasabb, mint a férfiaké.

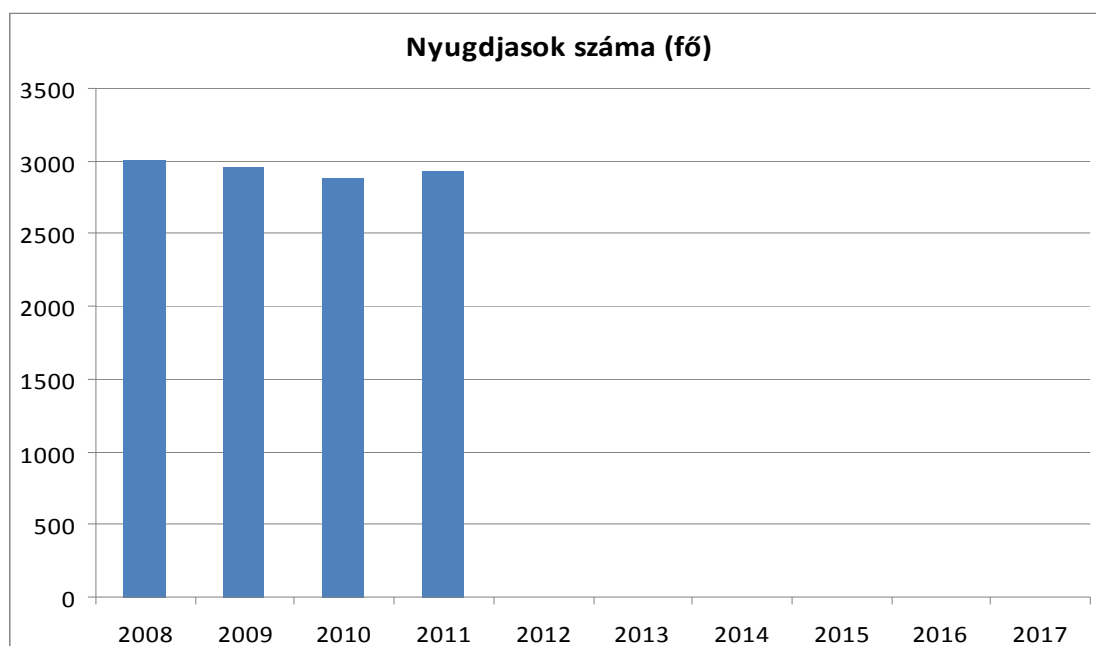
E tendencia megváltozás nem várható, mert a férfiak nyugdíjba vonulásának feltételei csak szigorodni fognak, gondolva itt a nők előzőekben említett kedvezményéhez képest.

A város lakossági térszerkezetét, az ott élő időskorú lakosság számát és összetételét vizsgálva megállapítható, hogy igen sok kertes családi házban elsősorban időskorú (70-80 éves) nők élnek.

A társadalombiztosítási keretek által biztosított öregségi, özvegyi és egyéb ellátások csak részben biztosítják a megélhetéshez szükséges anyagi hátteret.

A rehabilitációs járulék, az özvegyi ellátás, vagy a baleseti nyugdíj pedig sokszor megélhetési problémákhoz vezet. Ezt a réteget növeli a halmozottan hátrányos kategóriába sorolt lakosok száma.

Több tucat eladó, kertes családi ház keres gazdát Pásztón, mivel tulajdonosa (i) nem tudják fenntartani a magas rezsi költségű ingatlant és a kert megművelése, gazdaságossága is egyre nagyobb gondot jelent számukra.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idős korosztály, jellemzően az 55 év feletti lakosok foglalkoztathatóságát vizsgálva megállapítható, hogy ők az egyik veszélyeztetett korcsoport, ami a munkaerő piacon való megmaradásukat, illetve elhelyezkedésüket illeti. Az 55-60 év közötti életkorú lakosok közül a munkanélküliek aránya 2012-ben megközelített a 15 %-ot, és folyamatos emelkedést mutatott.

Számos olyan termelő, kereskedő, szolgáltató és egészségügyi vállalkozás és szervezet van, amely több tucat nyugdíjas személy úgynevezett visszafoglalkoztatását oldotta meg. Ez jó volt a nyugdíjasnak, mert többet anyagi forráshoz jutott és jó volt a munkáltatónak is, mivel a nyugdíjas után csak minimális állami kötelezettséget kellett fizetni.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az önkormányzat és annak intézményei/volt intézményei (iskola, kórház, stb.) több alkalommal élt a nyugdíjas személyek továbbfoglalkoztatási lehetőségével, illetve az idősebb korosztály foglalkoztatásával. Ezt a határozatlan idejű foglalkoztatás mellett, különböző pályázatok megvalósításához köthető határozott idejű feladatellátáshoz kapcsolta.

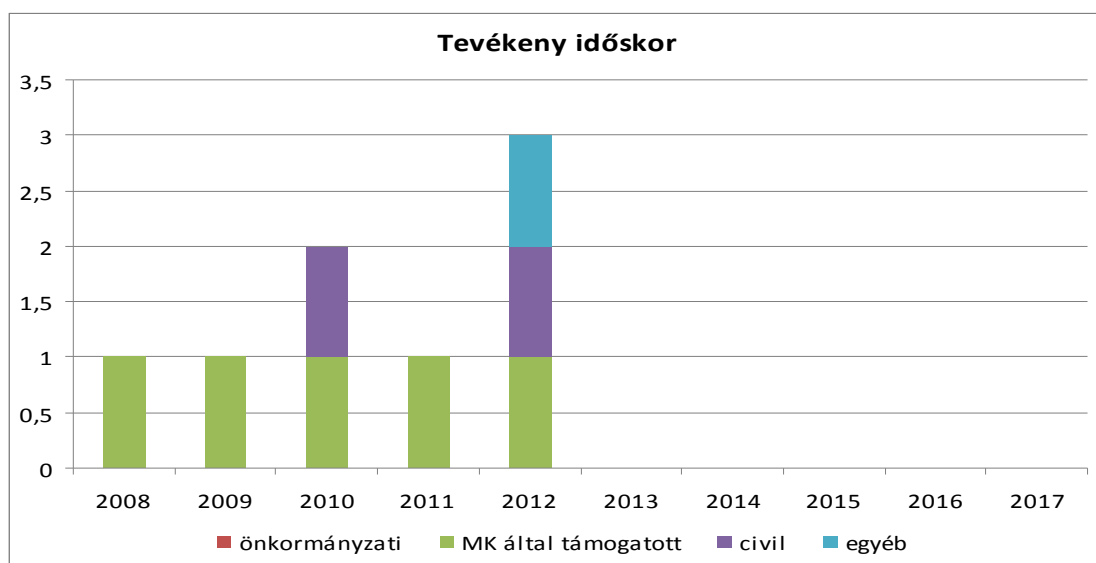
Az is tapasztalható, hogy az előzőekben említett korosztályhoz tartozó személyek foglalkoztatása megbízási, vagy vállalkozási szerződéssel oldódik meg.

A jelzett korosztály élethosszig tartó tanulásának feltétele, illetve annak egy része (általános iskola, gimnázium, TIT, egyéb oktatással foglalkozó szervezetek) a városban adottak. Meg kell állapítani, hogy az ezzel élő korosztályhoz tartozók száma éves szinten csak 1-2 tucat.

E tekintetben az idei év hozott jelentős áttörést, azzal, hogy a polgárok szinte ingyen vehetnek részt a kormány által meghirdetett idegen nyelvi és számítógépes képzéseiben. Pásztón jelenleg is több tanfolyam fut.

6.2.2. számú táblázat - Tevékeny időskor (lehetőségek a településen)

év	Önkormányzati	Munkaügyi Központ által támogatott	Civil	Egyéb	Összesen
	db	db	db	db	db
2008		1			1
2009		1			1
2010		1	1		2
2011		1			1
2012		1	1	3	3

A Magyar Vállalkozásfejlesztési Alapítvány Nógrád Megyei Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítványa is több mint 30 vállalkozót, vagy annak alkalmazottját oktatta ingyen angol nyelv használatára. Az önkormányzat nagymértékben elősegítette e tanfolyamok megvalósítását, szervezéssel, termék és oktatók biztosításával, de tanfolyamokat önállóan nem vitelezt ki.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piac terén, valamint az ehhez kapcsolható diszkriminációban. Jóval nehezebb elhelyezkedni számukra és a munkahelyi leépítések is sok esetben őket, vagy őket is érinti.

A környező nagyobb városokban működő nagyvállalatok különböző típusú, nagy figyelmet igénylő és monotonitást bíró szerelői munkaköreit meg sem kísérik az 50 év felett dolgozókkal betölteni üres álláshelyeiket. E teherbírasi igény követelményt még növeli a 2-3 vagy négyműszakos folyamatos munkarend.

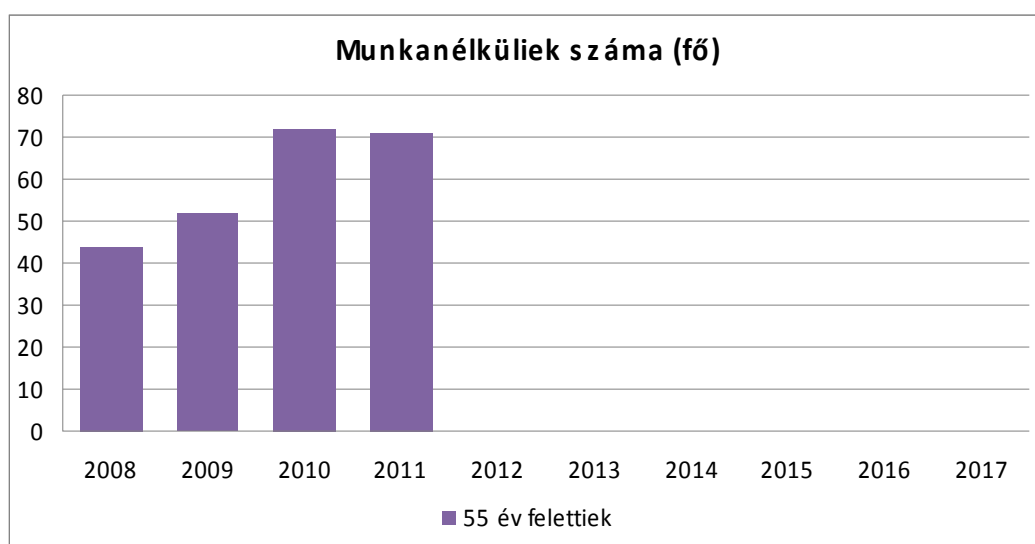
Mindezek felmérése és bizonyítása rendkívül nehéz, sok esetben szinte lehetetlen.

A helyi adatgyűjtés bizonyítja, hogy az elemzett 4 év legjobb statisztikai mutatóját eredményezte a regisztrált munkanélküliek számát tekintve a 2011-es év, a 629 nyilvántartott személlyel.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	640	44	7%	382		#ZÉRÓOSZTÓ!
2009	786	52	7%	504		#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	729	72	10%	450		#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	629	71	11%	334		#ZÉRÓOSZTÓ!

Közülük az 55 év felettek száma 71 fő volt, mely 11%-os arányt képviselt a teljes állományhoz viszonyítva. A pozitív változás itt már nem mondható el, de 2010-ben és 2011-ben arányuk alig növekedett (csak 1 fővel).

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az előző célcsoportok vizsgálatánál és szolgáltatásokkal történő ellátásuk elemzésénél megállapításra került, hogy a város jó színvonalú alap és szakosított ellátás (egészségügyi, szociális, stb.) szolgáltatásokat biztosít lakói számára.

A Margit Kórház, valamint a Területi Gondozási Központ megyei szinten is elismert szolgáltatásokat nyújt az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyeknek. A szűrővizsgálatok lehetősége adott, melyet ha nem is teljes mértékben de kihasználnak az idősebb korosztályhoz tartozó lakosok. Ők elsősorban a városi nagyrendezvényeken megjelent szűrési lehetőségeket kedvelik, ahonnan már több esetben kellett mentővel elszállítani a kiszűrt, rendkívül magas vérnyomású, vagy magas cukor szintű lakosokat.

A szociálisan rászorulóknak részére a napi egyszeri meleg étkezés biztosítása (több mint 100 fő) mellett, egyéb támogatásokat is ad az önkormányzat. E támogatások mellett a különböző civil szervezetek is figyelemmel

kísérik az idős emberek életét és több esetben ajándékokat és segélycsomagokat biztosítanak életkörülményeik javítása érdekében.

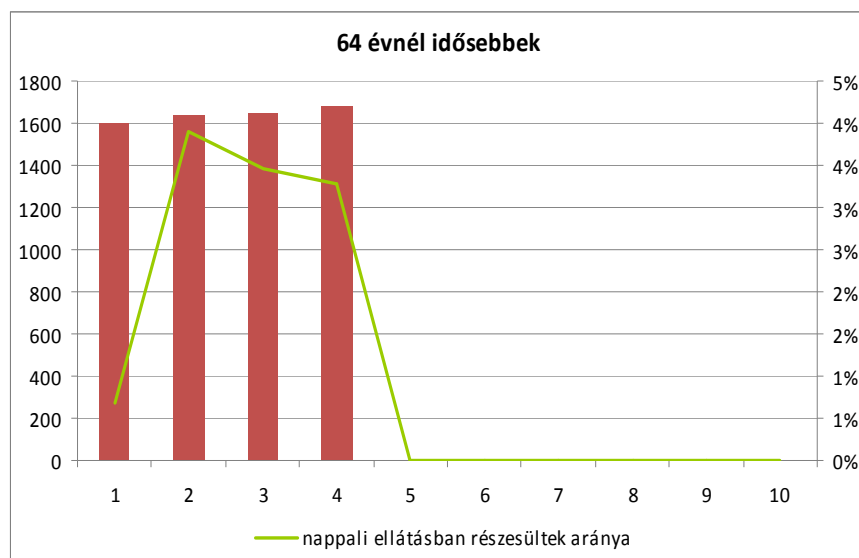
6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	1597	11	1%
2009	1642	64	4%
2010	1647	57	3%
2011	1681	55	3%

A 64 év feletti lakosság száma a városban 2009 és 2010 között, csak minimális mértékű növekedést mutat. Megállapítható, hogy e korosztály a teljes lakosság 17 %-át éri el.

A nappali ellátást a Területi Gondozási Központ biztosítja az Idősek Klubjának és egyéb segítő szolgáltatásának működtetésével.

A városban a közösségi közlekedés által nyújtott szolgáltatásokat igénybe tudják venni a lakosok. A távolsági buszközlekedést jónak, a vasúti közlekedést (elavult, lassú, ritka járatszám) pedig alacsony színvonalúnak kel minősíteni. A településen helyi közösségi közlekedés nincs, pedig a város hasznosi és mátrakeresztesi kertvárosi részein élők igényelnék.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	0
2009	1
2010	0
2011	0

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Pásztó Városi Önkormányzat az alábbi intézményeket működteti a városlakók és a programok iránt érdeklődők igényeinek jó színvonalú kielégítése érdekében.

- Művelődési Központ
- Könyvtár (számítógépes részleggel)
- Múzeum

A város támogatja a zeneiskola működtetését is, mivel több városi rendezvényen adnak igen magas színvonalú koncerteket az iskola diákjai és tanárai.

Az önkormányzat, valamint a helyi civil szervezetek és a partnervállalkozások évente több alkalommal, több ezer fős rendezvényeket szerveznek, mely a hagyományok megőrzését, valamint a lakók identitástudatának erősítését is célozzák. Ezek közül kiemelkedik:

- Zsigmond Nap
- Szőlő és Borünnep

Számos bel-és külföldi rendezvényen vesz részt a pásztói Muzsla Néptáncgyűttes és az Ágasvár Néptáncgyűttes, valamint az őket kísérő Estam zenekar.

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

év	Mozielőadás látogatása	Színház-előadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2012.							
Rozmaring népdalkör	0	Évi 3	Évi 3-4	9	0	52	0
Nyugdíjas klub	0	Évi 2	Évi 1	6	6	52	3
Idősek klubja	0		Évi 1-2	3	3	10	0
Idősek otthona	0		Évi 2-3	2	3	6	0
Pásztói Kézilabda Club	0						2

A város nem rendelkezik mozival. A helyben szervezett színházi előadások szinte minden alkalommal megtöltik a város művelődési házát (300 fő) és biztosítanak felhőtlen szórakozást a résztvevők számára. Budapest közelsége további színházlátogatási lehetőségeket biztosít, melyet több esetben helyi vállalkozó szervez és bonyolít le. A könyvtárlátogatás nem csak a helyi, de a környékbeli idős korosztály részéről is bizonyított. Ez nem csak az egyre dráguló, szinte megfizethetetlen könyv áraknak, hanem a nagymennyiségű könyvtári készletnek is köszönhető.

A vallásgyakorlás szinterei nem csak az egészséges személyeknek, hanem még a kórházban lévő betegek számára is adottak, melyet rendszeresen ki is használnak.

c.) idősek informatikai jártassága

Több idős ember tapasztalja az internet által biztosított lehetőségeket és tanulja meg, valamint jól is használja a különböző típusú kommunikációs szoftvereket. Ez nem csak az új információk gyors elérését, hanem sok esetben a távolabb élő családtagok (gyermek, unoka, dédunoka, stb.) igen gazdaságos elérését is jelenti. Nem ritka az Európán belüli, de a tengeren túli kommunikáció sem.

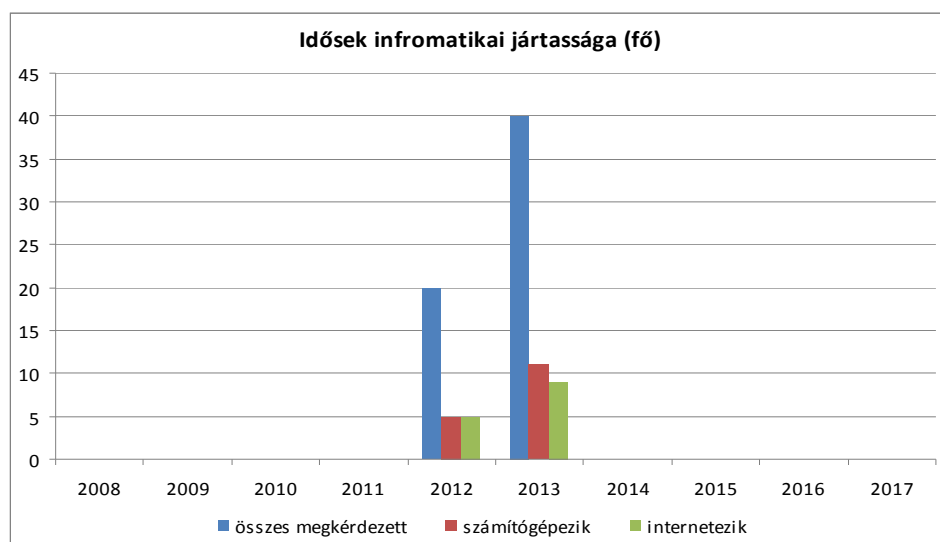
Az elmúlt 1-2 évben különböző pályázatok útján elnyert és működtetett számítógépek (pl. könyvtárban), valamint az ott rendelkezésre álló szakemberek segítik ezen tudás megszerzését.

Sok civil szervezetet irányító idős személy elengedhetetlen szüksége a számítógép ismerete, mivel a kommunikáció, a pályázati kapcsolattartás, stb. e nélkül ma már elképzelhetetlen.

Mindezen tudás még meg sem közelíti a kívánatos mértéket ezért, valamint a munkaerő piaci esélyeik növelése érdekében szükséges az aktivitást megőrzését, fejlesztést serítő programok szervezése, tanfolyammal és egyéb módon.

6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága

	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	fő	fő	%	fő	%
2012					
Idősek klubja	54	2	3,7%	2	3,7%
Idősek otthona	54	1	1,9%	1	1,9%
Nyugdíjas klub	40	3	7,5%	3	7,5%
Rozmaring népdalkör	13	5	38,5%	5	38,5%

6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Megállapítható, hogy a célcsoportra vonatkozó városi aktivitás az alábbi területeken emelhető ki:

- házi gondozás
- szociális étkeztetés
- háziorvosi szolgáltatás
- idősek klubja
- nyugdíjas klub

E mellett az alábbi táblázatba rögzített főbb események (12 alkalom) szolgálják az időseket.

Az idősek életviteli tanácsadását és egyéb szolgáltatásokat az Idősek Klubjába, a Idősek Átmeneti és Tartós Elhelyezését Biztosító Otthonba és egyéb intézményben vehetik igénybe.

A különböző nyugdíjas körök és dalkörök is szintén a város intézményeiben biztosítanak egyeztetési és felkészülési lehetőségeket az idős tagoknak.

A több évtizedes együttműködésben résztvevő társak jelentősebb névnapjait, születésnapjait közösen ünneplik meg, melyhez több esetben az intézmények biztosítanak díjmentesen helyet.

6.4. számú táblázat - Az időseket célzó programok a településen	
év	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2012.	
Farsang	Évi 1-2
Nőnap	Évi 1
Húsvét	Évi 1
Kultúra napja	Évi 1
Életet az éveknél	Évi 1
Könyvbemutatók	Évi 1
Színház	Évi 1
Augusztus 20.-a	Évi 1
Informatikai képzés	Évi 1
Idősek napja	Évi 1
Szüreti felvonulás	Évi 1

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősek elmagányosodása	Közösségi, generációkat összehozó civil önkéntes programok és rendezvények (Leader, stb.)
Az idős korúak száma nő, munkaerő-piaci reprezentálságuk az idő előre haladtával csökken (55 év fölött egyre inkább)	Az aktivitás megőrzését segítő programok, esetleg felnőttképzés

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Az esélyegyenlőségi program előző részeiben bemutatásra került, hogy a hátrányos helyzetű megye, kistérség és így Pásztó városa sem rendelkezik kellő számú munkahellyel, még a teljes értékű dolgozók számára sem.

Ezért sajnálatos tény, hogy a fogyatékkal élő, megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatási lehetősége a városban nem megoldott.

A Kézmű Nonprofit Kft., Magyarország legnagyobb állami tulajdonú könnyűipari vállalata, mely 1953 óta szolgálja ki a magyar és nemzetközi konfekció- és bőrdíszműipar igényeit. E mellett nagytételben készít vegyesipari termékeket és sportszereket is hazai, illetve külföldi megrendelésre. A 2010-es esztendőben mind megbízás, mind árbevétel tekintetében kiemelt partnerük a világmárkát képviselő nagyvállalat az IKEA volt, de megtalálhatóak partnereink között a világ legismertebb elitmárkái, Európa patinás nevű butikjai is. A pásztói üzemben a legmagasabb szintű bőrdíszműipari tevékenység folyik. A Nógrád megyei üzemben olasz és francia divatcégek számára készítenek táskákat

A nonprofit gazdasági társaság életében 1980-ban történt jelentős változás, amikor is megkapta a megváltozott munkaképességű dolgozókat foglalkoztató állami célszervezeti kijelölést, amely azóta is meghatározója és jellemzője a cégnek.

Jelenleg 96 telephelyen közel 4500 főt foglalkoztatnak, munkatársaik mintegy 3/4-e megváltozott munkaképességű dolgozó.

A Kézmű Nonprofit Kft. üzletpolitikája és küldetése számára évek óta fontos feladat az intézetek részére hasznos, kereskedelmi árbevételt hozó tevékenység felkutatása. A vállalat 2010-ben mérföldkőhöz érkezett, mivel 6 Mrd Ft-ot meghaladó nettó árbevételét több mint háromezren megváltozott munkaképességű személy állította elő! Ezzel az egyik legjelentősebb az állami tulajdonban lévő cég sorába lépett.

Az Új Széchenyi Terv keretében 24 hónapig tart a 4,9 milliárd forint összköltségű többlépcsős, különböző telephelyeken tervezett céges fejlesztési program, melyet 4,67 milliárd forinttal támogat a Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP).

Ezáltal jobban érvényesülnek majd a nyílt munkaerőpiacon is. 2014 májusáig betanított varrónőket, papírtérkép-készítőket, adatrögzítőket képeznek, valamint lesz trénerképzés, bőripari és cipőkészítő, illetve számítógép-kezelői tanfolyam is a telephelyeken.

Pásztó így szerencsésnek mondhatja magát, mivel több, mint 40 éve itt működik a Kézmű Nonprofit Kft. pásztói telephelye. A cég szinte folyamatosan a magas gyártási és minőségi színvonalat képviselő bőrdíszmű részlegét működteti a városban, már több mint 40 éve.

A gyárban foglalkoztatott személyek száma a 2012-es adatok alapján 126 fő, melynek közel 2/3 része megváltozott képességű személy. Ezek közül a jelentős fogyatékkal élő személyek száma csak néhány fő.

A vállalat az évtizedek során igen jó szakmai kapcsolatot alakított ki és működtet a Nógrád Megyei Munkaügyi Központtal és annak Pásztói Kirendeltségével is. Munkájuk eredménye nem vitatható. Állandóan vizsgálják a nyilvántartott munkanélküliek összetételét és megfelelő személy esetén, már kérik is a kiközvetítést, hogy minél előbb elindulhasson a kiválasztási procedúra. A kirendeltség szakemberei az állás listájukat állandóan frissítik és így küldik meg a telepvezető részére.

Pásztón az elmúlt kép évben a Munkaügyi kirendeltség adatai alapján, több mint 20 megváltozott képességű személy munkába állítása történt meg a fenti cégnél.

A pozitív változások ellenére meg kell állapítani, hogy a megváltozott munkaképességű személyek kisebbik része minimálbér kategóriába vannak sorolva, vagy teljesítménybérezés esetén is csak a nettó bérhatár körüli szintet tudják teljesíteni. A célcsoportot tekintve megállapítható, hogy a legnagyobb foglalkoztató a Kézmű Nonprofit Kft. pásztói üzeme jó példával szolgál a megváltozott munkaképességű személyek (minimum 40%-os mértékű egészségkárosodás) bérezését illetően. Ez nehezíti mindennapi megélhetőségüket és sokszor kilátástalan helyzetbe hozva az egyébként is hátránnyal küzdő személyeket.

A Kézmű Kft. a megfelelő színvonalú dolgozói (varró) betanítást követően, a teljesítménybérezés során általában a minimálbér felett 50%-al több bért biztosít dolgozóinak.

A foglalkoztatók több alkalommal kisebb mértékű mozgó bérrrel, kedvezményes vásárlási lehetőséggel, ingyenes szervezett programmal, stb. motiválják dolgozóikat. A munkába való bejárás támogatott, bérlet és indokolt esetben személygépkocsi NAV által engedélyezett mértékű finanszírozásával.

A fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban megnevezésű táblázat is rámutat arra, hogy e célcsoporttal nem kellően megalapozott sem a társadalom, sem pedig az állami szervek kapcsolata. Sok adat egyáltalán nem áll rendelkezésre.

A támogatott foglalkoztatásban résztvevők számát vizsgálva látható, hogy a nonprofit szervezetek csak 2 főt, a közsféra 9 főt foglalkoztat. Igazi segítséget a gazdasági szektor felszívó ereje ad a 73 fogyatékkal élő személy munkába állításával és foglalkoztatásával.

Az is látható, hogy mindez nem a nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásban résztvevő fogyatékos személyeknél, hanem a támogatott foglalkoztatásban résztvevő személyekre igaz.

7.1.3. táblázat - Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban

Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban, a különféle típusú foglalkoztatásban résztvevők száma az alkalmazók szerinti megoszlásban				
		Közszférában foglalkoztatott (pl. önkormányzat, kormányhivatal, állami vagy önkormányzati fenntartású intézmény)	Non profit szervezet	Gazdasági vállalkozás
Szociális foglalkoztatásban alkalmazottak	fejlesztő-felkészítésben résztvevők száma	n.a.	n.a.	n.a.
	munka rehabilitációban foglalkoztatottak száma	n.a.	n.a.	n.a.
Védett munkahelyen foglalkoztatottak száma		n.a.	n.a.	n.a.
Támogatott foglalkoztatásban résztvevők száma		9	2	73
Nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásban résztvevő fogyatékos személyek száma		n.a.	n.a.	n.a.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

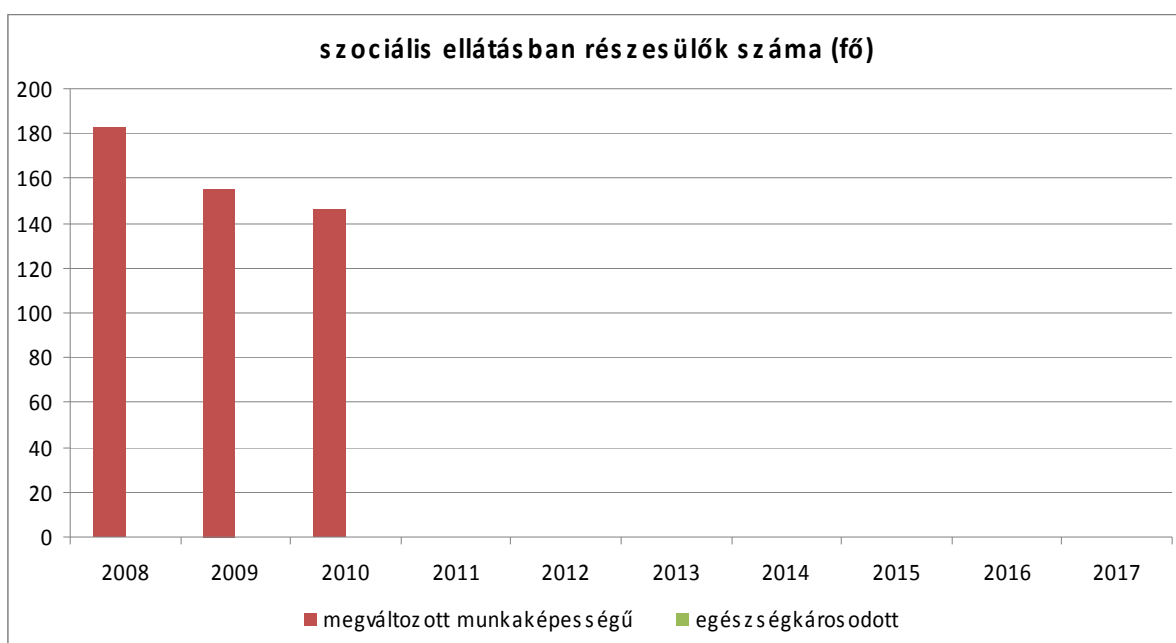
év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	183	n.a.
2009	155	n.a.
2010	146	n.a.
2011	n.a.	n.a.

A városban több évtizedes hagyománya van a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásának. A pásztói bőrdíszmű üzemben mára 146-re bővült az alkalmazotti létszám, mely a napokban történt további fejlesztéseknek és megrendelés állománynak köszönhetően további 20-22 fővel növekszik. Az új dolgozói létszám $\frac{3}{4}$ része megváltozott munkaképességű személyek táborából kerül be a munka világába.

A Család- és esélyteremtési politikáért felelős helyettes államtitkár pásztó látogatása során kitért arra, hogy 2012 januárjában lépett életbe a megváltozott munkaképességűek ellátásáról szóló törvény azt célozva, hogy minél több esetben lehetővé tegye a nyílt munkaerő-piaci alkalmazást, valamint a megmaradt egészségi állapot felmérését és az ezzel kapcsolatos fejlesztést. Tájékoztatása szerint korábban 900 ezren kaptak Magyarországon rokkantellátást. 2009-2010-ben még évi 70 ezren jelentkeztek újként felülvizsgálatra, 2011-ben 59 ezren, tavaly 37 ezren. Míg a 70 ezer ember felét el kellett utasítani, ez az arány tavaly csak 22 százalékos volt, ami azt mutatja, hogy ma az kéri a rendszerbe kerülését, aki ténylegesen jogosult.

A szociális ellátásban részesülő fogyatékkal élő személyek száma 2008-2010 között folyamatosan csökkent. Így 2010-ben csak 146 fő részesült ezen ellátásban.

Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élő személyről nincs a településen.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának akadályoztatása a képzettségére vonatkozóan nincs adat. Néhány foglalkoztatónál tapasztalható, hogy elégedettek a fogyatékkal élő közép, vagy felsőfokú végzettséggel rendelkező személyekkel. Igaz, hogy ez fordítva már nem minden esetben igaz. Több esetben fordul elő, hogy a fizikai akadálymentesítés hiánya jelentős problémát, több esetben a foglalkoztatás létrejöttét akadályozta a célcsoport tagjaira vonatkozóan.

Pedig meg kell állapítani, hogy a rámpák hiánya és a mozgáskorlátozott személyeknek ki nem jelölt parkoló nem csak őket, hanem a nőket, a kisgyermekes anyákat és az időseket és más fogyatékkal élő személyt is hátrányosan érint.

E mellett a termelő üzemekben, és az intézményekben nagyobb részében hiányoznak a fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának háttérét biztosító feltételek:

- Például az információs táblák, vizuális információk kiegészítése akusztikus eszközökkel, stb.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A városban magas színvonalú szociális ellátó rendszer működik a Területi Gondozási Központ irányításával. Az egészségügyi ellátás szintén az orvosi rendelők, a kórház és egyéb kiszolgáló intézmények működtetésével szintén jól szolgálja az arra rászoruló fogyatékos személyek önálló életviteléhez szükséges háttérének megteremtését. Ezen intézmények a város frekventált helyén a városközpontban található, így nagyon jól megközelíthetők a távolsági buszokkal (50-200 m) és vonattal (600-700 m) is. A betegek fogadást több tucat parkoló biztosítja, melyből az igényekhez és a törvényi előírásokhoz igazodva, 4-6 megkülönböztetett parkoló került kijelölésre.

Az 55 férőhelyes Idősek Átmeneti és Állandó Otthona a Területi Gondozási Központ irányítása alatt működik, mely állandóan a maximális kihasználtságon, vagy annak közelében működik.

Ez nem csak a napi rutinban (étkezés biztosítása, gondozónő látogatása, gyógyszer kiváltás, beszélgetés, stb.) nyilvánul meg, hanem a közösségbe való bejutásban (szállítás) és az ott értékesen eltöltött programok, kommunikáció biztosításában is.

7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások

	Állami/önkormányzati				Egyházi				Civil			
	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
falugondnoki vagy tanya-gondnoki szolgáltatás	0	0	0	na	na	na	na	na	na	na	na	na
étkeztesítés	1	1	3	na	na	na	na	na	na	na	na	na
házi segítségnyújtás	2	2	2	na	na	na	na	na	na	na	na	na
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	2	3	4	na	na	na	na	na	na	na	na	na
családsegítés	1	1	1	na	na	na	na	na	na	na	na	na
közösségi ellátás szenvedélybeteg-ek részére	0	0	0	na	na	na	na	na	na	na	na	na
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére	0	0	0	na	na	na	na	na	na	na	na	na
támogató szolgáltatás	0	0	0	na	na	na	na	na	na	na	na	na
nappali ellátás	4	4	5	na	na	na	na	na	na	na	na	na

Az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és családsegítés területén a szolgáltatásokat igénybe vevők száma igen alacsony, 1-4 fő. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtó rendszer igen jól működik, amely a felügyelt személy jelzését követően, szükség esetén, 15 percen belül biztosítja a felügyelet, segítségnyújtó személyt. Természetesen az azonnali ellenőrzés, telefonon történő visszahívás működik. A nappali ellátás 5 fő veszi igénybe. A szolgáltatások egy-két kivételtől eltekintve újszerű, vagy felújított és korszerű eszközökkel felszerelt intézményben vehetők igénybe. A kórház rehabilitációs részlege az egyik igen jó példa erre.

Ezen szolgáltatásokat egészíti ki még az egyházi és egyéb civil szervezetek segítése, amelyről nem rendelkezünk adatokkal.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezmények

1993. évi III. tv. (Szt.) alapján pénzbeli ellátás	Fogyatékos személyek száma
Időskorúak járadéka	n.a.
Aktív korúak ellátása	n.a.
Rendszeres szociális segély	4
Lakásfenntartási támogatás	6
Ápolási díj	n.a.
Temetési segély	n.a.
Átmeneti segély	10
Természetbeni ellátás	
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság Itt azokra a fogyatékos személyekre kérdezzük, akik az önkormányzat javaslatára, rászorultsági alapon kapnak TAJ kártyát az OEP-től.	n.a.
Közgyógyellátás Ez a fogyatékos személyeknek alanyi jogon jár, nem fogyatékos személyek rászorultsági alapon vehetik igénybe. Mivel a településen élő fogyatékos személyek számának megállapítása nehéz, ez az adat is fontos mutató lehet.	58
Adósságkezelési szolgáltatás	n.a.
Energia felhasználási támogatás	n.a.
Más jogszabályok alapján nyújtott ellátások	
Fogyatékosági támogatás	n.a.
Rokkantsági járadék	n.a.
Személygépkocsi átalakítási támogatás	n.a.
Közlekedési kedvezmény	n.a.
Személygépkocsi szerzési kedvezmény	n.a.
Parkolási igazolvány	5

A fogyatékkal élő személyek közül rendszeres szociális segélyben 4 fő, lakásfenntartási támogatásban 6 fő és átmeneti segélyben 10 fő részesült 2012-ben. A közgyógyellátást 58, a parkolási igazolványt mindössze 5 rászorult személy vette igénybe. Visszajelzés érkezett, hogy az új személygépkocsi vásárlása esetén csak egyféle járműtípus Suzuki vásárolható, melyhez hitel felvétele kötelező.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Pásztó Városi Önkormányzat az elmúlt években több mint 2 Mrd Ft-os nagyságrendű komplex fejlesztést hajtott végre a városközpont, valamint a járóbeteg szakellátó hely fejlesztése érdekében.

Ezek már természetesen fizikai és technológiai akadálymentesítési projektelemeket is tartalmaztak, amelyek nagymértékben segítik a rászorulta önkormányzati, közigazgatási információhoz való jutását.

A művelődési ház fizikai akadálymentesítése is pályázati forrás bevonásával valósult meg. A város nyertes pályázattal rendelkezik az orvosi rendelő teljes és komplex felújítására vonatkozóan, melynek munkálatai már el is kezdődtek.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A városháza, amely egyben a járási hivatalnak is helyet biztosít, rendelkezik teljes fizikai és infó-kommunikációs akadálymentesítéssel. A felújítás alatt lévő orvosi rendelő is komplex akadálymentesítetté válik majd. Az egészségügyi intézmények az alapellátás épületét kivéve (most zajlik a fejlesztés), teljes mértékben akadálymentesítettek. Az oktatási, igazságszolgáltatási intézmények nem, a kulturális intézmény pedig részben akadálymentes.

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

		Igen/nem								
		Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
	középfok	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
	felsőfok									
egészségügyi intézmények	fekvőbeteg-ellátás	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	nem
	járóbeteg szakellátás	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	igen	nem
	alapelletetés	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
kulturális, művelődési intézmények		nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	nem
önkormányzati, közigazgatási intézmény		igen	igen	igen	nem	nem	igen	igen	igen	nem
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség		nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A jelentősebb létszámot alkalmazó foglalkoztatók által használt épületek vizsgálatánál megállapítható, hogy csak az EGLO Magyarország Kft. rendelkezik részlegesen akadálymentesített munkaterületekkel.

A fogyatékkal élő személyek foglalkoztatását nagymértékben támogató Kézmű Nonprofit Kft pásztói üzeme földszintes épületén belül oldja meg a termelést és a hátrányos helyzetű dolgozók kommunális elhelyezését és az étkeztetést is. Gyengénlátó-vak személyt nem, de egy teljesen süket-néma dolgozót foglalkoztatnak. Az ő jeltolmácsi kiszolgálása időszakosan megoldott.

7.3.2. táblázat – Akadálymentesítés a foglalkozatóknál

	Igen/nem								
	Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
EGLO Magyarország Termelő Kft.	Igen	Nem	Nem	Igen	Igen	Nem	Nem	Igen	Nem
SIC Hungary Kft.	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	igen	Nem
Dension Audio System Kft.	Nem	Nem	Nem	Igen	Nem	Nem	Nem	igen	Nem
Fővárosi Kézműipari Rt. Bördízműipari Főegysége Pásztói Üzeme	Nem	Nem	Igen	Nem	Igen	Nem	Nem	Van/ideiglenesen	Nem
Pásztói Városgazdálkodási Közhasznú Nonprofit Kft.	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem
Dél-Nógrádi vízmű Kft.	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem
Fabogár Kft.	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem
Baumit Kft.	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Igen	Nem
Bakos-Ker. Kft.	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem
Polytechnik Hungária Kft.	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem	Nem

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Megállapítható, hogy a hátrányos helyzetű, fogyatékkal élő személyek a városban vizsgált fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése a közlekedésben nem megoldott. E témakörben csak néhány esetben találkozhatunk a komplex akadálymentesítés egy-két elemének meglétével.

A nagyobb városokat, valamint a főváros elérhetőségét biztosító busz és vasúti járatok használói a családtagok, vagy az empatikus, segítőkész személyek támogatására szorúlnak útjuk során.

7.3.3. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben

	Igen/nem								
	Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
Közterület (utca/járda, park, tér)	nem	igen	nem	igen	nem	nem	nem	igen	nem
Helyi és távolsági tömegközlekedés	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
Buszpályaudvar, buszvárók	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	igen	nem
Vasútállomás	nem	nem	nem	nem	igen	nem	nem	igen	nem

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A fogyatékkal élő személyek részére klub nem működik a városban, de a közösséget igénylő személyek – igaz igen csekély létszámban – de szívesen látogatják az Idősek Napközijét. A közösségbe való utazást, a szolgáltatások igénybevételét, vagy a családtagok, érintettek, vagy a TG.Központ járműve biztosítja.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A foglalkoztatók több alkalommal kisebb mértékű mozgó bérrel, kedvezményes vásárlási lehetőséggel, ingyenes szervezett programmal, stb. motiválják dolgozóikat. A munkába való bejárás támogatott, bérlet és indokolt esetben személygépkocsi NAV által engedélyezett mértékű finanszírozásával.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A közszolgáltatásokat biztosító intézmények nem teljes körűen akadálymentesek	A fizikai és info-kommunikációs akadálymentesítés megteremtése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A Katolikus Karitás egyházi jogi személyiségű közcélú humanitárius szervezet, amely korra, nemre, felekezeti hovatartozásra való tekintet nélkül segíti a rászorulókat szociális, egészségügyi intézmények fenntartása és különböző segélyprogramok, akciók útján. A Karitás egyszerre mozgalom és intézmény. Mozgalom, amelyben önkéntesek dolgoznak és intézmény, amely a Katolikus Egyház hivatalos segélyszervezeteként a munkához szükséges kereteket adja meg

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Egyházmegyei szinten központjuk Vác, helyi szinten működő csoportjuk a Pásztói Karitás csoport. Hetente egy alkalommal csütörtökönként 9.00-11.00-ig a Pásztó, Csillag tér 16. szám alatt található, Területi Gondozási Központ tagintézményeként működő Idősek Klubja, valamint Gyermejkölési és Családsegítő Szolgálatnak is helyet adó épületben tartanak fogadó napot.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A Város Polgármesteri Hivatala töltötte be Pásztó Kistérség Többcélú Társulásának munkaszervezeti funkcióját az elmúlt 8 évben. A területfejlesztés és vállalkozásfejlesztés sikeres térségi koordinálója volt az elmúlt 20 évben és most is igyekszik e szerepkör betöltésére. A vidékfejlesztés támogatója, a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia megalkotásában is segítettek a térségi szakemberek munkáját, mellyel több, mint 1 Mrd Ft fejlesztési forrást nyertünk el és használunk fel 2013-2014 végéig.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Tevékenységi területük a városban élő rászorulóknak életvitelének segítése. Leginkább abból, amit a magán-személyek felajánlanak, ruházat, élelmiszer, bútor. Utóbbiból sajnos helyhiány miatt keveset tudnak fogadni, mert nincs raktározásra lehetőségük, pedig felajánlások vannak. Anyagi támogatásokból gyógyszereket váltanak ki, tűzifát vásárolnak és egyéb természetbeni juttatást nyújtanak. Megyei szinten létezik krízisprogram, ahol már helyi rászorulóknak is sikerült segíteni. Pénzbeli juttatást a legutolsó sorban adnak. Ennek oka az „anyagi szűkösségük”. Feltétele az alapos környezettanulmány, s a kiemelten támogatásra jelölt ajánlása. Mivel egyházi, ezért tanácsadással, s lelki segítségnyújtással is foglalkoznak. Voltak olyanok, akik kimondottan ezért tértek be hozzájuk.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Külsős segítségük az évente kétszer érkező élelmiszer adomány. Az Európai Unió által finanszírozott EU Élelmiszersegély Programot a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal szervezi. Az országos program keretében az uniós forrásból előállított élelmiszereket az MVH-val szerződött segélyszervezetek, így például a Katolikus Karitás közreműködésével juttatják el a magyarországi rászorulóknak részére.

A rászorulóknak történő eljuttatásban a helyi önkormányzat is részt vesz a Katolikus Karitás megkeresésére. Többek között az élelmiszert szállító kamion lerakodásához helyet keres, segítséget nyújt a rászorulóknak kiválasztásában, kiértékelésében, valamint kiosztási helyet biztosít önkormányzati tulajdonú ingatlanban.

2013-ban 214 egyedülálló, ill. családos rászoruló tudták már élelmiszeradományban részesíteni.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A városban számos olyan gazdasági társaság működik, amely évről évre szinte folyamatosan segíti a helyi esélyegyenlőséghez kapcsolódó, gyermek, idős, jótékonyági, városi, civil programok megvalósítását. Saját felajánlott termékeik mellett, egyéb adományokkal, több esetben jelentős készpénzzel is előmozdítják az óvodák, iskolák, civil szervezetek, az egyház, valamint a város céljainak megvalósítását. Több rendezvényen vállalnak védnöki szerepet és vezetőik jelenlétével is megtisztelik a programokat.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Pásztó Város Önkormányzata elfogadta a Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítésének tervét, igaz a szakemberek nagyfokú leterheltsége miatt csak 2013. III. negyedévében történő véglegesítéssel. A program elkészítése és annak figyelemmel kísérése céljából, a célcsoportokra fókuszálva munkacsoportokat hozott létre és működtet, melyet jelentős számú helyi szakember, valamint a hivatal szakemberei egészítenek ki a HEP felelős koordinálásával.

Eszközök:

Személyes találkozások, egyeztetések, fórum értekezlet, információ bekérés, elemzés és ebből eredő fejlesztési lehetőség meghatározás.

Tervezés, határidőre történő rögzítés, véglegesítés, képviselő-testületi elfogadás.

Szakmai reklámok a Városi TV-ben, más helyi TV-ben, Pásztói Hírlapban, a Városi Honlapon.

Személyes megkeresés lehetőségének biztosítása (HEP felelős), egyeztetés, tanácsadás.

Programok megvalósítása, monitoring, visszacsatolás, módosítás, új fejlesztési lehetőségek vizsgálata, befogadása, indítása.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Szakmai fórumon, képviselő-testületi üléseken való részvétel

Személyes egyeztetések lehetősége intézményvezetőkkel, önkormányzati dolgozókkal, vezetőkkel
Munkacsoport tagokkal, vezetőkkel való egyeztetések

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mély- szegény- ségben élők	Magas az általános iskolai végzettség-, az érettségi nélküli és a szakképzetlen munkanélküliek száma Bérlakás állomány rossz minőségű Szociális bérlakás állomány rossz minőségű Egészségügyi-családvédelmi ismeretek hiányosak A szolgáltatások korlátozását okozó közüzemi díjtartozások felhalmozódnak	Általános iskolai végzettség, szakképzettség és érettségi megszerzésre vonatkozó képzések szervezése Bérlakás állomány minőségének javítása Szociális bérlakások minőségének javítása Egészségügyi-családvédelmi ismeretek bővítése közösségi programokon keresztül (LEADER, egyéb pályázatok) Lakásfenntartási támogatás emelése
Gyermekek	Osztályok közötti HH/HHH arány nem kiegyensúlyozott a tagintézmény egyes évfolyamaiban HH/HHH tanulók között magas a hiányzás, a nem fizetéses szabadidős programok száma alacsony, a kompetencia-mérések nem minden esetben érik el az országos átlagot. Kevés a segítő szakember (pszichológus, fejlesztő pedagógus)	Osztályok felülvizsgálata, a beiskolázáskor a HH/HHH-s gyerekek osztályok közötti elosztására figyelemmel lenni. Útravaló program, Arany János programba bekapcsolódni iskolai mentorokkal, módszertani képzések (differenciálás, multikulturális oktatás, fejlesztő pedagógia, stb. tantestületi hospitálásokkal), az iskolai alapítványokon keresztül szabadidős programok támogatása.

Nők	A munkába állás, vagy az oda való visszatérés nehezített a gyermekfelügyelet hiánya és az ingázás miatt A tartós munkanélküliség aránya az elmúlt években növekedett a nők körében	Generációkat összehozó civil önkéntes program indítása (pótnagyi-szolgálat) A tartós munkanélküli nők elhelyezkedési esélyeinek növelése
Idősek	Az idősek elmagányosodása Az idős korúak száma nő, munkaerő-piaci reprezentáltságuk az idő előre haladtával csökken (55 év fölött egyre inkább)	Közösségi, generációkat összehozó civil önkéntes programok és rendezvények (Leader, stb) Az aktivitás megőrzését segítő programok, esetleg felnőttképzés
Fogyatékkal élők	A közszolgáltatásokat biztosító intézmények nem teljes körűen akadálymentesek	A fizikai és info-kommunikációs akadálymentesítés megteremtése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mély-szegénységben élők	Általános iskolai végzettség, szakképzettség és érettségi megszerzésre vonatkozó képzések szervezése Bérlakás állomány minőségének javítása Szociális bérlakások állomány minőségének javítása Egészségügyi-családvédelmi ismeretek bővítése közösségi programokon keresztül (LEADER, egyéb pályázatok) Lakásfenntartási támogatás emelése	Célcsoporttagok, Munkaügyi Kirendeltség, Roma Önkormányzat, KIK, Iskolaigazgatók, KIK, TIT, Civil szervezet Célcsoporttagok, Munkaügyi Kirendeltség, Roma Önkormányzat, Városi Önkormányzat, Civil szervezet, vállalkozások. Célcsoporttagok, Roma Önkormányzat, Városi Önkormányzat, Civil szervezet Célcsoporttagok, Egészségügyi-családvédelmi szervezetek, kórház, Munkaügyi Kirendeltség, Roma Önkormányzat, Városi Önkormányzat, Civil szervezet, vállalkozások. Célcsoporttagok, szolgáltatók, Roma Önkormányzat, Városi Önkormányzat, Civil szervezet
Gyermekek	Osztályok felülvizsgálata, a beiskolázáskor a HH/HHH-s gyermekek osztályok közötti elosztására figyelemmel lenni Útravaló program, Arany János programba való bekapcsolódás iskolai mentorokkal, módszertani képzések szervezésével (differenciálás, multikulturális oktatás, fejlesztő pedagógia, stb. tantestületi hospitálásokkal, az iskolai alapítványokon keresztül szabadidős programok támogatása).	Érintett tanulók, oktatási intézmények, KIK, Roma Önkormányzat, szakmai és civil szervezet Célcsoporttagok, Roma Önkormányzat, KIK, Civil szervezet, vállalkozások, érintett oktatási intézmények, szakmai-, tanácsadói- és civil szervezetek
Nők	Generációkat összehozó civil önkéntes program indítása (pótnagyi-szolgálat) A tartós munkanélküli nők elhelyezkedési esélyeinek növelése	Célcsoporttagok, Civil szervezetek, Egészségügyi szervezetek, iskolák, óvodák, KIK, Roma Önkormányzat, külső tanácsadók, Területi Gondozási Központ, vállalkozások. Célcsoporttagok, Munkaügyi Kirendeltség, Roma Önkormányzat, Városi Önkormányzat, Civil szervezet, iskolák, oktatási intézmények, TIT, vállalkozások.

Idősek	Közösségi, generációkat összehozó civil önkéntes programok és rendezvények (Leader, stb.) Az aktivitás megőrzését segítő programok, esetleg felnőttképzés	Célcsoporttagok, Civil szervezetek, Egészségügyi szervezetek, kórház, iskolák, KIK, Roma Önkormányzat, Városi Önkormányzat, Területi Gondozási Központ, vállalkozások. Célcsoporttagok, Civil szervezetek, sportegyesületek, Egészségügyi szervezetek, kórház, iskolák, Roma Önkormányzat, Városi Önkormányzat, KIK, TIT, vállalkozások.
Fogyatékkal élők	A fizikai és info - kommunikációs akadálymentesítés megteremtése	Célcsoporttagok, Roma Önkormányzat, Városi Önkormányzat, Civil szervezetek, iskolák, oktatási-, egészségügyi- egyéb intézmények, tanácsadó, pályázatíró cégek, KIK, vállalkozások

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák a társadalom egyenlő eséllyel rendelkező tagjai

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők helyzete javuljon.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges fizikai és mentális fejlődésének biztosítását

Folyamatosan odafigyelünk az idősök speciális igényeire

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munka és a családi teendők összehangolásának megsegítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők hátrányos megkülönböztetésének felszámolására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Általános iskolai végzettség, szakképzettség és érettségi megszerzésre vonatkozó képzések szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A romák és a mélyszegénységben élő munkanélküliek közül az általános iskolát el nem végzettek (86 fő), az érettségivel és szakképzettséggel nem rendelkezők száma országos átlaghoz képest magas.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Közép távú cél: Az célcsoport képzettségi színvonalának és foglalkoztathatóságának növelése Rövid távú cél: Általános iskolai képzés szervezése, 8. általános iskola elvégzése. Szakképző tanfolyamok szervezése Érettségi képzés megszervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Az érintettek körének felmérése 2. Igények, elvárások egyeztetése 3. Pályázati lehetőségek felkutatása 4. Képzésben résztvevők kiválasztása 5. Képzőintézet kiválasztása 6. Képzés megszervezése 7. Visszacsatolás
Résztvevők és felelős	Romák- és mélyszegénységben élők, egyéb érintettek, KIK , általános iskola és gimnázium, szakképző iskolák
Partnerek	Munkaügyi Kirendeltség , Roma Önkormányzat, Civil szervezetek, vállalkozások
Határidő(k) pontokba szedve	1.-2.-3.-4.: 2014. I. név., 5. : 2014. III. név-től általános iskola, gimnázium és szakképzés 6.-7. 2014-2019
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Bevont célcsoport száma: Végzettek száma: 7-8 osztályt végzettek száma: Szakképzettséget szerzők száma: Érettségit szerzők száma:
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem megfelelő kiválasztás/szigorú kiválasztási módszerek használata. Motiváció hiánya/mentálhigiénés segítséget biztosító mentorok, jó képzés, érdekeltység megteremtése, szerződések, jó példák, foglalkoztatási előnyben részesítés a közmunka programba, gyermekbarát képző hely gyermekfelügyelettel.
Szükséges erőforrások	Pü: KIK, Pályázat, Munkaügyi Központ, Városi Önkormányzat HR: KIK, Munkaügyi Kirendeltség, Iskolák, Műszaki: Iskolák

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Bérlakás állomány minőségének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A városban 39 bérlakás található, melyből 1 elégtelen lakhatási körülményeket, 4-6 pedig alacsony minőségű lakhatási színvonalat képvisel.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: 1 db elégtelen lakhatási körülmény javítása Közép távú cél: 2 db alacsony minőségű lakhatási színvonalú lakás felújítása Hosszú távú cél: 2 -4 db alacsony minőségű lakhatási színvonalú lakás felújítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Az érintettek körének felmérése 2. Igények, elvárások és lehetőségek egyeztetése 3. Pályázati lehetőségek felkutatása (közmunka program, egyéb) 4. Lakások kiválasztása (rangsor alapján) 5. Kivitelező, partnerek, résztvevők kiválasztása 6. Megvalósítás, elszámolás 7. Értékelés, visszacsatolás, PR
Résztvevők és felelős	Pásztó Városi Önkormányzat , Roma Önkormányzat, érintettek (romák- és mélyszegénységben élők), vállalkozások
Partnerek	Munkaügyi Kirendeltség, közmunkások, szakemberek, vállalkozások, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	1.-2.-3.-4.: 2014. I. név. 5. : 2014. II. név. 6.-7. 2014-2019 között
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1 db elégtelen lakhatási körülmény javítása 2 db alacsony minőségű lakhatási színvonalú lakás felújítása 2 -4 db alacsony minőségű lakhatási színvonalú lakás felújítása Az önkormányzat vagyon katasztere, valamint a tevékenység dokumentumai, PR
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem megfelelő lakó hozzáállás, lakás kiválasztás/szigorú kiválasztási módszerek használata. Fenntartási motiváció hiánya/önkormányzat szakembere, munkába, rendezésbe való bevonás, érdekeltség megteremtése, szerződések, jó példák, foglalkoztatási előnyben részesítés a közmunka programba
Szükséges erőforrások	Pü: Pályázat, Munkaügyi Központ, Városi Önkormányzat HR: Önkormányzat, Külső vállalkozások, Munkaügyi Kirendeltség, résztvevők Műszaki: Vállalkozás, Önkormányzat

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Szociális bérlakások minőségének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szociális bérlakás állomány rossz minőségű
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: 1-2 db szociális bérlakás felújítása Közép távú cél: 3 db szociális bérlakás felújítása Hosszú távú cél: 4 db szociális bérlakás felújítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Az érintettek körének felmérése 2. Igények, elvárások egyeztetése 3. Anyagi lehetőség, pályázati lehetőségek felkutatása 4. Lakások felújítása 5. Ellenőrzés, visszacsatolás
Résztevők és felelős	Pásztó Városi Önkormányzat , Roma Önkormányzat, érintettek (romák- és mélyszegénységben élők),
Partnerek	Bérlők, vállalkozások
Határidő(k) pontokba szedve	1.-2.-3.: 2014. I. név. 4. : 2014-2019. 5. : 2014-2019 között
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az önkormányzat vagyoni katasztere, valamint a tevékenység dokumentumai, PR A szociális lakásállomány emelkedése. Hátrányos helyzetű személyek elhelyezése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem megfelelő lakó hozzáállás/szigorú kiválasztási módszerek használata. Fenntartási motiváció hiánya/önkormányzat szakembere, munkába, rendezésbe való bevonás, érdekeltség megteremtése, szerződések, jó példák.
Szükséges erőforrások	Pü: Városi Önkormányzat, pályázat HR: Önkormányzat, Külső vállalkozások, résztvevők Műszaki: Vállalkozás, Önkormányzat

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Egészségügyi-családvédelmi ismeretek bővítése közösségi programokon keresztül (LEADER, egyéb pályázatok)
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A mélyszegénységben élők/romák korszerű egészségügyi –családvédelmi ismeretei igen alacsony színvonalúak, amelyek sokszor napi problémákat és konfliktusokat okoz a családban, óvodában, iskolában és más közösségekben.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: A célcsoport figyelem felkeltése, aktivizálása Közép távú cél: Egészségügyi –családvédelmi ismeretei színvonala nő Hosszú távú cél: Növekszik a célcsoport társadalmi befogadottsága, csökkennek az ilyen jellegű feszültségek
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Az érintettek körének felmérése, igények, elvárások egyeztetése, intézményvezetők, egyéb szakemberek bevonásával 2. Pályázati lehetőségek felkutatása, forrásszerzés 3. Egészséges életmód előadás 4. Életviteli, prevenciós előadás, tanácsadás 5. Kulturális és sport rendezvények szervezése 6. Nyári táborok szervezése (alacsony részvételi díj mellett, vagy ingyen) 7. Visszacsatolás
Résztevők és felelős	KIK, Pásztó Városi Önkormányzat , Roma Önkormányzat, érintettek (romák- és mélyszegénységben élők), egyéb érdeklődők
Partnerek	Óvoda, iskola, egészségügyi-családvédelmi szervezetek, kórház, civil szervezetek, vállalkozások.
Határidő(k) pontokba szedve	1.-2.: 2014. I. név. 3. 2014. II. név 4.-7.: 2014-2019.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	HEP nyomon követése, dokumentálása, projekt elem dokumentációi (jelenléti ív, fotók, PR, stb.)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Ingyenes előadások, tanácsadás értékelése, motiváció hiánya/mentálhigiénés segítséget biztosító mentorok, jó előadók, tanácsadók, érdekeltség megteremtése, jó példák, család- gyermekbarát programok, táborok. Szigorú kiválasztás.
Szükséges erőforrások	Pü: KIK, Városi Önkormányzat saját erő, pályázat HR: KIK, Önkormányzat, intézmények, Külső vállalkozások, résztvevők Műszaki: KIK, Vállalkozás, Önkormányzat, iskolák, kórház

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Lakásfenntartási támogatás emelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szolgáltatások korlátozását okozó közüzemi díjtarozások több tízmillió forint nagyságrendben halmozódtak fel, melyből közel 50% a mélyszegénységben élők és romák.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: Jogi és anyagi háttér vizsgálata, megteremtése Közép távú cél: Tartozások részbeni rendezése szociális belső feszültségek nélkül Hosszú távú cél: Kiszámítható jogi, anyagi háttár biztosítása az önhibáján kívül nem fizető személyeknek, családoknak.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. A lehetőségek vizsgálata 2. Önkormányzati jogi és anyagi háttér megteremtése 3. Rendeletalkotás 4. Bevezetés, ellenőrzés, visszacsatolás
Résztvevők és felelős	Pásztó Városi Önkormányzat , Roma Önkormányzat, érintettek (romák- és mélyszegénységben élők),
Partnerek	Szolgáltatást biztosító vállalkozások, szervezetek, polgárok, szakemberek, stb.
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2013. IV. név. 2. 2014. II. név 3-4.: 2014 - 2019.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	HEP nyomon követése, dokumentálása, projekt elem dokumentációi (adósság rendezések száma, összege, stb.)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Belső szociális feszültségek keletkeznek a más szegény sorban lévő, de fizető és a nem fizető, programba bekerülő személlyel szemben/ szigorú rendelet alkotás és végrehajtás
Szükséges erőforrások	Pü: Városi Önkormányzat saját erő, pályázat HR: Önkormányzat, intézmények, Külső vállalkozások, résztvevők, stb. Műszaki: Vállalkozás, Önkormányzat

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Osztályok felülvizsgálata, a beiskolázáskor a HH/HHH-s gyermekek osztályok közötti elosztására figyelemmel lenni
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Osztályok közötti HH/HHH arány nem kiegyensúlyozott a tagintézmény egyes évfolyamaiban
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: Tagiskolák osztályainak felmérése, vizsgálata Közép távú cél: Az általános iskolai osztályokban a HH/HHH tanulók létszám különbség csökken. Hosszú távú cél: Minimális különbségek biztosítása a hátrányok mérséklése érdekében
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Felmérés elkészítése (meglévő és a beszerezhető adatokra támaszkodva) 2. Igények, elvárások egyeztetése 3. Képzés megszervezése 4. Visszacsatolás (vélemények, szülők, pedagógusok, szakemberek)
Résztevők és felelős	KIK , Roma Önkormányzat, érintettek (romák- és mélyszegénységben élők gyermekei), egyéb érintettek
Partnerek	Iskolák, szakmai szervezetek, stb.
Határidő(k) pontokba szedve	1. 2013. IV. név. 2. 2014. I. név 3-4.: 2014 - 2019.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	HEP nyomon követése, dokumentálása, projekt elem dokumentációi (adósság rendezések száma, összege, stb.)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Belső feszültségek a tanulók, szülők, iskolák között/megalapozott, megfelelő módon kommunikált, jó program végrehajtása, jó példák, tanárok, tanulók, szülők, stb.
Szükséges erőforrások	Pü: KIK, Városi Önkormányzat saját erő, pályázat HR: KIK, Önkormányzat, intézmények, Külső vállalkozások, résztvevők, stb. Műszaki: KIK, Vállalkozás, stb.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Útravaló program, Arany János programba való bekapcsolódás iskolai mentorokkal, módszertani képzések szervezésével (differenciálás, multikulturális oktatás, fejlesztő pedagógia, stb. tantestületi hospitálásokkal), az iskolai alapítványokon keresztül szabadidős programok támogatása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	HH/HHH tanulók között magas a hiányzás, a nem fizetős szabadidős programok száma alacsony, a kompetencia-mérések nem minden esetben érik el az országos átlagot. Kevés a segítő szakember (pszichológus, fejlesztő pedagógus)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: Szakmai csoport kialakítása, kapcsolat felvétel a jó gyakorlattal bíró szervezetekkel. Program elemek kidolgozása, program indítás Közép távú cél: Programok megvalósításával csökkennek a hátrányok Hosszú távú cél: A problémák csökkennek, javul az oktatás színvonala, növekszik az oktatás minősége
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Az érintettek körének felmérése 2. Igények, elvárások egyeztetése 3. Pályázati lehetőségek felkutatása(differenciálás, multikulturális oktatás, fejlesztő pedagógia, stb. tantestületi hospitálásokkal), az iskolai alapítványokon keresztül szabadidős programok támogatása. 4. Képzésbe, szakmai munkába résztvevők kiválasztása 5. Képzőintézet kiválasztása 6. Képzés, szabadidős programok megszervezése 7. Visszacsatolás
Résztvevők és felelős	KIK , érintettek (romák- és mélyszegénységben élők gyermekei), Roma Önkormányzat, tanácsadók
Partnerek	iskolák, szakmai szervezetek, vállalkozások, civil szervezetek, Pásztó Városi Önkormányzat, stb.
Határidő(k) pontokba szedve	1.-2.: 2013. IV. név. 3.-4. : 2014. 5.-7.: 2014-2019 között
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	HEP nyomon követése, dokumentálása, projekt elem dokumentációi (adósság rendezések száma, összege, stb.)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem megfelelő kiválasztás/szigorú kiválasztási módszerek használata. Motiváció hiánya/mentálhigiénés segítséget biztosító mentorok, jó képzés, érdekeltség megteremtése, szerződések, jó példák, jó szabadidős programok.
Szükséges erőforrások	Pü: KIK, Városi Önkormányzat, saját erő, pályázat HR: KIK, Önkormányzat, intézmények, Külső vállalkozások, résztvevők, stb. Műszaki: KIK, Vállalkozás, Önkormányzat

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Generációkat összehozó civil önkéntes program indítása (pótnagyi-szolgálat)
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A munkába állás, vagy oda való visszatérés nehezített a gyermekfelügyelet hiánya és az ingázás miatt
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: Szakmai csoport kialakítása, kapcsolat felvétel a jó gyakorlattal rendelkező szervezetekkel. Program elemek kidolgozása, programindítás Közép távú cél: Programok megvalósításával csökkenteni az elhelyezkedési hátrányokat Hosszú távú cél: A problémák csökkennek, javul a munkába állás, oda visszatérés esélye
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Az érintettek körének felmérése, tanácsadók bevonása 2. Igények, elvárások egyeztetése 3. Jó gyakorlat, pályázati lehetőségek felkutatása 4. Érintettek összekapcsolása, szakmai munkába résztvevők kiválasztása 5. Projekttervezés, pályázat, tanácsadók kiválasztása 6. Program megvalósítás, értékelés 7. Visszacsatolás
Résztvevők és felelős	Civil szervezetek , Roma Önkormányzat, érintettek (romák- és mélyszegénységben élők gyermekei), egyéb potenciális érintettek
Partnerek	Egészségügyi szervezetek, iskolák, óvodák, KIK, külső tanácsadók, Területi Gondozási Központ, Pásztó Városi Önkormányzat, vállalkozások.
Határidő(k) pontokba szedve	1.-2. : 2013. IV. név. 3.-4. -5. : 2014. 6.-7. : 2014-2019 között
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	HEP nyomon követése, dokumentálása, projekt elem dokumentációi (pót-nagyik, estek száma, stb.)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem megfelelő pót-nagyi és szolgáltatást igénylő kerül a rendszerbe/szigorú kiválasztási módszerek használata. Motiváció hiánya/tanácsadók, jó példák, érdekelttség megteremtése, szerződések, jó programok, jó reklám.
Szükséges erőforrások	Pü: Városi Önkormányzat, civil szervezetek, saját erő, pályázat HR: Önkormányzat, civilek, intézmények, külső tanácsadók, résztvevők, stb. Műszaki: Önkormányzat, civilek, pályázat, stb.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	A tartós munkanélküli nők elhelyezkedési esélyeinek növelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A tartós munkanélküliség aránya az elmúlt években növekedett a nők körében. 2011-ben 58 % (180 fő), 2012-ban 57% (becsült) volt a fenti kategóriába tartozók aránya a férfiakhoz képest
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: Szakmai csoport kialakítása, kapcsolat felvétel a jó gyakorlattal rendelkező szervezetekkel. Program elemek kidolgozása, programindítás Közép távú cél: Programok megvalósításával csökkenteni az elhelyezkedési hátrányokat Hosszú távú cél: Csökken a tartós munkanélküli nők száma és nő az elhelyezkedési esélyük
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Az érintettek körének felmérése 2. Igények, elvárások egyeztetése, szakmai csoport kialakítása 3. Pályázati lehetőségek felkutatása 4. Képzésben résztvevők kiválasztása 5. Képzőintézet kiválasztása 6. Képzés megszervezése 7. Visszacsatolás
Résztvevők és felelős	Munkaügyi Kirendeltség, érintettek, képző szervek
Partnerek	Helyi és külső szakemberek, Pásztó Városi Önkormányzat, Roma Önkormányzat, érintettek vállalkozások, oktatási szervezet, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	1.-2. : 2013. IV. név. 3.-4. -5. : 2014. 6.-7. : 2014-2019 között
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	HEP nyomon követése, dokumentálása, projekt dokumentációi (jelentések, jelenléti ívek, fotók, stb.)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem megfelelő résztvevő és szolgáltató kerül a rendszerbe/szigorú kiválasztási módszerek használata. Motiváció hiánya/tanácsadók, jó példák, érdekeltség megteremtése, szerződések, jó programok, jó reklám.
Szükséges erőforrások	Pü: Munkaügyi Kirendeltség, Városi Önkormányzat, civil szervezetek, saját erő, pályázat, vállalkozás HR: Munkaügyi Kirendeltség, Önkormányzatok, civilek, intézmények, külső tanácsadók, résztvevők, stb. Műszaki: Munkaügyi Kirendeltség , oktatási intézmények, Önkormányzat, civilek, pályázat, stb.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Közösségi, generációkat összehozó civil önkéntes programok és rendezvények (Leader, stb)
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősök elmagányosodása Az öregedési index 10 év alatt 54 %-al növekedett, az egyedül élők száma elsősorban a nők között nőtt
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: Koordinációs csoport kialakítása, kapcsolat felvétel a jó gyakorlattal rendelkező szervezetekkel. Program elemek kidolgozása, programindítás Közép távú cél: Programok megvalósításával csökkenteni az idősök elmagányosodását Hosszú távú cél: Csökken az idősök elmagányosodása és az ezzel kapcsolatos egészségügyi problémák
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Koordinációs csoport kialakítása, az érintettek körének felmérése 2. Igények, elvárások egyeztetése 3. Partnerek véglegesítése, pályázati lehetőségek felkutatása 4. Programban résztvevők kiválasztása, aktivizálása 5. Civil önkéntes program, rendezvény megvalósítás 6. Ellenőrzés, visszacsatolás, PR
Résztvevők és felelős	Pásztó Városi Önkormányzat , Roma Önkormányzat, civil szervezetek, érintettek
Partnerek	Helyi és külső szakemberek, vállalkozások, támogatók
Határidő(k) pontokba szedve	1.-2. : 2013. IV. név. 3.-4. -5. : 2014. 6. : 2014-2019 között (több alkalommal)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	HEP nyomon követése, dokumentálása, projekt dokumentációi (jelentések, jelenléti ívek, fotók, stb.)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem megfelelő résztvevő, partner és szolgáltató kerül a rendszerbe/szigorú kiválasztási módszerek használata. Motiváció hiánya/tanácsadók, jó példák, érdekltség megteremtése, szerződések, jó programok, jó reklám.
Szükséges erőforrások	Pü: Városi Önkormányzat, civil szervezetek, saját erő, pályázat, vállalkozás HR: Önkormányzatok, civilek, intézmények, külső tanácsadók, résztvevők, stb. Műszaki: oktatási intézmények, Önkormányzat, civilek, stb.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Az aktivitás megőrzését segítő programok, esetleg felnőttképzés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idős korúak száma nő, munkaerő-piaci reprezentáltságuk az idő előrehaladtával csökken (55 év fölött egyre inkább) A 60 év feletti pásztoi lakosok aránya a teljes összlakossághoz képest 24%, az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya 4 év alatt 4%-al nőtt.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: Kapcsolatfelvétel a jó gyakorlattal rendelkező szervezetekkel. Aktivitást megőrző program elemek kidolgozása, programindítás Közép távú cél: Programok megvalósításával csökkenteni az idős korúak munkaerő-piaci reprezentáltságát Hosszú távú cél: Növekszik az aktív korú lakosok munkaerő-piaci pozíciója
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Érintettek körének felmérése 2. Igények, elvárások egyeztetése 3. Partnerek véglegesítése, pályázati lehetőségek felkutatása 4. Programban résztvevők kiválasztása, aktivizálása, Személyiség fejlesztő, állás-keresési, vállalkozás-indítási tréning megvalósítás 5. Ellenőrzés, visszacsatolás, PR
Résztvevők és felelős	Munkaügyi Kirendeltség , Pásztó Városi Önkormányzat, Roma Önkormányzat, érintettek
Partnerek	Helyi és külső szakemberek, vállalkozások, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	1.-2. : 2013. IV. név. 3.-4. : 2014. 5. : 2014-2019 között (több alkalommal)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	HEP nyomon követése, dokumentálása, projekt dokumentációi (jelentések, jelenléti ívek, fotók, stb.)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem megfelelő résztvevő, partner és szolgáltató kerül a rendszerbe/szigorú kiválasztási módszerek használata. Motiváció hiánya/tanácsadók, jó példák, érdekeltség megteremtése, szerződések, jó programok, jó reklám.
Szükséges erőforrások	Pü: Munkaügyi Kirendeltség, városi önkormányzat, civil szervezetek, saját erő, pályázat, vállalkozás HR: Munkaügyi Kirendeltség, Önkormányzatok, civilek, intézmények, külső tanácsadók, résztvevők, stb. Műszaki: Munkaügyi Kirendeltség, oktatási intézmények, önkormányzat, civilek, stb.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	A fizikai és info-kommunikációs akadálymentesítés megteremtése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A közszolgáltatásokat biztosító intézmények nem teljes körűen akadálymentesek
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: Igények és lehetőségek felmérése, tervezés Közép távú cél: Programkészítés, projekt indítása Hosszú távú cél: közszolgáltatásokat biztosító intézmények nagyobb részben akadálymentessé válnak
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Igények, elvárások és lehetőségek egyeztetése 2. Programtervezés 3. Partnerek véglegesítése, pályázati lehetőségek, források felkutatása 4. Programban indítás, megvalósítás 5. Ellenőrzés, visszacsatolás, PR
Résztevők és felelős	KIK, MÁV, VOLÁN, Önkormányzat, Állam (kórház, rendelő), iskolák, tulajdonosok
Partnerek	Vállalkozások, hatóságok, vállalkozások, támogatók, szakértők, stb.
Határidő(k) pontokba szedve	1.-2. : 2013. IV. név. 3.-4. : 2014. 5. : 2014-2019 között (több alkalommal)
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	HEP nyomon követése, dokumentálása, projekt dokumentációi (jelentések, jelenléti ívek, fotók, stb.)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Saját forrás hiány/pályázati forrás, hitel, előfinanszírozás lehetőségének. Nem megfelelő résztvevő, partner és szolgáltató kerül a rendszerbe/szigorú kiválasztási módszerek használata. Motiváció hiánya/tanácsadók, jó példák, érdekelttség megteremtése, szerződések, jó projektek, jó reklám.
Szükséges erőforrások	Pü: KIK, Állam, tulajdonosok, városi önkormányzat, civil szervezetek, saját erő, pályázat, vállalkozás HR: KIK, önkormányzat, civilek, intézmények, külső tanácsadók, résztvevők, stb. Műszaki: KIK, intézmények, önkormányzat, civilek, stb.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Általános iskolai végzettség, szak-képzettség és érettségi megszerzésre vonatkozó képzések szervezése	A romák és a mélyszegénységben élő munkanélküliek közül az általános iskolát el nem végeztek (86 fő), az érettségivel és szak-képzettséggel nem rendelkezők száma országos átlaghoz képest magas.	Közép távú cél: Az célcsoport képzettségi színvonalának és foglalkoztatóságának növelése Rövid távú cél: Általános iskolai képzés szervezése, 8. általános iskola elvégzése. Szakképző tanfolyamok szervezése Érettségi képzés megszervezése	Oktatási stratégia, Antiszegregációs terv	1. Az érintettek körének felmérése 2. Igények, elvárások egyeztetése 3. Pályázati lehetőségek felkutatása 4. Képzésben résztvevők kiválasztása 5. Képzőintézet kiválasztása 6. Képzés megszervezése 7. Visszacsatolás	Nagy Kálmán	2014.03.15.	Bevont célcsoport száma: Végzettség száma: 7-8 osztályt végzettség száma: Szakképzettség szerzők száma: Érettségit szerzők száma:	Pü: KIK, Pályázat, Munkaügyi Központ, Városi Önkormányzat HR: KIK, Munkaügyi Kirendeltség, Iskolák, Műszaki: Iskolák	Nem megfelelő kiválasztás/szigorú kiválasztási módszerek használata. Motiváció hiánya/mentálhigiénés segítséget biztosító mentorok, jó képzés, érdekltség megteremtése, szerződések, jó példák, foglalkoztatási előnyben részesítés a közmunka programba, gyermekbarát képző hely gyermekfelügyelettel.
2	Bérlakás állomány minőségének javítása	A városban 39 bérlakás található, melyből 1 elégtelen lakhatási körülményeket, 4-6 pedig alacsony minőségű lakhatási színvonalat képvisel.	Rövid távú cél: 1 db elégtelen lakhatási körülmény javítása Közép távú cél: 2 db alacsony minőségű lakhatási színvonalú lakás felújítása Hosszú távú cél: 2-4 db alacsony minőségű lakhatási színvonalú lakás felújítása	Antiszegregációs terv	1. Az érintettek körének felmérése 2. Igények, elvárások és lehetőségek egyeztetése 3. Pályázati lehetőségek felkutatása (közmunka program, egyéb) 4. Lakások kiválasztása (rangsor alapján) 5. Kivitelező, partnerek, résztvevők kiválasztása 6. Megvalósítás, elszámolás 7. Értékelés, visszacsatolás, PR	Sisák Imre	2014.03.31.	1 db elégtelen lakhatási körülmény javítása 2 db alacsony minőségű lakhatási színvonalú lakás felújítása 2-4 db alacsony minőségű lakhatási színvonalú lakás felújítása Az önkormányzat vagyona katasztere, valamint a tevékenység dokumentumai, PR	Pü: Pályázat, Munkaügyi Központ, Városi Önkormányzat HR: Önkormányzat, Külső vállalkozások, Munkaügyi Kirendeltség, résztvevők Műszaki: Vállalkozás, Önkormányzat	Nem megfelelő lakó hozzáállás, lakás kiválasztás/szigorú kiválasztási módszerek használata. Fenntartási motiváció hiánya/önkormányzat szakembere, munkába, rendezésbe való bevonás, érdekltség megteremtése, szerződések, jó példák, foglalkoztatási előnyben részesítés a közmunka programba
3	Szociális bérlakások minőségének	Szociális bérlakás állomány rossz	Rövid távú cél: 1-2 db szociális	Önkormányzati tervek	1. Az érintettek körének felmérése 2. Igények,	Sisák Imre	2014.06.15.	Az önkormányzat vagyona katasztere	Pü: Városi Önkormányzat,	Nem megfelelő lakó hozzáállás/szigorú

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	javítása	minőségű	bérlakás felújítása Közép távú cél: 3 db szociális bérlakás felújítása Hosszú távú cél: 4 db szociális bérlakás felújítása		elvárások egyeztetése 3. Anyagi lehetőség, pályázati lehetőségek felkutatása 4. Lakások felújítása 5. Ellenőrzés, visszacsatolás			re, valamint a tevékenység dokumentumai, PR A szociális lakásállomány emelkedése. Hátrányos helyzetű személyek elhelyezése	pályázat HR: Önkormányzat, Külső vállalkozások, résztvevők Műszaki: Vállalkozás, Önkormányzat	kiválasztási módszerek használata. Fenntartási motiváció hiánya/önkormányzat szakembere, munkába, rendezésbe való bevonás, érdekeltség megteremtése, szerződések, jó példák.
4	Egészségügyi-családvédelmi ismeretek bővítése közösségi programokon keresztül (LEADER, egyéb pályázatok)	A mélyszegénységben élők/romák korszerű egészségügyi – családvédelmi ismeretei igen alacsony színvonalúak, amelyek sokszor napi problémákat és konfliktusokat okoz a családban, óvodában, iskolában és más közösségekben.	Rövid távú cél: A célcsoport figyelem felkeltése, aktivizálása Közép távú cél: Egészségügyi – családvédelmi ismeretei színvonalának növelése Hosszú távú cél: Növekszik a célcsoport társadalmi befo-gadottsága, csökkennek az ilyen jellegű feszültségek	Antiszegregációs terv	1. Az érintettek körének felmérése, igények, elvárások egyeztetése, intézmény-vezetők, egyéb szakemberek bevonásával 2. Pályázati lehetőségek felkutatása, forrás-szerzés 3. Egészséges életmód előadás, tanácsadás 4. Életviteli, prevenció előadás, tanácsadás 5. Kulturális és sport rendezvények szervezése 6. Nyári táborok szervezése (alacsony részvételi díj mellett, vagy ingyen) 7. Visszacsatolás	Sisák Imre	2014.06.30.	HEP nyomon követése, dokumentálása, projekt elem dokumentációi (jelenléti ív, fotók, PR, stb.)	Pü: KIK, Városi Önkormányzat saját erő, pályázat HR: KIK, Önkormányzat, intézmények, Külső vállalkozások, résztvevők Műszaki: KIK, Vállalkozás, Önkormányzat, iskolák, kórház	Ingyenes előadások, tanácsadás értékelése, motiváció hiánya/mentalhigiénés segítséget biztosító mentorok, jó előadók, tanácsadók, érdekeltség megteremtése, jó példák, család- gyermekbarát programok, táborok. Szigorú kiválasztás.
5	Lakásfenntartási támogatás emelése	A szolgáltatások korlátozását okozó közüzemi díjtartozások több tízmillió forint nagyságrendben halmozódtak fel, melyből közel 50% a mélyszegénységben élők és romák.	Rövid távú cél: Jogi és anyagi háttér vizsgálata, megteremtése Közép távú cél: Tartozások részbeni rendezése szociális belső feszültségek nélkül Hosszú távú cél: Kiszámítható jogi,	Antiszegregációs terv	1. A lehetőségek vizsgálata 2. Önkormányzati jogi és anyagi háttér megteremtése 3. Rendeletalkotás 4. Bevezetés, ellenőrzés, visszacsatolás	Sisák Imre	2013.10.15.	HEP nyomon követése, dokumentálása, projekt elem dokumentációi (adósság rendezések száma, összege, stb.)	Pü: Városi Önkormányzat saját erő, pályázat HR: Önkormányzat, Külső vállalkozások, résztvevők, stb. Műszaki: Vállalkozás, Önkormányzat	Belső szociális feszültségek keletkeznek a más szegény sorban lévő, de fizető és a nem fizető, programba bekerülő személlyel szemben/ szigorú rendelet alkotás és végrehajtás

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
			anyagi háttár biztosítása az önhibáján kívül nem fizető személyeknek, családoknak.							
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Osztályok felülvizsgálata, a beiskolázáskor a HH/HHH-s gyermekek osztályok közötti elosztására figyelemmel lenni	Osztályok közötti HH/HHH arány nem kiegyensúlyozott a tagintézmény egyes évfolyamaiban	Rövid távú cél: Tagiskolák osztályainak felmérése, vizsgálata Közép távú cél: Az általános iskolai osztályokban a HH/HHH tanulók létszám különbség csökken. Hosszú távú cél: Minimális különbségek biztosítása a hátrányok mérséklése érdekében	Oktatási program	1. Felmérés elkészítése (meglévő és a beszerezhető adatokra támaszkodva) 2. Igények, elvárások egyeztetése 3. Képzésmegszervezése 4. Visszacsatolás (vélemények, szülők, pedagógusok, szakemberek)	Nagy Kálmán	2013.11.15.	HEP nyomon követése, dokumentálása, projekt elem dokumentációi (adósság rendezések száma, összege, stb.)	Pü: KIK, Városi Önkormányzat saját erő, pályázat HR: KIK, Önkormányzat, intézmények, Külső vállalkozások, résztvevők, stb. Műszaki: KIK, Vállalkozás, stb.	Belső feszültségek a tanulók, szülők, iskolák között/megalapozott, megfelelő módon kommunikált, jó program végrehajtása, jó példák, tanárok, tanulók, szülők, stb.
2	Útravaló program, Arany János programba való bekapcsolódás iskolai mento-rokkal, módszertani képzések szervezésével (differenciálás, multikulturális oktatás, fejlesztő pedagógia, stb. tantestületi hospitálásokkal), az iskolai ala-	HH/HHH tanulók között magas a hiányzás, a nem fizetős szabadidős programok száma alacsony, a kompetencia-mérések nem minden esetben érik el az országos átlagot. Kevés a segítő szakember (pszichológus, fejlesztő pedagógus)	Rövid távú cél: Szakmai csoport kialakítása, kapcsolat felvétel a jó gyakorlattal bíró szervezetekkel. Program elemek kidolgozása, program indítás Közép távú cél: Programok megvalósításával csökkennek a hátrányok Hosszú távú cél: A prob-	Oktatási terv	1. Az érintettek körének felmérése 2. Igények, elvárások egyeztetése 3. Pályázati lehetőségek felkutatása(differenciálás, multikulturális oktatás, fejlesztő pedagógia, stb. tantestületi hospitálásokkal), az iskolai alapítványokon keresztül szabadidős programok támogatása. 4. Képzésbe, szakmai munkába résztvevők kiválasztása 5. Képzőintézet kiválasztása 6. Kép-	Nagy Kálmán	2014.07.15.	HEP nyomon követése, dokumentálása, projekt elem dokumentációi (adósság rendezések száma, összege, stb.)	Pü: KIK, Városi Önkormányzat, saját erő, pályázat HR: KIK, Önkormányzat, intézmények, Külső vállalkozások, résztvevők, stb. Műszaki: KIK, Vállalkozás, Önkormányzat	Nem megfelelő kiválasztás/szigorú kiválasztási módszerek használata. Motiváció hiánya/mentálhigiénés segítséget biztosító mentorok, jó képzés, érdekltség megteremtése, szerződések, jó példák, jó szabadidős programok.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	pítványokon keresztül szabadidős programok támogatása.		lélmák csökkennek, javul az oktatás színvonala, növekszik az oktatás minősége		zés, szabadidős programok megszervezése 7. Visszacatolás					
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Generációkat összehozó civil önkéntes program indítása (pótnagyszolgálat)	A munkába állás, vagy oda való visszatérés nehezítette a gyermekfelügyelet hiánya és az ingázás miatt	Rövid távú cél: Szakmai csoport kialakítása, kapcsolat felvétel a jó gyakorlattal rendelkező szervezetekkel. Program elemek kidolgozása, programindítás Közép távú cél: Programok megvalósításával csökkenteni az elhelyezkedési hátrányokat Hosszú távú cél: A problémák csökkennek, javul a munkába állás, oda visszatérés esélye	Antiszegregációs program	1. Az érintettek körének felmérése, tanácsadók bevonása 2. Igények, elvárások egyeztetése 3. Jó gyakorlat, pályázati lehetőségek felkutatása 4. Érintettek összekapcsolása, szakmai munkába résztvevők kiválasztása 5. Projekttervezés, pályázat, tanácsadók kiválasztása 6. Program megvalósítás, értékelés 7. Visszacatolás	Sisák Imre	2014.06.10.	HEP nyomon követése, dokumentálása, projekt elem dokumentációi (pótnagykik, estek száma, stb.)	Pü: Városi Önkormányzat, civil szervezetek, saját erő, pályázat HR: Önkormányzat, civilek, intézmények, külső tanácsadók, résztvevők, stb. Műszaki: Önkormányzat, civilek, pályázat, stb.	Nem megfelelő pótnagykik és szolgáltatást igénylő kerül a rendszerbe/szigorú kiválasztási módszerek használata. Motiváció hiánya/tanácsadók, jó példák, érdekltség megteremtése, szerződések, jó programok, jó reklám.
2	A tartós munkanélküli nők elhelyezkedési esélyeinek növelése	A tartós munkanélküliség aránya az elmúlt években növekedett a nők körében. 2011-ben 58 % (180 fő), 2012-ben 57% (becsült) volt a fenti kategóriába tartozók	Rövid távú cél: Szakmai csoport kialakítása, kapcsolat felvétel a jó gyakorlattal rendelkező szervezetekkel. Program elemek kidolgozása, programindítás	Gazdasági program	1. Az érintettek körének felmérése 2. Igények, elvárások egyeztetése, szakmai csoport kialakítása 3. Pályázati lehetőségek felkutatása 4. Képzésben résztvevők kiválasztása 5. Képzőintézet kiválasztása 6. Képzés megszervezése 7. Vissza-	Balogné Kotroczó Katalin	2013.10.15.	HEP nyomon követése, dokumentálása, projekt dokumentációi (jelentések, je-lenléti ívek, fotók, stb.)	Pü: Munkaügyi Kirendeltség, Városi Önkormányzat, civil szervezetek, saját erő, pályázat, vállalkozás HR: Munkaügyi Kirendeltség, Önkormányzatok,	Nem megfelelő résztvevő és szolgáltató kerül a rendszerbe/szigorú kiválasztási módszerek használata. Motiváció hiánya/tanácsadók, jó példák, érdekltség megteremtése, szerződések, jó progra-

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
		aránya a férfiakhoz képest	Közép távú cél: Programok megvalósításával csökkenteni az elhelyezkedési hátrányokat Hosszú távú cél: Csökken a tartós munkanélküli nők száma és nő az elhelyezkedési esélyük		csatolás				civilek, intézmények, külső tanácsadók, résztvevők, stb. Műszaki: Munkaügyi Kirendeltség, oktatási intézmények, Önkormányzat, civilek, pályázat, stb.	mok, jó reklám.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Közösségi, generációkat összehozó civil önkéntes programok és rendezvények (Leader, stb)	Az idősek elmagányosodása Az öregedési index 10 év alatt 54 %-al növekedett, az egyedül élők száma első-sorban a nők között nőtt	Rövid távú cél: Koordinációs csoport kialakítása, kapcsolat felvétel a jó gyakorlattal rendelkező szervezetekkel. Program elemek kidolgozása, programindítás Közép távú cél: Programok megvalósításával csökkenteni az idősek elmagányosodását Hosszú távú cél: Csökken az idősek elmagányosodása és az ezzel kapcsolatos egészségügyi problémák	Kistérségi fejlesztési program	1. Koordinációs csoport kialakítása, az érintettek körének felmérése 2. Igények, elvárások egyeztetése 3. Partnerek véglegesítése, pályázati lehetőségek felkutatása 4. Programban résztvevők kiválasztása, aktivizálása 5. Civil önkéntes program, rendezvény megvalósítás 6. Ellenőrzés, visszacsatolás, PR	Sisák Imre	2013.12.15.	HEP nyomon követése, dokumentálása, projekt dokumentáció (jelentések, jelenléti ívek, fotók, stb.)	Pü: Városi Önkormányzat, civil szervezetek, saját erő, pályázat, vállalkozás HR: Önkormányzatok, civilek, intézmények, külső tanácsadók, résztvevők, stb. Műszaki: oktatási intézmények, Önkormányzat, civilek, stb.	Nem megfelelő résztvevő, partner és szolgáltató kerül a rendszerbe/szigorú kiválasztási módszerek használata. Motiváció hiánya/tanácsadók, jó példák, érdekeltség megteremtése, szorgalmak, jó reklám.
2	Az aktivitás meg-	Az idősek korúak	Rövid távú cél:	Gazdasági prog-	1. Érintettek körének	Balogné	2013.12.31.	HEP nyomon	Pü: Munkaügyi	Nem megfelelő részt-

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	őrzését segítő programok, esetleg felnőttképzés	száma nő, munkaerő-piaci reprezentáltságuk az idő előre haladtával csökken (55 év fölött egyre inkább) A 60 év feletti pástói lakosok aránya a teljes összlakossághoz képest 24%, az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya 4 év alatt 4%-al nőtt.	Kapcsolatfelvétel a jó gyakorlattal rendelkező szervezetekkel. Aktivitást megőrző program elemek kidolgozása, programindítás Közép távú cél: Programok megvalósításával csökkenteni az idős korúak munkaerő-piaci reprezentáltságát Hosszú távú cél: Növekszik az aktív korú lakosok munkaerő-piaci pozíciója	ram	felmérése 2. Igények, elvárások egyeztetése 3. Partnerek véglegesítése, pályázati lehetőségek felkutatása 4. Programban résztvevők kiválasztása, aktivizálása, Személyiség fejlesztő, állás-keresési, vállalkozás-indítási tréning megvalósítás 5. Ellenőrzés, visszacsatolás, PR	Kotroczó Katalin		követése, dokumentálása, projekt dokumentáció (jelentések, jelenléti ívek, fotók, stb.)	Kirendeltség, városi önkormányzat, civil szervezetek, saját erő, pályázat, vállalkozás HR: Munkaügyi Kirendeltség, Önkormányzatok, civilek, intézmények, külső tanácsadók, résztvevők, stb. Műszaki: Munkaügyi Kirendeltség, oktatási intézmények, önkormányzat, civilek, stb.	vevő, partner és szolgáltató kerül a rendszerbe/szigorú kiválasztási módszerek használata. Motiváció hiánya/tanácsadók, jó példák, érdekltség megteremtése, szerződések, jó programok, jó reklám.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	A fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés megteremtése	A közszolgáltatásokat biztosító intézmények nem teljes körűen akadálymentesek	Rövid távú cél: Igények és lehetőségek felmérése, tervezés Közép távú cél: Programkészítés, projekt indítása Hosszú távú cél: közszolgáltatásokat biztosító intézmények nagyobb részben akadálymentessé válnak	Városfejlesztési program	1. Igények, elvárások és lehetőségek egyeztetése 2. Programtervezés 3. Partnerek véglegesítése, pályázati lehetőségek, források felkutatása 4. Programban indítás, megvalósítás 5. Ellenőrzés, visszacsatolás, PR	Nagy Kálmán	2014.03.15.	HEP nyomon követése, dokumentálása, projekt dokumentáció (jelentések, jelenléti ívek, fotók, stb.)	Pü: KIK, Állam, tulajdonosok, városi önkormányzat, civil szervezetek, saját erő, pályázat, vállalkozás HR: KIK, önkormányzat, civilek, intézmények, külső tanácsadók, résztvevők, stb. Műszaki: KIK, intézmények, önkormányzat, civilek, stb.	Saját forrás hiány/pályázati forrás, hitel, előfinanszírozás lehetőségeinek. Nem megfelelő résztvevő, partner és szolgáltató kerül a rendszerbe/szigorú kiválasztási módszerek használata. Motiváció hiánya/tanácsadók, jó példák, érdekltség megteremtése, szerződések, jó projektek, jó reklám.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

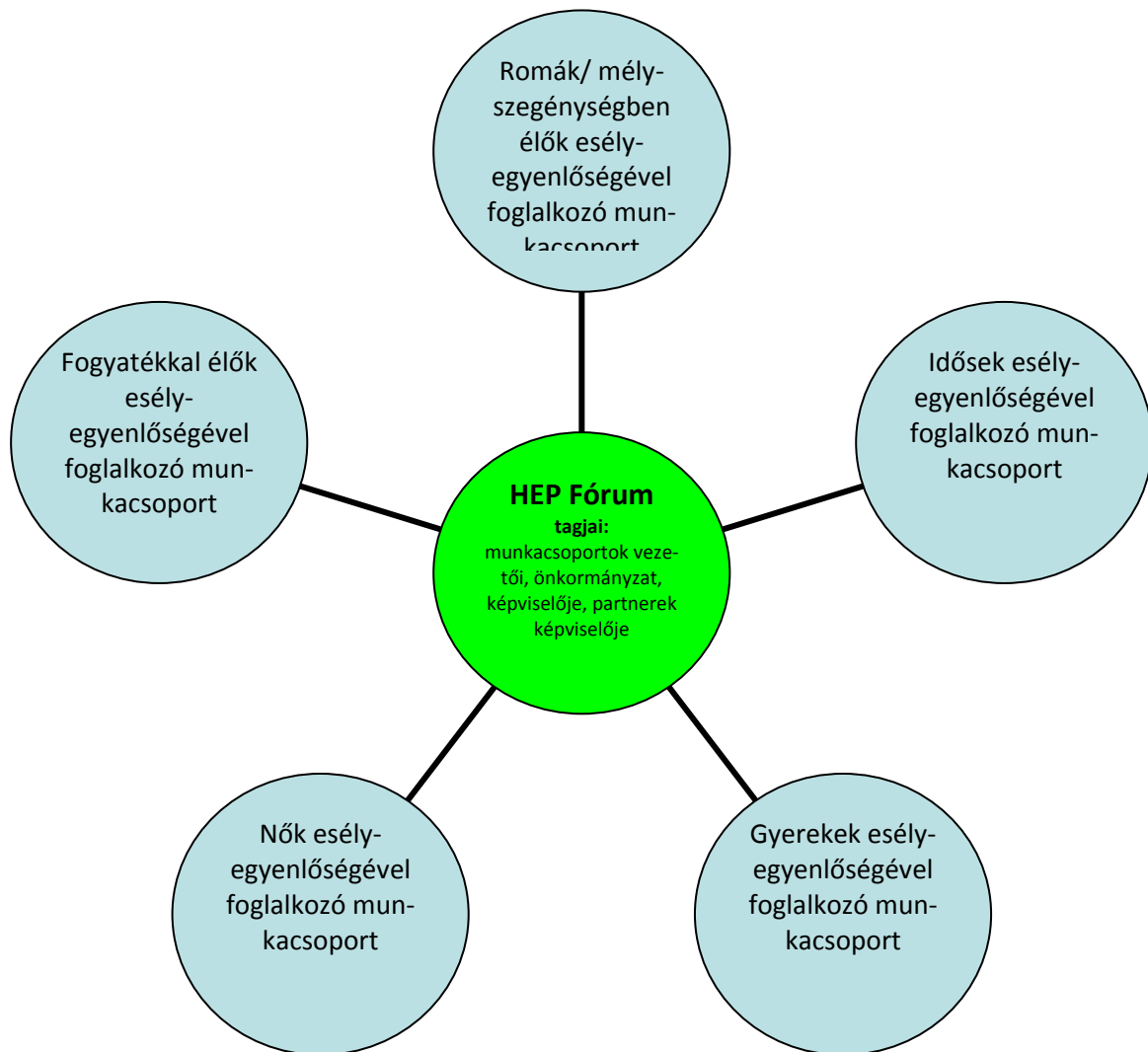
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelősége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámoló a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Pásztó város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Pásztó város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum

Aláírás

A Pásztói Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék⁵

NÉV ⁶	HEP részei ⁷										Aláírás ⁸	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉTE	
	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉTE	
	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉTE	
	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉTE	
	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉTE	
	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉTE	
	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉT E	RÉTE	

⁵ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁶ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁷ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁸ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.